

Kool: Pärnumaa Kutsehariduskeskus
Õppeasutuse kood: 70006369

Aadress: Pargi 1, PÄRNU 800100
Telefon/Faks: 442 7888
Faks: 442 7889
e-post: parnumaa@hariduskeskus.ee

Õppekava rühm: Hulgi- ja jaekaubandus

Õppekava: **Müüja
Shop assistant**

Kutseõppe liik: Kutsekeskharidusõpe

Õppekava maht: 120 õn
Õppekeel: Eesti keel

Kinnitan RIINA MÜÜRSEPP

Kooli direktori nimi, allkiri

Käskkirja nr 104 kuupäev 22.06.2010 pitsat

Kooskõlastatud

kooli õppenõukogu.....18.06.2010.....
koosoleku protokoll nr, kuupäev

kooli nõukogu02.07.2010.....
koosoleku protokoll nr, kuupäev

Kontaktisik: Kaie Pärn, kutseõpetaja
tel. 510 8291
kaie.parn@hariduskeskus.ee

Registreeritud Eesti Hariduse Infosüsteemis

Kuupäev

Õppekava kood

--	--	--	--	--	--	--

Õppekava kinnitatud
Direktori kk. nr.....
.....

Direktori kk. nr.....

Õppeasutus: Pärnumaa Kutsehariduskeskus

Õppeasutuse kood: 700006369

ÕPPEKAVA REGISTREERIMISLEHT**Õppekavariühm**

Hulgi- ja jaekaubandus

ISCED 97 liigituse järgi

Õppekava

MÜÜJA

nimetus eesti keeles

SHOP ASSISTANT

nimetus inglise keeles

Õppekava kood EHIS-es.....

Õppekeel: eesti keel

Kutseõppe liik		<i>kutseõpe põhikoolis ja gümnaasiumis</i>
		<i>põhihariduse nõudeta kutseõpe</i>
		<i>kutseõpe põhihariduse baasil</i>
	X	<i>kutsekeskharidusõpe</i>
		<i>kutseõpe keskhariduse baasil</i>
Maht õppenädalates (õn)	120	
Õppekava koostamise alus		
Õppekava aluseks on kaubanduserialade riiklik õppekava (kinnitatud Haridus- ja Teadusministri 5. jaanuari 2007 määrusega nr 5 ja müüja I kutsestandard, (kinnitatud 06. detsember 2007 Teeninduse Kutsenõukogu otsusega nr 28)		
Õppekava eesmärgid ja ülesanded		
Õppekava eesmärk on õpilaste ettevalmistamine kaubanduse valdkonnas töötamiseks ning õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks, samuti kasvatada õpilastes iseseisva töö oskust, teenindus- ja suhtlemisvalmidust, algatus-, otsustus-, vastutusvõimet ning loovust.		
Nõuded õpingute alustamiseks		
Müüja õppekava alusel võib asuda õppima õppija, kes on omandanud vähemalt põhihariduse ja kelle eesti keele oskus on vähemalt algtasemel. Õpilaste vastuvõtt kooli toimub avaliku konkursi korras, reeglina üks kord aastas enne uue õppeaasta algust.		
Õppekava struktuur 1. Üld- ja põhiõpingute moodulid (<i>sh praktika</i>) Sissejuhatus kaubandusvaldkonna kutseõpingutesse 1 õn, Majanduse ja ettevõtluse alused 3 õn, Töökeskkonnaohutuse alused 1 õn, Kommunikatsiooni alused 5 õn, Erialane inglise keele õpe I 2 õn, Erialane vene keele õpe I 2 õn, Klienditeeninduse alused 2 õn, Müügitöö alused 2 õn, Klienditeeninduse õpe 3 õn, Müügitöö õpe 6 õn, Kaupade arvestus ja aruandlus 3 õn, Kaubaõpetus 10 õn, Erialane soome keele õpe 2 õn, Erialane inglise keele õpe II 2 õn, Erialane vene keele õpe II 2 õn, Arvutiõpetus 2 õn, Praktika 25 õn. 2. <i>Valikõpingute moodulid</i> Müügiprogrammid 1 õn, Toitumisõpetus 1 õn, Toiduvalmistamise alused ja praktika 1 õn, Ettevalmistus kutseeksamik 1 õn, Kõnetehnika 1 õn, Stiili- ja värviõpetus 1 õn, Garderoobikaubad 1 õn. 3. <i>Üldharidusained</i> Eesti keel 4 õn, Kirjandus 3 õn, Võõrkeel (inglise) 6 õn, Vene keel 2 õn, Matemaatika 6 õn, Füüsika 3 õn, Keemia 2 õn, Geograafia 1 õn, Bioloogia 3 õn, Ajalugu 3 õn, Inimeseõpetus 1 õn, Ühiskonnaõpetus 1 õn, Muusika 1 õn, Kunst 1 õn, Kehaline kasvatus 3 õn.		
Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpingud loetakse lõpetatuks, kui on saavutatud õppekavas esitatud õpitulemused ning sooritatud positiivsele tulemusele eriala lõpueksam.		
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid		
Kooli lõputunnistus kutsekeskharidusõppe läbimise kohta ja hinneteleht.		

Õppekava vastab sisuliselt ja vormistuslikult esitatud nõuetele200...a.

/ees- ja perenimi, allkiri/

Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kutsehariduse osakonna peaspetsialist

SISUKORD

1	ÜLDOSA	5
1.1	Õppekava koostamise alus	5
1.2	Õppekava eesmärk ja ülesanded	5
1.3	Nõuded õpingute alustamiseks	6
1.4	Õppekava struktuur	7
1.4.1	Moodulite/üldharidusainete nimetused ja mahud	7
1.5	Praktikakorraldus	9
1.6	Valikõpingute valiku võimalused ja tingimused.....	10
1.7	Üldised hindamise põhimõtted	11
1.7.1	Hindamise eesmärgid ja ülesanded	11
1.7.2	Hindamise kriteeriumid	11
1.7.3	Praktika hindamine	13
1.7.4	Eksami hindamine.....	13
1.8	Nõuded õpingute lõpetamiseks	15
1.8.1	Müüja eriala lõpueksam	15
1.9	Õppekava koostajad	15
2	ÕPPEKAVA MOODULITE KIRJELDUSED	16
2.1	Üld- ja põhiõpingud	16
2.1.1	Sissejuhatus kaubandusvaldkonna kutseõpingutesse.....	16
2.1.2	Majanduse ja ettevõtluse alused.....	18
2.1.3	Töökeskkonnaohutuse alused	20
2.1.4	Kommunikatsiooni alused	22
2.1.5	Erialane inglise keele õpe I.....	25
2.1.6	Erialane vene keele õpe I	27
2.1.7	Klienditeeninduse alused	29
2.1.8	Müügitöö alused.....	31
2.1.9	Klienditeeninduse õpe.....	33
2.1.10	Müügitöö õpe	35
2.1.11	Kaupade arvestus ja aruandlus.....	37
2.1.12	Kaubaõpetus.....	39
2.1.13	Erialane soome keele õpe.....	41
2.1.14	Erialane inglise keele õpe II.....	42
2.1.15	Erialane vene keele õpe II.....	43
2.1.16	Arvutiõpetus.....	44
2.1.17	Praktika	45
2.2	Valikõpingud.....	47
2.2.1	Müügiprogrammid	47
2.2.2	Toitumisõpetus.....	48
2.2.3	Toiduvalmistamise alused ja praktika.....	49
2.2.4	Ettevalmistus kutseeksamiks	51
2.2.5	Kõnetehnika	52
2.2.6	Garderoobikaubad.....	53
2.2.7	Stiili- ja värviõpetus	55
2.3	Üldharidusõpingud.....	57
2.3.1	Eesti keel.....	57
2.3.2	Kirjandus.....	60
2.3.3	Võõrkeel / inglise keel	62
2.3.4	Vene keel	68

2.3.5	Matemaatika.....	71
2.3.6	Füüsika.....	77
2.3.7	Keemia.....	79
2.3.8	Geograafia.....	82
2.3.9	Bioloogia.....	84
2.3.10	Ajalugu.....	88
2.3.11	Inimeseõpetus.....	90
2.3.12	Ühiskonnaõpetus.....	92
2.3.13	Muusika.....	94
2.3.14	Kunst.....	96
2.3.15	Kehaline kasvatus.....	98
2.4	Müüja eriala lõpueksam.....	103
3	LISAD.....	105
3.1	Õppekavaga seonduva õppebaasi kirjeldus.....	105
	Õppekavaga seotud õpetajad.....	106
3.2	Lisa praktika moodulile.....	107
3.3	Hindamisleht.....	108
3.4	Juhend praktikaaruande koostamiseks.....	109

1 ÜLDOSA

1.1 Õppekava koostamise alus

Käesoleva õppekava aluseks on kaubanduserialade riiklik õppekava (kinnitatud Haridus- ja Teadusministri 5. jaanuari 2007 määrusega nr 5). ja müüja I kutsestandard, (kinnitatud 06. detsember 2007 Teeninduse Kutsenõukogu otsusega nr 28)

1.2 Õppekava eesmärk ja ülesanded

Õppekava eesmärk on õpilaste ettevalmistamine kaubanduse valdkonnas töötamiseks ning õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks, samuti kasvatada õpilastes iseseisva töö oskust, teenindus- ja suhtlemisvalmidust, algatus-, otsustus-, vastutusvõimet ning loovust.

Õppekava ülesanne on ette valmistada selline töötaja, kes:

- 1) väärtustab oma kutseala ning arendab oma kutseoskusi;
- 2) oskab planeerida, teostada, hinnata ja arendada oma tööd;
- 3) oskab iseseisvalt rakendada oma kutse- ja erialaseid teadmisi ning oskusi erinevates töösituatsioonides;
- 4) on orienteeritud kvaliteetsete õpi- ja töötulemuste saavutamisele;
- 5) vastutab enda ja kaastöötajate turvalisuse eest, tuleb toime ohuolukordades;
- 6) töötab tervist ja keskkonda säästes;
- 7) oskab teha eetilisi ja seaduspäraseid valikuid ning on vastutusvõimeline;
- 8) omab suhtlemis- ja analüüsioskust ning informatsiooni hankimise oskust, valmisolekut meeskonnatööks.

Õpilaste asjatundlikkus saavutatakse teoreetilise ja praktilise õppetöö kaudu koolis ning tööpraktika kaudu ettevõttes, et antav kutseharidus oleks tervik, et erialased õppeained annaksid õpilasele kompetentsuse taseme.

1.3 Nõuded õpingute alustamiseks

Müüja õppekava alusel võib asuda õppima õppija, kes on omandanud vähemalt põhihariduse ja kelle eesti keele oskus on vähemalt algtasemel. Õppijate kutsekooli vastuvõtu korraldamisel lähtutakse Haridus- ja teadusministri 20.10.2009 a määrusest nr 69 *Õpilaste kutseõppeasutusse vastuvõtu kord* ning kutsekooli õppekorralduse eeskirjast. Õpilaste vastuvõtt kooli toimub avaliku konkursi korras, reeglina üks kord aastas, enne uue õppeaasta algust. Kõigil Eesti Vabariigi kodanikel ja Eestis elamisloa alusel elavatel isikutel on võrdne õigus esitada avaldus õppima kandideerimiseks.

Õpilaskandidaadi poolt vastuvõtukomisjonile esitatavad dokumendid:

- avaldus, täidetakse elektrooniliselt dokumentide esitamisel;
- põhiharidust tõendava dokumendi originaal või selle kinnitatud koopia;
- 9 klassi klassitunnistuse koopia või õpinguraamat põhihariduse baasil õppijatel;
- perearsti poolt antud tervisetõend või selle koopia;
- 4 fotot suurusega 3x4;
- vanema või eestkostja kirjalik nõusolek, kui õpilaskandidaat on alaealine;
- isikut tõendav dokument (pass või ID kaart).

Vastuvõtutingimused:

- põhikooli lõputunnistuse keskmine hinne;
- elektroonne test.

Erivajadustega isikute vastuvõtu otsustab igal konkreetsel juhul kooli vastuvõtukomisjon konsulteerides vastava ala asjatundjatega. Välismaalaste ja kodakondsuseta isikute õppimaasumine on reguleeritud Eesti Vabariigi Valitsuse õigusaktidega

Müüja õppekava alusel võib asuda õppima õppija, kes on omandanud vähemalt põhihariduse ja kelle Eesti keele oskus on vähemalt tasemel A2.

1.4 Õppekava struktuur

Koolituse kestus on 3 aastat ja õpingute maht on 120 õppenädalat. Õppenädala pikkus on 40 õppetundi (s.h. auditoorne ja iseseisev töö). Müüja õppekava on üles ehitatud moodulsüsteemis. Koolituse jooksul läbitakse üldhariduslikud-, üld- ja põhiõpingud ning kutsealased valikõpinguid. Õppetöö koolis toimub 95 õppenädalat ja 25 õppenädalat ollakse praktilal ettevõttes.

1.4.1 Moodulite/üldharidusainete nimetused ja mahud

		Kokku	I kur- sus	II kur- sus	III kur- sus
	Mooduli/teemade nimetused	õppe- kavas	Auditoorne töö	Auditoorne töö	Auditoorne töö
	ÜLDÕPINGUD	18			
1	Sissejuhatus kaubandusvaldkonna kutseõpingutesse	1	1		
2	Majanduse ja ettevõtluse alused	3			
	Majanduse, ettevõtluse ja turunduse alused	2			2
	Tööseadusandluse alused	1			1
3	Töökeskonnaohutuse alused	1			
	Tööohutus, töetervishoid ja tööhügieen	0,6	0,6		
	<i>Esmaabi</i>	0,4	0,4		
4	Kommunikatsiooni alused	5			
	Suhtlusõpetus	1	1		
	Erialane eesti keel	1	1		
	Arvutikasutus	2	2		
	Asjaajamine	1		1	
5	Erialane inglise keele õpe I	2	1	1	
6	Erialane vene keele õpe I	2	2		
7	Klienditeeninduse alused	2			
	Teeninduse olemus, klienditeenindaja isiksus	1	1		
	Teenindaja kutse-eetika	0,25	0,25		
	Teeninduspsühholoogia	0,75	0,75		
8	Müügitöö alused	2			
	Kaubanduse alused	1	1		
	Kaubandusettevõtte põhitegevused	1	1		
	PÕHIÕPINGUD	30			
9	Klienditeeninduse õpe	3			
	Klienditeenindus	2	1	1	
	Teenindus- ja müügi protsess	1			1
10	Müügitöö õpe	6			
	Müügiõpetus	1		1	
	Puhtuse- ja hügieeniõpe	1	1		
	Kaubanduslikud seadmed	2	2		
	Pakkimine	1			1
	Kaubandusõigus	1			1
11	Kaupade arvestus ja aruandlus	3			

	Kaubanduslikud arvutused	2		1	1
	Arvestus ja aruandlus	1			1
12	Kaubaõpetus	10			
	Toidukaubaõpetus	5		5	
	<i>Tööstuskaubaõpetus I</i>	4			4
	<i>Tööstuskaubaõpetus II</i>	1			1
13	Erialane soome keele õpe	2	1	1	
14	Erialane inglise keele õpe II	2		1	1
15	Erialane vene keele õpe II	2		1	1
16	Arvutiõpetus	2		1	1
	VALIKÕPINGUD	7			
17	Müügiprogrammid	1			1
18	Toitumisõpetus	1	1		
19	Toiduvalmistamise alused ja praktika	1		1	
20	Ettevalmistus kutseksamiks	1			1
21	Kõnetehnika	1			1
22	Garderoobikaubad	1			1
23	Stiili -ja värviõpetus	1	1		
	PRAKTIKA				
24	Ettevõtte praktika (sh kooli söökla ja kohvik)	25	5	10	10
	Erialaõpingud kokku	80	25	25	30
	ÜLDHARIDUSÕPINGUD				
25	Eesti keel	4	1	2	1
26	Kirjandus	3	1	1	1
27	Võõrkeel (inglise/saksa)	6	2	2	2
28	Vene keel	2	1	1	
29	Matemaatika	6	2	2	2
30	Füüsika	3	2	1	
31	Keemia	2	1	1	
32	Geograafia	1	1		
33	Bioloogia	3		1	2
34	Ajalugu	3	1	2	
35	Inimeseõpetus	1	1		
36	Ühiskonnaõpetus	1			1
37	Muusika	1		1	
38	Kunst	1	1		
39	Kehaline kasvatus	3	1	1	1
	Üldharidusõpingud kokku	40	15	15	10
	KOKKU	120	40	40	40

1.5 Praktikakorraldus

Müüja eriala õpilased omandavad kolmeaastase õppeaja jooksul kutsestandardile vastavad teadmised ja oskused, mis võimaldavad edukat töötamist müüjana toidu- või tööstuskaubaga kauplevas kaubandusettevõttes. Õpilasel on vajalik omandada teadmisi ja oskusi toidu ja tööstuskaupade kaupluse töökorralduse ja klientide teenindamise kohta. Praktika kohta tuleb õpilasel koostada praktikaaruanne. Sellest lähtuvalt on vajalik õpilasele kinnitada praktikajuhendaja, kes abistaks vajaliku materjali hankimisel. Vastavalt kokkuleppele võib praktikaaruande koostamiseks vajaliku materjali kogumise aeg olla koondatud eraldi tööpäevale või eraldi nädalale.

Praktikaprogramm

Õpilane koostab praktikaaruande praktikamooduli õppesisust tulenevalt.

Praktika juhendamine ja kontroll

Ettevõtte:

- kindlustab praktikandile töökaitsealase instrueerimise töökaitsealastele õigusaktidele ja ettevõtte töösisekorraeskirjadele vastavalt;
- kindlustab praktikandile ohutud ja tervislikud töötingimused töökaitsealastele õigusaktidele vastavalt ning selgitab talle tema töö võimalikke ohtusid;
- kindlustab praktikandi vajalike kaitse- ja töövahenditega ning tutvustab nende kasutamise- ja hoidmistingimusi kehtestatud korrale vastavalt;
- võimaldab praktikandil tutvuda ettevõtte tegevuse ning õpitava kutsealaga ning täiendada oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi;
- iseloomustab praktikandi töötamist ja käitumist tööpraktika ajal ning teeb ettepanekud praktikandi kutsealase ettevalmistuse kohta;
- määrab praktikandile juhendaja, kes juhendab ja kontrollib praktikandi tegevust, abistab praktikanti praktikaulesande täitmiseks vajaliku informatsiooni hankimisel ja lahtimõtestamisel ja annab praktika lõppedes praktikandi kohta kirjaliku tagasiside, mis sisaldab temapoolse hinnangu praktika sooritamise kohta.

Kutseõppeasutus:

- sõlmib ettevõttega praktika lepingu, milles informeeritakse kooli poolt määratud kontaktisikust;
- on volitatud kontrollima praktika sooritamist;
- ei reglementeeri praktikandi poolt ettevõttes tehtud töö tasustamist;
- annab hinnangu praktikale esitatud praktikaaruande ja ettevõttepoolse iseloomustuse põhjal.

1.6 Valikõpingute valiku võimalused ja tingimused

Valikõpingute moodulitega määratletakse teadmised ja oskused, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi. Valikõpingute maht on kokku 7 õppenädalat. Valikõpingud on õppekavaga kooli poolt valitud ning tuleb õppekava täitmiseks läbida. Kool võib vajaduse korral kooli õppekava valikõpingute moodulite osas kord aastas muuta. Kooli õppekava uuendatud versiooni kinnitab kooli direktor, kooskõlastades selle eelnevalt õppenõukogu ja kooli nõukoguga.

1.7 Üldised hindamise põhimõtted

Õpitulemuste hindamise alused põhinevad Pärnumaa Kutsehariduskeskuse õpilaste hindamise korral.

1.7.1 Hindamise eesmärgid ja ülesanded

Õpitulemuste hindamine annab teavet õpiedukusest, on aluseks õpetaja tegevusele õpilase õppimise ja arengu toetamisel, motiveerib õpilast sihikindlamalt õppima ja suunab õpilase enesehinnangu kujunemist. Kutsehariduses on hindamise ülesandeks toetada ka õpilase positiivse mina-pildi arengut ja tema arengut õppinud töötajaks. Hindamise ülesandeid ja eesmäärke, hindamis põhimõtteid ja hindamise aluseid, samuti nende rakendamist - hindamise objektide valik, hinde moodustumine, hinnete skaalad, hinde parandamine, hinde dokumenteerimine - tutvustatakse kõigile õpilasetele ja hindamises osalejatele kursuse alguses. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korra ja hinnete kohta õpetajatelt ja kursuse juhendajalt. Hindamise ülesandeks on anda informatsiooni õpilase teadmistest ja oskustest õpilasele, õpetajatele, tööandjatele, samuti edasiste õpingute tarvis. Hinnatakse teadmiste ja oskuste omandatust. Võidakse hinnata teadmiste ja oskuste ulatust, õigsust, esituse täpsust ja loogilisust ning rakendamise iseseisvust, samuti õpilase suutlikkust oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult väljendada, vigade arvu ja liiki, praktilise töö teostust. Hinnatakse õpilase kirjalikke ja praktilisi töid, suulisi esitusi ning praktilisi tegevusi. Hinnatakse numbriliselt (hinne) või sõnaliselt (hinnang). Õppeprotsessis antakse õpilasele nii suulisi kui ka kirjalikke hinnanguid. Oluliseks lähtekohaks hindamisel on õpilase enesehinnang.

1.7.2 Hindamise kriteeriumid

Hinnatakse viieballises skaalas, kus hinded 1 ja 2 märgivad mitterahuldavat; 3, 4 ja 5 positiivset hinnangut.

Õpitulemuste hindamine jaguneb:

- 1) õpiprotsessi hindamine (protsessihinne);
- 2) arvestuslik hindamine (arvestuslik hinne)
- 3) kokkuvõttev hindamine (kokkuvõttev hinne).

Õpiprotsessi hindamine on õppimise üksiktulemuste hindamine, mille eesmärk on õpilasele tagasiside andmine õppimise edukusest, õpilase õpimotivatsiooni ja positiivse enesehinnangu toetamine, õpiülesannete korrigeerimine ja vajaduse korral diferentseerimine, arvestades õpilaste iseärasusi. Õpiprotsessi hindamisel arvestatakse õpilase arengut ja nõutavaid õpitulemusi. Õpiprotsessi hindamise objektid ja meetodid valib õpetaja ning otsustab, kas ja kuidas protsessihindeid kasutatakse arvestuslikul hindamisel. Protsessihinnete alusel võib välja panna osa kokkuvõtivatest hinnetest

Arvestuslikku hindamist kasutatakse erialamooduli teemade ja läbimise järel. Koolist puudunud õpilane täidab hinnatavad ülesanded õpetajaga kokkulepitud ajal. Mooduli teema võidakse lugeda arvestatuks või mittearvestatuks, hinnet panemata kui nii on sätestatud õppekavas.

Kokkuvõttev hindamine. Kokkuvõttev hindamine toetub protsessi- ja arvestuslikele hinnetele. Kokkuvõtavad hinded kantakse õpilase õpinguraamatusse, grupipäevikusse ja õpilaskaardile. Kokkuvõttev hindamine on õpitulemustele hinnangu andmine mooduli läbimise järel. Hinnatakse õppekavas määratletud õpitulemuste omandatust. Hindamine peab

toetama mooduli eesmärkide saavutamist. Hindamine kavandatakse mooduli ulatuses, selle vormid ja vahendid valivad mooduli õpetamisel osalevad õpetajad. Nõutavad õpitulemused, nende omandatuse kontrollimise aja ja viisi ning hindamise põhimõtted tehakse õpilastele teatavaks mooduli teema alguses. Hinnatavate õppeülesannete täitmine on kõigile õpilastele kohustuslik. Koolist puudunud õpilane täidab hinnatava ülesande õpetajaga kokkulepitud ajal.

Kokkuvõtvad hinnad kantakse õpilase õpinguraamatusse, grupipäevikusse ja õpilaskaardile.

Hindamisel võrreldakse õppija teadmisi ja oskusi nõutavate õpitulemustega ja nende põhjal määratletud hindamiskriteeriumitega.

Hindamise kriteeriumid, lähtuvad väga hea, hea, rahuldava, puuduliku ja nõrga oskuse tasemest.

- **VÄGA HEA** (hinne „5”): hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tegevust või selle tulemust, kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Õpilane oskab teadlikult valida töös sobivaimad töömeetodid, töövahendid ning kasutada töövõtteid õigesti. Ta toimib aktiivselt ja motiveeritult erinevates töösituatsioonides, meeskonnatöös ja sidusrühmades. Ta oskab leida uusi lahendusi ja lahendada probleemsituatsioone. Õpilane suudab iseseisvalt töötada. Oskab analüüsida oma tööd, töökeskkonda, tööohutust, analüüsida ja arendada ennast mitmekülgset, toimimaks muutuvates olukordades. Õpilane oskab hinnata erialase informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid oma töös kasutatavateks, võtta vastu otsuseid. Õpilane oskab töötades arvestada töökoha eripärasid, tajub oma tööd osana ettevõtte tööst ja ettevõtet osana toimimiskeskonnast.

- **HEA** (hinne „4”): hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Õpilane oskab kasutada töömeetodeid, töövahendeid jm. erinevates situatsioonides ja meeskondades, kasutada omandatud oskusi ja tööga seotud teadmisi uutes situatsioonides. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid kasutatavaks oma töös. Õpilane oskab kohaldada eeskirju ja juhendeid erinevates situatsioonides ja järgida tööohutusnõudeid. Õpilane täidab talle antud ülesanded iseseisvalt ja hindab enda töö tulemusi objektiivselt. Ta oskab hinnata informatsiooni õigsust ja usaldusväarsust. Oskab esitada tööga seotud probleeme kirjalikultjoonistena, skeemidena.

- **RAHULDAV** (hinne „3”): hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Õpilane on võimeline tööle asuma õpitud kutsealal, hoolimata mõningate tööoskuste ja tööga seotud teadmiste puudulikkusest. Õpilane valdab lihtsamaid töömeetodeid. Tuleb toime tuttavates töösituatsioonides ning oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides. Ta täidab korraldusi ja oskab hinnata enda töö tulemuslikkust.

- **PUUDULIK** (hinne „2”): hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Õpilane tuleb raskustega toime tuttavates töösituatsioonides. Korduval otsesel juhendamisel suudab kasutada lihtsamaid töövõtteid. Teoreetilised teadmised on lünklikud. Töö teostamisel ei järgi tööde tehnoloogiast tulenevaid nõudeid. Suhtub töösse ükskõikselt. Õpilane eirab tööjuhiseid ja ohutusnõudeid, on hoolimatu töökaaslaste suhtes.

Õpilase suhtumine töövahenditesse ja materjalidesse jätab soovida.

- **NÕRK** (hinne „1”): hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele.

Punktiarvestuse korral kasutatakse 5- astmelist skaalat:

- hinne 5 (väga hea) 90-100 % punktide arvust õigesti sooritatud
- hinne 4 (hea) 70-89 % punktide arvust õigesti sooritatud

- hinne 3 (rahuldav) 45-69 % punktide arvust õigesti sooritatud
- hinne 2 (puudulik) 20-44% punktide arvust õigesti sooritatud
- hinne 1 (nõrk) 0-19% punktide arvust õigesti sooritatud

Esitatud skaalast 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib panna kas kõrgema või madalama hinde, arvestades:

- töö mahtu;
- ülesande keerukust;
- vigade arvu ja liiki.

Õpilane on täitnud oma õppeülesanded edukalt, kui tema teadmisi ja oskusi on hinnatud vähemalt rahuldavalt (hinne 3). Hinnatakse kõiki läbitud mooduleid, sealhulgas valikõpinguid. Kohustuslike üldhariduslike õpingute eest pannakse eraldi hinded, sest see on oluline õpingute edasisel jätkamisel.

1.7.3 Praktika hindamine

Praktika hinnatakse eraldi moodulitena. Praktika hinde saamine toimub praktika kaitsmisena. Lõputunnistusele tuuakse eraldi välja praktika kestvus õppenädalates. Praktika kokkuvõtte koostab koolipoolne praktikajuhendaja koos kursuse juhendajaga omavahelise arutelu käigus, kusjuures kohal võib viibida ka hinnatav õpilane. Võimalusel peaks kohal viibima ka ettevõtte poolne praktika juhendaja. Praktika hindamisel pööratakse peatähelepanu kutsesobivusele ja pidevale arengule õppetöö käigus.

Praktika koondhinnang peab olema hindeline ("5"- "1"). Hinnatakse õpilase kutsealast ettevalmistust, praktiliste tööoskuste omandamist, tehnoloogia tundmist, tööde kvaliteeti, töössesuhtumist, meeskonnatöö ja eneseanalüüsi oskust. Praktikaülesanded tulenevad praktika eesmärkidest. Praktikaülesannetega määratletakse konkreetsete tööoperatsioonid ettevõttes, mida õpilane peab sooritama, informatsiooni hankima, analüüsima ja omapoolseid järeldusi tegema. Praktika sisu on tihedas seoses kutseõppeasutuse teoorias läbitud teemadega.

Praktika loetakse arvestatuks, kui õppija:

- on võtnud ettenähtud mahus osa ettevõtte igapäevatööst ning täitnud praktikandile antud tööülesanded;
- on nõuetekohaselt täitnud ja õigeaegselt esitanud praktikapäeviku ja hindamislehe;
- on nõuetekohaselt koostanud ja õigeaegselt esitanud praktikaaruande;
- on kaitsnud praktikaaruande.

Praktikaprogrammi mittetäitnud, aruandele ja praktikale mitterahuldava hinnangu saanud või aruandes esitatut kaitsta mitte suutnud õppija praktikat ei loeta arvestatuks. Praktikaprogrammi mittetäitnud õppijal on võimalus oma praktikat teistkordselt samal aastal uuesti kaitsta juhul, kui ta on saanud praktikaettevõttest vähemalt rahuldava hinnangu. Kui õppija tegevust on praktikaettevõtte poolt hinnatud mitterahuldavaks, tuleb tal õpingute jätkamiseks praktika uuesti sooritada.

1.7.4 Eksami hindamine

Lõpueksam on komplekseksam, mis toimub kirjaliku teoreetiliste ja praktiliste ülesannete kombinatsioonina. Lõpueksamit hinnatakse viie palli süsteemis. Teoreetilised eksamiküsimustikud ja praktilised ülesanded kooskõlastatakse tööandjate esindajatega.

Eksami hindamisel järgitakse järgmist skaalat:

Hinne 3 (rahuldav): Õpilane on võimeline tööle asuma õpitud kutsealal, hoolimata mõningate tööoskuste ja tööga seotud teadmiste puudulikkusest. Õpilane valdab lihtsamaid töömeetodeid. Tuleb toime tuttavates töösituatsioonides ning oskab kasutada tööoskusi ja tööga seotud teadmisi harjutussituatsioonides ja rutiinsetes töösituatsioonides. Õpilane oskab juhendatuna leida tööga seotud informatsiooni, esitada seda arusaadavalt suuliselt ja kirjalikult. Ta täidab korraldusi ja oskab hinnata enda töö tulemuslikkust.

Hinne 4 (hea): Õpilane oskab kasutada töömeetodeid, töövahendeid jm. Suudab toimida erinevates situatsioonides ja meeskondades, kasutada omandatud oskusi ja tööga seotud teadmisi uutes situatsioonides. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid kasutatavaks oma töös. Õpilane oskab kohaldada eeskirju ja juhendeid erinevates situatsioonides ja järgida tööohutusnõudeid. Õpilane täidab talle antud ülesanded iseseisvalt ja hindab enda töötulemusi mitmekülgsest. Ta oskab hinnata informatsiooni õigsust ja usaldusväärsust.

Hinne 5 (väga hea): Õpilane oskab teadlikult valida töös sobivaimad töömeetodid, töövahendid ning kasutada töövõtteid õigesti. Ta toimib aktiivselt ja motiveeritult erinevates töösituatsioonides, meeskonnatöös ja sidusrühmades. Ta oskab leida uusi lahendusi ja lahendada probleemsituatsioone. Õpilane suudab iseseisvalt töötada. Oskab arendada oma tööd, töökeskkonda, tööohutust, analüüsida ja arendada ennast mitmekülgsest, toimimaks muutuvates olukordades. Õpilane oskab hinnata hangitud informatsiooni õigsust ja usaldusväärsust. Ta oskab süstematiseerida, võrrelda ja analüüsida hangitud teadmisi ja töödelda neid oma töös kasutatavateks, võtta vastu otsuseid. Õpilane oskab töötades arvestada töökoha eripärasid, tajub oma tööd osana ettevõtte tööst ja ettevõtet osana toimimiskeskkonnast.

1.8 Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui on saavutatud õppekavas esitatud õpitulemused ning sooritatud positiivsele tulemusele eriala lõpueksam. Õpilane on Pärnumaa Kutsehariduskeskuse lõpetanud, kui ta on õppekava täitnud täies mahus, sealhulgas sooritanud üldainetes eesti keele ja matemaatika kohustuslikud eksamid ning müüja eriala lõpueksami. Õpilasele väljastatakse Pärnumaa Kutsehariduskeskuse lõputunnistus kutsekeskhariduse omandamise kohta müüja erialal.

1.8.1 Müüja eriala lõpueksam

Müüja eriala lõpueksam (edaspidi lõpueksam) võimaldab õpilasel:

- demonstreerida terviklikke kutsealaseid teadmisi ja oskusi;
- demonstreerida hoiakuid, suhtumisi, suhtlemisvalmidust, koostöövalmidust ja –oskust, loovust, mõtlemisvõimet, otsustusvõimet jt. isikuomadusi.

Lõpueksam võimaldab eksamikomisjonil:

- hinnata õpilase vastavust müüja kutsestandardi nõuetele;
- hinnata valmisolekut töötamiseks õpitud kutsealal.

Lõpueksam on kompleksekksam, mis toimub kirjaliku teoreetiliste ja praktiliste ülesannete kombinatsioonina. Lõpueksamit hinnatakse viie palli süsteemis. Teoreetilised eksamiküsimustikud ja praktilised ülesanded kooskõlastatakse tööandjate esindajatega.

1.9 Õppekava koostajad

Külli Šorin – kaubanduse eriala kutseõpetaja
Janne Ojala – kaubanduse eriala kutseõpetaja
Kaie Pärn- valdkonna juhtõpetaja, kutseõpetaja

2 ÕPPEKAVA MOODULITE KIRJELDUSED

2.1 Üld- ja põhiõpingud

2.1.1 Sissejuhatus kaubandusvaldkonna kutseõpingutesse

1 õn

0,5T/0,5P

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et kaubandusvaldkonna erialade, õppemeetodite ja kooli tutvustamise läbimisel õppija omandab teadmised õppetöö korraldusest ja oskused kasutada erinevaid õppevorme ja -meetodeid erialaste teadmiste omandamiseks. Sissejuhatus kaubandusvaldkonna õpingutesse motiveerib õpilasi väärtustama ja hindama valitud kutseala, loob eeldused toimetulekuks uutes oludes, iseseisvaks ja elukestvaks õppimiseks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. KAUBANDUSVALDKONNA ERIALAD. Kutsestandardi tutvustus. Kaubanduse roll ühiskonnas. Teenindaja roll ühiskonnas. Praktikakorraldus. Praktikabaaside iseloomustus. Õppepraktika korraldamine. Kaubandusettevõtte külastamine.

3.1. KOOLI TUTVUSTAMINE Kooli ajalugu. Õppekava sisu ja ülesehitus. Õppetöö korraldus. Tunniplaan. Kooli infosüsteem. Kooli teenindusüksused. Kooli kodukord. Õpilaste õigused ja kohustused. Kooli sisekorraeskirjad. Dokumentatsioon.

3.1. ÕPIMEETODITE TUTVUSTAMINE Loengud. Seminarid. Meeskonnatöö ja rühmatööd. Urimustööd. Esitlused. Projektitöö. Ideekaart. SWOT-analüüs.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- õppepraktika korraldust ja õpitavat eriala
 - õppekava sisu ja ülesehitust
 - kooli õppetöö korraldust
 - õpilaste õiguseid ja kohustusi
 - kooli sisekorra eeskirju
 - kutsestandardi olemust ja kutsenõudeid
- oskab:
- toime tulla uutes oludes
 - hinnata enda sobivust valitud kutsealal töötamiseks
 - kasutada ja hankida õppematerjale
 - teha meeskonna- ja rühmatööd.

5. Hindamine

Hinnatakse:

- iseseisvad tööd - (30%)– essee, referaat etteantud teemal
- praktilised ülesanded –(30 %) - koostada kaubandustöötaja isiksuseomaduste loetelu; külastada kauplust ja koostada raport; koostada SWOT analüüs "Minu kui kaubandustöötaja valmisolekud kutseõpingute alguses"

- rühmatöö –(40%) - koostada esitlus ühe Eestis tegutseva kaubandusfirma kohta, ajalugu, põhilised kaubagrupid millega kaupleb, kus kauplused asuvad, firma juhtlause ja sihtrühm, teenindusvormid jne.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.2 Majanduse ja ettevõtluse alused

3 õn

2T/1P

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab oskused orienteeruda ühiskonnas toimuvates majandusprotsessides ning mõistab Eesti majanduse arengusuundi ühtses Euroopa Liidu majandusruumis. Omandab hoiakud vastutustundliku, meid ümbritsevasse sotsiaalsesse ja looduskeskkonda säästvalt suhtuva ettevõtluse ja ettevõtja arenguks. Teab peamisi töösuhteid reguleerivaid õigusakte, töölepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise aluseid. Omandab teadmised turunduse tähtsusest ettevõttemajanduse korraldamisel ja tarbijate vajaduste ja soovide rahuldamisel.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. MAJANDUSE ALUSED Majandusteooria olemus, majanduse põhiküsimused, mõisteid. Turumajanduse olemus. Inimeste majanduslik käitumine ja mõtlemine ühiskonnas. Vajadused ja ressursid. Tööturu olemus selles orienteerumine. Nõudluse ja pakkumise mehhanismid. Eraomand, hinnasüsteem ja konkurents. Valitsuse roll ja funktsioonid: riigieelarve, maksud ja nende olemus. Eesti majanduse arengusuunad. Majanduslik stabiilsus SKP, RKP, tööturg, tööpuudus. Pank ja pangateenused.

3.2. ETTEVÕTLUSE ALUSED Ettevõtte, ettevõtja, ettevõtlus. Ettevõtluse põhialused ja ettevõtluse kohta majanduses, ühistegevuse põhimõtted. Äriühing, mittetulundusühing ja füüsilisest isikust ettevõtja. Ettevõtte loomise etapid. Ettevõtte ja seadustemaastik. Ettevõtte juhtimine. Tootmine ja teenindus: toode ja toodang, püsiv- ja muutuvkulud, kasum, käive. Ettevõtlust toetavad tugisüsteemid. Äriidee olemus ja püstitamine. Äriplaani struktuur. Äriplaani koostamise põhimõtted. Kaubandusliku äriplaani koostamine.

3.3. TURUNDUSE ALUSED Turunduse valdkonnad. Põhikontseptsioonid. Turunduse keskkond. Infosüsteemid ja turundusuuringud. Tarbijakäitumine. Äritarbija eripärad. Tootekujundus. Hinnakujundus. Turustus. Väärtusahel. Turunduskommunikatsioon ehk müügitoetus.

3.4. TÖÖSEADUSANDLUSE ALUSED

3.3.1. LEPINGULISED SUHTED Füüsilised ja juriidilised isikud. Tehingu mõiste ja vorm. Töölepingu olemus ja mõiste. Töölepingu sisu ja sõlmimise põhimõtted. Töölepingu kohustuslikud ja valikuvabad tingimused. Ametijuhend. Töölepingu vorm. Töölepingu poolte kohustused. Töölepingu muutmise Töölepingu lõppemine. Poolte vastutus ja vaidluste lahendamine. Kollektiivleping, pooled ja sõlmimise kord. Töö sisekorra eeskirjad.

3.3.2. TÖÖ- JA PUHKEAEG Töönorm, tööpäev, töönädal, töövahetus. Töö- ja puhkeaja mõisted ja liigid. Tööaja arvestamine. Töötamine puhkepäevadel, rahvus- ja riigipühadel. Ületunnitöö, õhtune ja öine tööaeg. Puhkuse mõiste. Puhkuse saamise õigus ja kord, puhkusetasu. Puhkuste liigid. Põhi- ja lisapuhkused. Palgata ja osaliselt tasustatav puhkus. Vanemapuhkused. Õppepuhkus. Puhkuse tasustamine. Puhkuse kasutamist takistavad asjaolud. Puhkuse katkestamine. Vaidluste lahendamine.

3.3.3. TÖÖ TASUSTAMISE ALUSED Töötasu, põhi- ja keskmine tasu. Lisatasud ja juurdemaksud. Lisatasu mõiste ja rakendamine. Töö tasustamine puhkepäevadel, riigipühadel, õhtusel ja öisel ajal ning eritingimustes töötamisel. Tagatised ja hüvitised. Töötasu ja lõpparve maksmine. Kinnipidamised. Sotsiaalsed tagatised. Vaidluste lahendamine. Distsiplinaarne ja materiaalne vastutus. Töötaja distsiplinaarne vastutus.

Distsiplinaarvastutuse mõiste, olemus ja liigid. Distsiplinaarkaristused, määramine ja kustumine. Materiaalse vastutuse olemus ja liigid. Materiaalse vastutuse vormistamine. Kahju tekitamine ja hüvitamine

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- ühiskonnas toimivaid peamisi majandusprotsesse
 - Eesti majanduse arengusuundi ühtses Euroopa Liidu majandusruumis
 - turumajanduse põhikomponente
 - ettevõtluse põhialuseid, ettevõtte finantseerimise ja administreerimise üldpõhimõtteid
 - ühistegevuse põhimõtteid ja ühistulise ettevõtluse olemust
 - äriplaani koostamise põhimõtteid
 - FIE-na tegutsemise põhimõtteid
 - oma tegevusvaldkonna seadusandlikku reguleerimist
 - peamisi töösuhteid reguleerivaid õigusakte ulatuses, mis on vajalik tööle asumiseks
 - töölepingu sõlmimise, muutmise ja lõpetamise aluseid
 - palga ja puhkuse arvestamise aluseid
 - töösuhete pinnalt tekkinud vaidluste lahendamise võimalusi
 - turundusalaseid põhimõtteid ja turunduse rolli majanduses
 - turundusmeetmestiku tegureid
 - toote elutsükli, toote positsioneerimise võimalusi turul ja toote arendamise võimalusi
 - kaubamärgi ja tootemargi olemust
 - tarbija ostukäitumise mõjureid
 - hinna kujundamise aluseid
 - müügi edendamise (müügitoetus) võimalusi
- oskab:
- hankida informatsiooni ettevõtlust toetavate tugisüsteemide kohta
 - arvutada oma palgalt kinnipeetavaid summasid
 - kasutada tarbija ostukäitumise mõjureid ostuotsuste selgitamisel
 - seostada toote elutsükli faase ettevõtte turundustegevusega
 - selgitada tarbimiskultuuri ja keskkonnakaitse vahelisi seoseid

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid (20%) – majanduse, ettevõtluse, turunduse ja tööseadusandluse alaste põhimõistete tundmist;
- rühmatööd ja situatsioonülesannete lahendamine valikuliselt (30%)- ajurünnak rühmatööna äriidee leidmiseks; ettevõtte turundustegevusele hinnangu andmine; ettevõtte turundustegevuse muutmise vastavalt toote elutsüklile; reklaamiplaani koostamine; reklaamisõnumi analüüs; arvutada töötaja töötasult kinnipeetavaid summasid;
- erialane äriplan või turundusplan (30%);
- essee, referaat või uurimus etteantud teemal (20%)- Kas vaesus on paratamatus? Kas olla palgatööline või ettevõtja?

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.3 Töökeskkonnaohutuse alused

1 õn

T 0,5õn/P 0,5õn

1. Eesmärk

Töökeskkonnaohutuse aluste mooduliga taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused töötada ohutult, ennast ja keskkonda säästvalt. Omandada oskused hinnata töökeskkonna ohutegureid ja käituda ohuolukorras, kasutada päästevahendeid, aidata teisi, teavitada ohust, evakueerida ennast ja teisi.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. TÖÖOHUTUS, TÖÖTERVISHOID, TÖÖHÜGIEEN

3.1.1. TÖÖKESKKOND Üldnõuded, töökoht, töövahend. Töötervishoid. Tööolme. Tööohutuse ja töötervishoiu tagamise meetmed. Töökeskkonna ohutegurid ja ohutusjuhendid. Tervisekontroll. Tööandja ja töötaja kohustused ja õigused. Turvalisus. Õnnetusohu ja käitumine ohuolukorras. Tööõnnetus ja kutsehaigus. Tööhügieen.

3.1.3. KESKKOND JA SÄÄSTEV ARENG. JÄÄTMEMAJANDUS Looduslike protsesside seotus ja tasakaal. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Keskkonnareostuse ennetamise ja vältimise võimalusi töökeskkonnas ja olmes. Jäätmete teke ja liigitus. Ohtlikud jäätmed. Jäätmetekke vähendamine. Jäätmehooldus ja esmane käitlus.

3.2. ESMAABI Tegutsemine õnnetuspaigal. Põhilised esmaabivõtted. Esmaabi lämbumise korral. Uppumine. Haavad ja vereringehäired. Äkkhaigestumised, teadvusekaotus. Kukkumine. Luumurrud. Lihaste ja liigeste venitused. Põletushaavad. Külmutamine. Kuumakahjustused. Mürgitused. Võõrkehad. Valud, palavik. Psüühiline kriisiseisund. Liiklusõnnetused. Sidumis- ja toestamisvahendid. Kannatanu tõstmine, kandmine, transportimine. Esmaabi vahendid töökohal. Koduapteek.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- tööandja ja töövõtja õigusi ja kohustusi töökeskkonna ohutuse, tööõnnetuste ja kutsehaiguste vallas
- töökeskkonna ohutegureid, oskab neid vältida või nende mõju vähendada
- kutsealaga seonduvaid tööohutus- ja tööhügieeninõudeid
- esmaabi üldisi põhimõtteid ja oskab anda esmaabi
- looduslike ja ühiskondlike protsesside vahelisi seoseid ning seoseid oma kutsealaga
- üldisi keskkonnaprobleeme ja säästva arengu põhimõtteid
- jäätmekäitluse vajadust ja jäätmekäitluse keskkonnasäästlike põhimõtteid

oskab:

- leida ja kasutada teavet töökeskkonda reguleerivate õigusaktide kohta
- töötada tervist säästvalt ja ökonoomselt
- käituda ohuolukorras
- kasutada päästevahendeid, aidata teisi, teavitada ohust, evakueeruda
- koostada koduapteeki

- märgata keskkonna reostamise võimalikke ohte, oskab neid ennetada, vältida või teavitada ohust

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid (40%)- tervishoiu, tööohutuse ja tööhügieeni põhimõistete tundmine
- õpimapp (40%) – keskkonna ja säästva arengu alane essee või referaat; koostada uurimus teemal "Jäätmekäitluse alane töö kaubandusettevõttes"
- praktilised ülesanded (20%) – esmaabi andmise oskus

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.4 Kommunikatsiooni alused

5 õn

T 3õn/P 2õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab positiivse eluhoiaku, suhtlemisvalmiduse ja oskused käitumiseks ning toimetulekuks erinevates suhtlemissituatsioonides. Oskab kasutada suhtlemisel erinevaid kommunikatsioonivahendeid ning arvutit õppimis- ja töövahendina. Omandab õige ja korrektse eesti keele nii kõnes kui kirjas. Omandab oskused koostada ja vormistada erinevaid dokumente ning kirju nii paber kandjal kui arvutis. Arendab õpilastes suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust. Omandab oskused oma mõtteid sõnastada ja argumenteerida. Arendab suutlikkust teavet hankida, valida, vastu võtta, hinnata, kasutada ja edastada. Omandab teadmised ja oskused igapäevase asjaajamise korraldamise üldistest alustest, ametikirjade koostamisest ning elektroonilisest asjaajamisest. Kujundab õpilastes valmisolekut anda objektiivseid hinnanguid iseenda, tehtud töö ja tegevuse kohta.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. SUHTLUSÕPETUS

3.1.1. SUHTLEMISE OLEMUS Suhtlemisvajadused ja –ülesanded. Suhtlemisahela komponendid. Suhtlemise alustamine ja lõpetamine. Positiivse esmamulje loomine. Suhtlemisvahendid. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Kuulamisoskused. Küsitlemisoskused. Vahetu- ja vahendatud suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Suhtlemise erinevad vormid. Kirjalik suhtlemine. Suhtlemisbarjäär ja hirm.

3.1.2. ISIKSUS Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Positiivne minapilt. Enesekehtestamine. Mina- tasandid ja eneseanalüüs. Tõepärane enesehinnang.

3.1.3. KÄITUMINE Erinevad käitumisviisid. Agressiivne, alistuv ja eirav käitumine. Kehtestav käitumine. Rollid ja rollikäitumine. Suhtlustõkked. Veaulukorrad ja nende tekkepõhjused. Käitumine ja toimetulek veaulukordades. Meeskonnatöö. Pinge ja stress. Stressi tekkepõhjused. Tööstress ja läbipõlemine. Toimetulek pingete ja stressiga.

3.2. ERIALANE EESTI KEEL Suhtluskeel. Kirjakeel. Suulise ja kirjaliku väljenduslaadi eripära. Kaubandusalane sõnavara ja õigekeel. Erialase informatsiooni hankimine ja analüüsimine. Teksti korrigeerimine. Meedia avaliku arvamuse kujundajana. Samateemaliste erialaste ajalehetekstide võrdlemine ja analüüsimine. Erialase telesaate vaatamine ja analüüsimine. Vaatepunkti muutmine. Probleemide sõnastamine ja põhjendamine. Kommunikatsioon inimkäitumise mõjutajana. Numbrid ja lühendid. Hindade vormistamine ja lühendite õige kasutamine. Reklamtekstid. Uudise ja pressiteate kirjutamine. Erialaste tekstide olemus ja eripära. Materjali kogumine ja korrastamine. Publiku ees esinemine.

3.3. ARVUTIKASUTUS

3.3.1. ARVUTIKASUTUSE ALUSED Riistvara. Tarkvara. Operatsioonisüsteem. Rakendusprogramm. Personaalarvuti põhiosad ja nende funktsioonid. Mälu ja salvestamise põhimõtted. Kõvaketas. Flopiketas. CD-ROM. Monitor. Ohutusnõuded kuvariga töötamisel.

3.3.1.1. TÖÖ OPERATSIOONISÜSTEEMIDEGA Arvuti sisse- ja väljalülitamine. Töölaud, ikoonid ja kaustad. Töölaua standardsed ikoonid. Programmide käivitamine ja dokumentide avamine. Aknad: programmiaknad ja dialoogiaknad, nende kasutamine. Menüüd ja nupud, nende kasutamine.

3.3.1.2.TÖÖ DOKUMENDIGA Dokumendi loomine, töötlemine, salvestamine ja trükkimine, erinevad failitüübid. Teksti ümberpaigutamine ja korrigeerimine. Teksti kujundus. Lehekülje kujundus. Teksti keel ja õigekirja kontroll. Töö tabelitega.

3.3.1.3.INTERNET Interneti kasutusvõimalused. Infootsing Internetist. Otsingumootori kasutamine. WWW-lehekülje trükkimine ja salvestamine. E-kirja võimalused. Veeb. Arvutiviirused.

3.4. ASJAAJAMINE Asjaajamise alused ja -kord. Dokumendi mõiste. Dokumendi koostamis- ja vorminõuded. Dokumendihaldus. Elektrooniline dokumendihaldus. Aadressraamatu koostamine ja kasutamine Digitaalalkiri ja krüpteerimine. Dokumendisüsteem, plangid, elemendid, vormistamine. Avalduse, elulookirjelduse (CV), iseloomustuse, seletuskirja koostamise ja vormistamise nõuded arvutil. Ametikirjade (algatuskiri, vastuskiri, tellimiskiri, kaaskiri, volikiri) koostamise ja vormistamise nõuded arvutil. Meilietiketi kümme põhieeglit. Dokumentide registreerimine. Elektrooniline dokumendiregister. Dokumentide menetlemine ja säilitamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- suhtlemise tähtsust infoühiskonnas ja suhtlemisprotsessi erinevaid komponente
 - hea suhtlemistava põhimõtteid ja kehtestava käitumise eesmäärke
 - iseenda tugevaid ja nõrku külgi
 - suhtlustõkkeid ja oskab neid ületada
 - võimalusi tööpinge ja stressi maandamiseks
 - suulise ja kirjaliku eneseväljenduse olemust ning eripära
 - arvuti seadmeid ja ohutusnõudeid kuvariga töötamisel
 - arvutivõrkude üldiseid toimimispõhimõtteid
 - hea suhtlustava põhimõtteid, sh elektroonilises keskkonnas
 - dokumendiplangile ja dokumentide elementidele esitatavaid nõudeid
 - erinevate ametikirjade koostamise nõudeid
- oskab:
- käituda vastastikust suhtlemist toetaval viisil
 - kasutada erinevaid suhtlemisvahendeid ja toime tulla erinevates suhtlemisolukordades
 - edastada positiivset esmamuljet ja tähelepanelikult kuulata
 - suhelda grupis ja töötada meeskonnas
 - hinnata enda tugevusi ja nõrkusi suhtlemises
 - koostada ja korrigeerida erialaseid tekste
 - argumenteeritult sõnastada oma mõtteid ja esineda publiku ees
 - kasutada infotehnoloogiavahendeid
 - kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina
 - koostada ja vormistada avaldust, elulookirjeldust (CV), iseloomustust arvutil
 - koostada ja vormistada arvutil ametikirju ja valida sobiv ametikirja edastamise viis

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid 20% - suhtlemis- ja arvutialaste põhimõistete tundmist, erialase sõnavara tundmist
- praktilised ülesanded 80% - esseed, referaadid, praktilised suhtlemissituatsioonid; erinevate dokumentide ja kirjade koostamine; uurimustööd etteantud teemal; koostada eneseanalüüs suhtlemisoskuste kohta hinnates enda tugevusi ja nõrkusi.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Praktiliste ülesannete kirjeldused hindamise osa juurde.

1. Praktilist oskust koostada ja vormistada erinevaid dokumente arvutil; korrigeerida etteantud vigast teksti.
2. Etteantud teemal iseseisva referaadi, rühma-või meeskonnatööna uurimuse koostamine, kasutades selleks arvutit, erialaseid materjale internetist või erialast kirjandust.

2.1.5 Erialane inglise keele õpe I

2 õn

T lõn/P lõn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab suhtlemisvalmiduse ja oskused käitumiseks ning toimetulekuks tavapärastes suhtlemissituatsioonides. Oskab tutvustada ennast ja oma eriala. Omandab teadmised ja oskused suhelda saksa/inglise keeles ja aru saada selgest kõnest igapäevaelu puudutataval teemadel, mõista lihtsama erialase teksti sisu, oma mõtteid sõnastada. Arendab õpilastes suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust. Omandab oskused täita lihtsaid tüüpdokumente ja kirjutada lühikesi tarbetekste. Omandab oskused suhelda klientidega, teenindada ja nõustada kliente. Arendab suutlikkust valitud keeles erialast teavet hankida, valida, vastu võtta, hinnata, kasutada ja edastada.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. GRAMMATIKA JA SUHTLUSKEEL. Korrektse keele kasutuse arendamine. Suulise ja kirjaliku suhtlemisoskuse täiendamine. Võõrkeelse suhtlemisoskuse arendamine.

3.2 KEELEKASUTUSE ARENDAMINE. Tervitamine, tervitusele vastamine nii isiklikult kui ka telefoni teel, enda ja oma kaaslaste esitlemine, selgituste andmine, teema jätkamine, selgitamine. Tööalase informatsiooni hankimine.

3.3 ERIALANE SÕNAVARA Erialase terminoloogia tundmine.

3.4 OSTJATEGA SUHTLEMINE JA KAUBA TUTVUSTAMINE. Klienditeenindus kaubanduses – ostjaga suhtlemine, kauba tutvustamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- suulise ja kirjaliku eneseväljenduse olemust ning eripära
- võõrkeelse suhtlemise tähtsust infoühiskonnas
- erialast terminoloogiat
- erialase teabe hankimise võimalusi ja viise
oskab:
 - käituda vastastikust suhtlemist toetaval viisil
 - kasutada erinevaid suhtlemisvahendeid ja toime tulla tavapärastes suhtlemisolukordades
 - koostada ja korrigeerida lihtsamaid erialaseid tekste
 - täita lihtsamaid tüüpdokumente
 - argumenteeritult sõnastada oma mõtteid
 - suhelda lihtsamatel olme- eriala- ja päevateemadel inglise/saksa keeles
 - suhelda klientidega ja tutvustada kaupu inglise/saksa keeles
 - telefoniga suhelda eesti, inglise/saksa keeles
 - koostada ja vormistada avaldust, elulookirjeldust (CV), iseloomustust arvutil ja paber kandjal

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid 20% - inglise/saksa keelse erialase sõnavara tundmist

- praktilised ülesanded 80 % - esseed, praktilised suhtlemissituatsioonid inglise/saksa keeles; erinevate dokumentide ja kirjade koostamine; eneseanalüüs suhtlemisoskuste kohta hinnates enda tugevusi ja nõrkusi.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.6 Erialane vene keele õpe I

2 õn

T lõn/P lõn

1. Eesmärk

Erialase vene keele õppe mooduliga taotletakse, et õppija omandab suhtlemisvalmiduse ja oskused käitumiseks ning toimetulekuks tavapärastes suhtlemissituatsioonides. Täiendada erialast venekeelset sõnavara ning süvendada õigekirjaoskust. Arendada õpilastes suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust vene keeles. Omandada vene keele oskus tasemel, mis võimaldab saada aru selgest kõnest igapäevaelu puudutavatel teemadel, mõista üldjoontes lihtsama teksti sisu, oma mõtteid sõnastada ja argumenteerida. Omandada oskused täita lihtsaid tüüpdokumente ja kirjutada lühikesi tarbetekste. Omandada oskused suhelda klientidega, teenindada ja nõustada kliente. Arendada suutlikkust erialast teavet hankida, valida, vastu võtta, hinnata, kasutada ja edastada.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1 GRAMMATIKA JA SUHTLUSKEEL. Korrekse keele kasutuse arendamine. Enamkasutatavate grammatikareeglite täiendamine. Suulise ja kirjaliku suhtlemisoskuse täiendamine ja ühendamine kogu programmi kestel Venekeelse suhtlemisoskuse arendamine.

3.2 KEELEKASUTUSE ARENDAMINE Tervitamine, tervitusele vastamine nii isiklikult kui ka telefoni teel. Enda ja oma kaaslaste esitlemine. Selgituste palumine, öeldu teiste sõnadega selgitamine. Vestluse katkestamine, uue teema alustamine. Teema jätkamine, teeküsimine – selgitamine. Töölase informatsiooni hankimine.

3.3 ERIALANE SÕNAVARA Erialase terminoloogia tundmine

3.4 OSTJATEGA SUHTLEMINE JA KAUBA TUTVUSTAMINE. Kaupade tundmine. Klienditeenindus kaubanduses – ostjaga suhtlemine, toote esitlemine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- suulise ja kirjaliku eneseväljenduse olemust ning eripära
- võõrkeelse suhtlemise tähtsust infoühiskonnas
- erialast terminoloogiat
- erialase teabe hankimise võimalusi ja viise

oskab:

- käituda vastastikust suhtlemist toetaval viisil
- kasutada erinevaid suhtlemisvahendeid ja toime tulla tavapärastes suhtlemisolukordades
- koostada ja korrigeerida lihtsamaid erialaseid tekste
- täita lihtsamaid tüüpdokumente
- argumenteeritult sõnastada oma mõtteid
- suhelda lihtsamatel olme- eriala- ja päevateemadel vene keeles
- suhelda klientidega ja tutvustada kaupu vene keeles
- telefoniga suhelda vene keeles
- koostada ja vormistada avaldust, elulookirjeldust (CV), iseloomustust arvutil ja paber kandjal

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid 20% - venekeelse erialase sõnavara tundmist
- praktilised ülesanded 80 % - esseed, praktilised suhtlemissituatsioonid vene keeles; erinevate dokumentide ja kirjade koostamine; eneseanalüüs suhtlemisoskuste kohta hinnates enda tugevusi ja nõrkusi.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.7 Klienditeeninduse alused

2,0 õn

T 1/P 1

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb teenindusliku mõttekultuuri olemust, teeninduse kui olulise majandusharu olemust ja teenindaja kui ettevõtte esindaja rolli ning teenindaja kutse-eeetika põhitõdesid. Teab ja tunneb teenindaja vastutust klientide ohutuse ja turvalisuse eest. Teab erineva kultuuritaustaga klientide kombeid, tavasid ja väärtushinnanguid. Oskab mõelda kliendikeskselt, ennast ja oma teeninduskäitumist analüüsida.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

On läbitud kommunikatsiooni moodulist suhtlusõpe.

3. Õppesisu

3.1. TEENINDUSE OLEMUS, KLIENDITEENINDAJA Teenindusühiskonna mõiste. Teeninduse filosoofia. Toode ja teenus. Teeninduse mõiste, olemus ja kvaliteet. Erinevad teenindusvormid. Teeninduskultuur. Teeninduslik mõttekultuur. Klienditeeninduse seos üldise kultuuri ja inimese elukvaliteediga. Klienditeeninduse vormid. Isiksuse olemus ja teda mõjutavad tegurid. Isiksuse struktuur ja areng. Klienditeenindaja isikuomadused. Transaktsioonid ja nende kasutamine teeninduses. Käitumine ja motiivid. Hoiakud ja väärtushinnangud. Hoiakute mõju teenindusele. Väärtushinnangute ja kultuuri mõju teenindusele. Tähelepanu. Aistingute ja tajude osa tähelepanu tekkimises. Aistingute ja taju omaduste kasutamine teeninduses. Mõtlemine. Õppimise ja mälu tähtsus teeninduses. Rollid ja rollikäitumine. Teenindaja roll, rollikäitumine ja rolliootused. Klienditeenindaja eneseareng. Klienditeenindaja hoiakud ja sellest tulenevad erinevad käitumis- ja teenindusstiilid.

3.3. TEENINDAJA KUTSE-EETIKA Teenindaja kutse-eeetika. Kohustus ja vastutus. Eetika ja sotsiaalne vastutus. Distsipliin. Ettevõtte eetikakoodeks. Tarbijasuhete eetika. Reklaam ja eetika. Eetiline konflikt. Eetika ja inimõiguste printsiip. Eetika ja suurima kasulikkuse printsiip. Eetika ja enesehuvi printsiip.

3.4. TEENINDUSPSÜHHOLOOGIA Mõtlemine, õppimine, mälu ja unustamine olulised tegurid teeninduses. Meeltetervis ehk psühhohügieen. Stressi mõiste ja olemus. Stressiga toimetulek. Tööstress ja selle vältimine. Rühmad ja käitumine rühmas (rühmade moodustamine, roll ja staatus, erinevad rühmad teeninduses ja käitumine. Muutused teeninduses (ühiskonna muutused, kvaliteet ja kutseoskus teeninduses). Suhtlemisvahendid teeninduses. Kuulamisoskus ja aktiivne kuulamine. Kehakeel. Parakeel ja metasõnumid. Ruumivõond. Verbaalne ehk sõnaline suhtlemine. Keha- ja verbaalse keele mõju teenindusele. Kliendi mõiste. Klientide soovid, vajadused ja ootused. Hea klienditeeninduse olemus. Kliendikeskne teenindamine. Klienditüübid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- teeninduse kui olulise majandusvaldkonna olemust
- teenindusliku mõttekultuuri olemust
- teenindaja kui ettevõtte esindaja rolli
- kliendikeskse teenindamise olemust
- hoiakute mõju teeninduse kvaliteedile
- klienditeeninduse erinevaid vorme

- kutse-etiika põhitõdesid
- teenindaja rolli ja vastutust klientide ohutuse ja turvalisuse eest
- erinevaid suhtlemisvahendeid ja suhtlemistehnikaid
- kleidi rahulolu tagamise võtteid
 - oskab:
- mõelda positiivselt ja suhtuda klientidesse positiivselt
- käituda abivalmilt ja hoolivalt klientidega
- täita teeninduslubadust
- kasutada erinevaid suhtlemisvahendeid positiivse kliendikontakti loomiseks
- selgitada erinevate klientide soove, vajadusi ja ootusi
- tagada klientidele ohutus ja turvalisus

5. Hindamine

Hinnatakse

- testid (40%) - klienditeeninduse alaste põhimõistete tundmine
- referaadid, esseed, uurimustööd (40%)- Kas eestlane on hea klienditeenindaja? Millist teenindajat vajab tänane Eesti? Küllastada kauplust ja kirjeldada tekkinud esmamuljet teenindajast ja teenindusest
- Teenindusalaste situatsioonülesannete lahendamine üksinda ja rühmatööna (20 %).

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.8 Müügitöö alused

2 õn

1T/1P

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja tunneb kaubanduse olemust ja ülesandeid, kaubandustöötaja kohustusi ja õigusi ning kaubandusettevõtte töö abi- ja põhioperatsioone. Teab töökoha ratsionaalse korraldamise põhimõtteid. Teab kaupade sissetuleku allikaid. Teab kaupade vastuvõtu, säilitamise ja müügiks ettevalmistamise aluseid. Teab kaupade väljapaneku põhimõtteid ja üldiseid kaupade märgistamise nõudeid. Omandab kaubanduse hea tava järgimise harjumused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. KAUBANDUSE ALUSED Kaubanduse mõiste. Kaubanduse ajalooline areng. Kaubanduse erinevad vormid. Jaekaubanduse olemus ja ülesanded. Jaekaubanduse keskkond. Kaupluste tüpiseerimine ja klassifitseerimine. Jaekaubanduse arengusuunad ja konkurents. Kaupade klassifitseerimine. Toote- ja kaubamargid. Tarbimine, tarbija ja tema vajadused. Kaubanduskultuur.

3.2. KAUBANDUSETTEVÕTTE PÕHITEGEVUSED Kaupluste müügitööd reguleeriv seadusandlus. Kaubandusettevõtte töö abi- ja põhioperatsioonid. Kaubandustöötaja kohustused ja õigused kaubanduseeskirjadele vastavalt. Kaupade sissetuleku allikad. Kaupade vastuvõtt, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine. Kaupade väljapaneku põhimõtted toidu- ja tööstuskaupade kaupluses.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- kaubanduse olemust ja ülesandeid
 - jaekaubanduse keskkonna tegureid
 - kaubandustegevus reguleerimise aluseid
 - kaupluste klassifitseerimise ja tüpiseerimise aluseid
 - kaubandusettevõtete tüüpe ja nende eristumise tunnuseid
 - kaupade klassifitseerimise põhimõtteid
 - kaupade sissetulekute allikaid
 - kaubanduskultuuri olemust
 - kaubandustöötaja õigusi ja kohustusi
 - kaupade käitlemisega seotud tegevusi
 - kaupade väljapaneku ja müügisaali paigutamise põhimõtteid
- oskab:
- selgitada jaekaubanduse arengusuundi
 - kirjeldada kaubandusettevõtte abi- ja põhitöid
 - ära tunda tähtsamaid toote- ja kaubamärke
 - kaupa vastu võtta, müügiks ette valmistada, ladustada ja müügisaali paigutada

5. Hindamine

Hinnatakse

- testid (20%) – kaubandusalaste põhimõistete tundmist

- esseed, referaadid, esitlused, uurimustööd (30 %) – kaubanduse ajaloo ja arengu kohta, suuremate kaubandusfirmade ja kaubanduskettide tundmise oskust, toote- ja kaubamärkide tundmist, kaubanduse arengusuundade hindamise oskust
- probleemülesannete lahendamised ja rühmatööd (50 %) – kaupade käitlemisega seotud ülesanded

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Ülesannete kirjeldusi (valikuliselt) hindamise osa juurde

1. Kaubandusalaste terminite kohta ristsõna lahendamine.
2. Koostada rühmatööna ühe Eestis tegutseva kodu- või välismaise kaupluseketi tegevuse kohta esitlus.
3. Koostada etteantud kaubagrupi osas Eesti turul müüdavate tuntumate toote- ja kaubamärkide kohta uurimus.
4. Kirjeldada etteantud kaubagrupi käitlemist alates kauplusse saabumisest kuni kliendile müümiseni.

2.1.9 Klienditeeninduse õpe

3,0 õn

T 1,5õn/ P1,5õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja oskab nõustada kliente. Õppija omandab mitmekülgset teenindusalast teadmist ja oskust. Õpilane omandab teenindajale vajaliku mõttekultuuri ja teenindusliku hoiaku. Omandab oskused valida erinevate kliendirühmade teenindamiseks õigeid teenindus- ja müügitehnikaid ja töötada kutse-eesitika nõudeid järgides. Oskab teenindada erineva kultuuritaustaga kliente. Omandab klientide nõustamise, kaupade tutvustamise ja probleemsete olukordade eduka lahendamise oskused, et tagada klientide rahulolu, usaldus ja pikaajaline kliendisuhe. Omandab meeskonnas töötamise oskused.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

On läbitud kommunikatsiooni alused moodulist suhtlusõpetus.

3. Õppesisu

3.1. KLIENDITEENINDUS Müügisuhtlemine ja klientide teenindamine. Kontakti võtmine. Esmamulje olulisus. Erinevate suhtlemisvahendite ja -tehnikate kasutamine. Kliendi kuulamine ja küsitlemine. Kliendi vajaduste väljaselgitamine. Kauba tutvustamine. Lisamüük. Vastuväidetega toimetulek. Käitumine ja tegutsemine erinevates teenindussituatsioonides. Probleemolukordade ennetamine ja käsitlemine. Kaebused, nende reageerimine ja nende lahendamine. Kiitused ja nende käsitlemine. Erinevad kliendirühmad. Raskete ja erivajadustega klientide teenindamine. Kliendi rahulolu tagamine. Teenindustöö korraldamine. Sisemine klient. Meeskonnatöö. Pikaajalise kliendisuhete loomine.

3.2. TEENINDUS- JA MÜÜGIPROTSESS Müügisuhtlemine ja klientide teenindamine. Kontakti võtmine. Esmamulje olulisus. Kliendi kuulamine ja küsitlemine. Kliendi vajaduste väljaselgitamine. Kauba tutvustamine. Lisamüük. Vastuväidetega toimetulek. Käitumine ja tegutsemine erinevates teenindussituatsioonides. Probleemolukordade ennetamine ja käsitlemine. Kaebused, nende reageerimine ja nende lahendamine. Kiitused ja nende käsitlemine. Erinevad kliendirühmad. Raskete ja erivajadustega klientide teenindamine. Kliendi rahulolu tagamine. Teenindustöö korraldamine. Pikaajalise kliendisuhete loomine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- teenindusprotsessi erinevaid etappe
- kliendikeskse teenindamise olemust
- klienditeeninduse erinevaid vorme
- erinevaid kliendirühmasid
- kutse-eesitika põhitõdesid
- erinevaid suhtlemisvahendeid ja suhtlemistehnikaid
- erinevaid müügitehnikaid
- kleidi rahulolu tagamise võtteid
- pikaajalise kliendisuhete loomise põhimõtteid

oskab:

- teenindada erinevaid kliendirühmasid ja kasutada erinevaid suhtlemistehnikaid
- nõustada erineva kultuuritaustaga kliente
- toime tulla erinevates teenindussituatsioonides

- reageerida õigesti kiituste korral ja toime tulla konfliktide ja probleemide lahendamisega
- hankida ja edastada tagasisidet klientidelt
- toime tulla positiivsetele ja negatiivsetele tundeavaldustele reageerimisega
- toime tulla tööstressiga
- töötada edukalt meeskonnas

5. Hindamine

Hinnatakse

- testid (20%), klienditeeninduse, teeninduspsühholoogia, põhimõistete ja eetika-alaste terminite tundmist;
- probleem- ja situatsioonülesannete lahendamine (30%),
- praktilised teenindus- ja müügisituatsioonid (50%); teenindus- ja müügi-alaseid praktilisi oskusi; oskust luua kliendis positiivset esmamuljet; oskust nõustada erinevaid kliendirühmi ja tutvustada erinevaid kaupu, tuues välja kauba omaduste alusel kliendi kasu ja hüved; oskust käsitleda kliendi vastuväiteid positiivse lahenduse leidmiseks; oskust teostada lisamüüki; oskust lahendada erinevaid probleemsituatsioone.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Ülesannete kirjeldused hindamise osa juurde

- Õppeklassis hinnatakse praktilise müügisituatsiooni ja video tagasiside abil kontakti võtmise, positiivse esmamulje loomise ja kontakti lõpetamise oskust.
- Õppeklassis hinnatakse praktilise müügisituatsiooni abil, kasutades aktiivset kuulamist, küsitlemist ja erinevaid müügitehnikaid, oskust välja selgitada kliendi vajadusi
- Õppeklassis hinnatakse praktilise müügisituatsiooni ja video tagasiside abil verbaalsete ja mitteverbaalsete suhtlemisvahendite kasutamise oskust.
- Õppeklassis hinnatakse praktiliste müügisituatsiooni ja kirjalike harjutuste abil erinevate kaupade tutvustamise oskust, kasutades kauba omaduste tõlgendamist kliendi kasust ja vajadustest lähtuvalt.
- Probleemülesannete lahendamise abil hinnatakse erinevate teenindussituatsioonide lahendamise, probleemsete olukordade lahendamise ja raskete klientide teenindamise oskust.

2.1.10 Müügitöö õpe

6 õn

T2,5õn/P3,5õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja oskab müügitööd korraldada. Omandab teadmised ja oskused oma töökoha korrashoiust, kaubandusettevõtte abi- ja põhitööoperatsioonidest, kaubandustöötaja kohustustest ja õigustest. Oskab töötada erinevatel kaubanduslikel seadmetel. Tunneb kehtivaid maksevahendeid. Oskab teostada erinevaid tööoperatsioone, mis seonduvad kaupade tellimise, kaupade müügiks ettevalmistamise, hoiustamise ja müügiga; tunneb kaupade arvestuse aruandluse ja hinnakujunduse põhimõtteid kaubandusettevõtetes. Tunneb toidu- ja tööstuskaupade kohustuslikku- ja ohumärgistust ning kaupade kodeerimise põhimõtteid. Oskab pakkida kingitusi. Oskab töötades järgida puhtuse- ja hügieeninõudeid. Tunneb müügitööks vajalikke kaubandusalaseid õigusakte.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

On läbitud müügitöö aluste moodul.

3. Õppesisu

3.1. MÜÜGIÕPETUS Kaupade vastuvõtt, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine. Kaupade väljapaneku põhimõtted toidu- ja tööstuskaupade kaupluses. Kaubavalik ja selle kujundamine. Taara ja pakend. Kaupade kodeerimise põhimõtted. Kaupade kohustuslik märgistus. Ohutusmärgistus. Kaupade müügikampaaniad. Kaubandusettevõtetes pakutavad lisateenused ja nende laiendamise võimalused. Kauplusesisene info. Kaupade reklaam. Sihtrühm ja selle määramine. Ostjatevoolu ja töögraafikute seos. Kaubavarud kaupluses. Kaubandustegevuse seadus. Tarbijakaitse seadus.

3.2. PUHTUSE- JA HÜGIEENIÕPE Korrastus-puhastustööde tähtsus. Puhastusained; puhastusainete lahused ja desinfitseerivad lahused, nende valmistamine. Koristusvahendid ja -meetodid. Erinevate pindade hooldus. Kasulikud ja kahjulikud mikroorganismid. Toidukäitleja isiklik hügieen. Toidukäitleja kohustused. Toiduhügieen. Nõuded toiduainete töötlemiseks, pooltoodete säilitamiseks, valmistoodete transportimiseks. Jäätmekäitlus. Enesekontrollkohustus, vastavusdeklaratsioon.

3.3. KAUBANDUSLIKUD SEADMED Kaubanduslik inventar, selle kasutamine ja hooldus. Töste-transpordiseadmed, külmseadmed ja kuumtöötlemiseadmed, nende ohutu kasutamine. Kaupade markeerimine. Kaalud, liigitus, kasutamine ja hooldus. Kassaaparaadid, nende kasutamine ja igapäevahooldus. Kassapidaja töökoha korraldus. Ostjaga arvlemise kord ja võtted. Kaardimaksud ja maksmise kord. Igapäevane rahatulem.

3.4. PAKKIMINE Mõisted tarbepakend ja ilupakend. Värvivid ja värvused. Proportsioonid. Kasutatavad materjalid ja töövahendid. Pakkepaberite eriliigid. Pakkimistehnikad. Kattematerjalide kasutamine. Seosed ja seosnõõrid, furnituurid. Erikujuliste pakkide valmistamine.

3.5 KAUBANDUSÕIGUS Kaubandustegevust reguleerivad õigusaktid. Kaubandustegevuse seadus. Tarbijakaitse seadus. Võlaõigusseadus. Kaubamärgiseadus. Toiduseadus. Toote ohutuse seadus. Alkoholiseadus. Toiduseadus.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- kaupade müügiks ettevalmistamise põhimõtteid
- kaupade väljapaneku põhimõtteid
- kaupade kaubanduslikku välimust

- hügieeni reegleid
- toidukäitleja õiguseid ja kohustusi
- toidu kaudu levivaid haigusi
- nõudeid toiduainete säilitamiseks
- nõudeid toiduainete paigutamiseks müügisaali
- erinevaid puhastusmeetodeid
- kaubandustegevust käsitlevaid seadusandlikke akte

oskab:

- käsitseda erinevaid kaalumehhanisme;
- jälgida müügiriulite täituvuse astet
- toiduaineid õigesti hoiustada ja säilitada
- kaupade varustamist hinnasiltide ja turvaelementidega
- kaupade müügiks ette valmistada ja müüa
- töötada teenindusletis
- korraldada oma töökohta kassas
- töötada ja arveldada kassas
- puhastada erinevaid tööpinde ja töövahendeid
- rakendada kaupade ümbervahetamise ja tagasivõtmisega seotud eeskirju
- käsitseda erinevaid seadmeid ja inventari
- valmistada kinkepakke

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid (20%);
- kirjalik situatsioonülesande lahendamine kaupade väljapaneku põhimõtete tundmisest (30%); kaupade väljapaneku põhimõtete rakendamise oskust ja eeskirjade tundmist; puhastusmeetodite ja vahendite tundmist; töökoha korrashoidu ja puhtust; kaupade säilitamise põhimõtete tundmist; hügieeninõuetest kinnipidamist.
- praktiline töö (50%); õpilane kujundab müügileti ja varustab kaubad hinnasiltidega.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.11 Kaupade arvestus ja aruandlus

3 õn

T2õn/P1õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab, ja oskab koostada kaubalis-rahaliste väärtuste aruannet, kujundada kaupade müügihinda, lähtudes ettevõtte hinnapoliitikast, kaupade inventeerimisest, raha käitlemisest ja inkassatsiooni põhimõtetest. Õpilane oskab koostada kassa- ja saatedokumente. Teab matemaatika rakendusvõimaluste kasutamist majandusnähtuste lahtimõtestamisel kaubanduskeskkonnas, kaubalis-rahaliste tehingute arvutamise, võrdlemise, teisendamise ja analüüsimise põhimõtteid ja oskab neid teostada. Õpetusega arendatakse praktilisi oskusi edasiseks efektiivseks tegutsemiseks müügikeskkonnas.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. KAUBANDUSLIKUD ARVUTUSED Mõõtühikute süsteemid. Meetermõõdustik. Pikkusühikud. Pindalaühikud. Ruumalaühikud. Massiühikud. Mittesüsteemsed mõõtühikud. Peast arvutamise võtted. Summa ja vahe korrutamise omaduste kasutamine arvutamise lihtsustamiseks. Summa jagumise omadus peast arvutamise lihtsustamiseks. Arvutusreeglid ja võtted majanduslikeks arvutusteks. Kümnenndsüsteem ja kümnenndmurrud. Arvude ümardamine ja ligikaudsed arvutused. Protsentiarvutuste põhivõtted ja nende rakendamine kaubanduslikes arvutustes. Kauba hinna kujundamine. Jaemüügiarve kohustuslikud rekvisiidid, nende täitmine. Käibemaksu arvutamine. Arvete tasumine. Valuutaga seotud arvutused. Valuuta ostu- ja müügikurss.

3.2. ARVESTUS JA ARUANDLUS Arvestuse ja aruandluse mõiste ja sisu. Aruandluse erinevad vormid. Arvestuses ja aruandluses kasutatavate dokumentide liigid. Kaupade saatedokumendid. Kaupade vastuvõtu protseduuri olemus ja vajalikkus. Kaupade koguseline vastuvõtt ja kontroll. Kaupade kvaliteedi dokumendid ja kvaliteediline vastuvõtt. Lahkhelide lahendamine. Aktide koostamine. Kaubaaruanne ja selle koostamine. Arvuti-põhine kaubaaruandlus. Dokumentide rekvisiidid vormistamine ja kassaaruanded. Raha käitlemisele esitatavad nõuded. Jaehinna kujundamise erinevad põhimõtted. Kasutatavad juurdehindlused ja nendega opereerimine. Käibemaks ja selle arvestamine. Kaubakahjude tekkimine ja vähendamise võimalused. Materiaalne vastutus. Kaupade inventeerimine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- kaubandusettevõtte aruandluse ja kaupade arvestuse olemust ja vorme
- kaubandusettevõtetes kasutatavaid arvestuse ja aruandluse dokumente
- erinevate dokumentide koostamise põhinõudeid
- raha käitlemise ja inkassatsiooni põhimõtteid
- kaupade inventeerimise põhimõtteid
- kaubanduslike arvutuste tähtsusest kaubandustegevuses
- peast arvutamise võtteid ja nende praktilist rakendamist
- toodete ja kauba juures kasutatavad mittedüsteemseid mõõtühikuid
- ligikaudsete arvudega tehtavate tehete reegleid

- protsentarvutuste võtteid
- mõisteid ostukorv, tarbijahinnaindeks
- lihtintressiga seotud mõisteid ja lihtintressi arvutamist.

oskab:

- koostada jaemüügiarvet
- peast arvutada ja kasutada seda oma igapäevatoos
- vormistada saatedokumente
- arvutada käibemaksu, juurdehindlust, allahindlust
- koostada kaubaaruannet
- inventeerida kaupu
- teostada protsentarvutusi
- kujundada hindu

5. Hindamine

Hinnatakse

- testid 20%
- praktilised ülesanded 50% , praktilise ülesandena koostatakse kaubandusettevõtte kaubalis-rahaline aruanne õpetaja poolt esitatud andmete põhjal.
- müügiarve koostamine 30%. Müügiarve koostatakse õpetaja poolt etteantud ülesande alusel.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.12 Kaubaõpetus

10 õn

T8õn/P2õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab mitmekülgsed teadmised erinevatest kaupadest, kaupade liigitamise põhimõtetest ja sortimendist. Õpib tundma toidukaupade koostist, tooraineid, kasutamise võimalusi, toiteväärtust, hoiustamist, realiseerimisaegu, kaupade märgistust ja lisaaineid. Oskab hinnata organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti, lahendada klientide pretensioone seoses kaupade kvaliteediga. Teab ja tunneb tööstuskaupade tarbimisomadusi ja hooldusnõudeid, tunneb toodete märgistust ja märgistusele esitatavaid nõudeid, teab tuntumaid kaubamärke. Oskab organiseerida erinevate kaupade vastuvõttu, hoiustamist ja müüki lähtudes konkreetsele kaubale kehtestatud nõuetest. Oskab konsulteerida kliente lähtuvalt kauba tarbimisomadustest, ohutusest ning selgitada kaupade märgistuse tähendust ja sisu.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. TOIDUKAUBAÕPETUS Kaubaõpetuse mõiste. Toidukaupade tarbimisomadused. Säilitamistingimused ja realiseerimisajad. Kvaliteet. Standardimine. Toiduainete keemiline koostis ja kalorsus. Toiduainete konserveerimisviisid, mikroorganismid. Kaubakaod. Tuntumad Eesti, Euroopa ja ülemaailmsed kaubamärgid. Märgistus, kvaliteedi- ja ökomärgid. Teravili ja selle saadused. Makaronid ja pastatooted. Leiva- ja saiatooted. Pärm. Piim ja piimatooted. Kala ja kalasaadused. Mittealkohoolsed joogid. Alkohoolsed joogid. Maiustused. Kondiitritooted. Kulinaariatooted. Maitseained, toidukastmed. Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. Sool. Kohv. Tee. Toidurasvad. Toidukontsentraadid. Puu- ja köögiviljad. Seened. Konserveeritud, sügavkülmutatud ja kuivatatud tooted. Lastetoidud. Lemmikloomatoidud. Eritoit. Uuendtoit. Munad. Tubakatooted. Toiduseadus.

3.2 TÖÖSTUSKAUBAÕPETUS Tööstuskaubaõpetuse mõiste ja sisu. Kvaliteet, sertifitseerimine. Märgistusnõuded, ökomärgid. Tuntumad kaubamärgid. Märgistusnõuded, ökomärgid. Esmatarbekaup. Tarbekeemia – puhastus ja pesemisvahendid. Koristusvahendid. Klaas- ja keraamilised tooted. Metallmajapidamistooted. Plastmassid, plastmassnõud. Mänguasjad. Kosmeetikakaubad. Parfümeeriakaubad. Pudukaubad. Paberkaubad. Majapidamis-paber. Kirjatarbed. Koduelektroonika. Tekstiilikiud. Rõivastuskaubad. Jalatsid. Rõivastuskaupade suuruskaalad, jalatsite suuruskaalad. Kvaliteedi hindamine. Märgistusnõuded. Tuntumad kaubamärgid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- toiduainetes inimorganismile vajalikke keemilisi ühendeid
- toiduainete kalorsust
- toiduainete säilitamise viise ja säilitamist mõjutavaid tegureid
- toodete kvaliteeti ning omadusi
- toidu kvaliteediga seonduvat seadusandlust
- esmatarbekaupade sortimenti
- tööstuskaupade kvaliteeti, tarbimis- ja kasutamisenõudeid
- tunneb toodete märgistust ja märgistusele esitatavaid nõudeid
- tuntumaid kaubamärke ja tootjaid

oskab:

- nõustada kliente
- soovitada ja pakkuda kaupu
- määrata toidukaupade kvaliteeti organoleptiliselt
- määrata tööstuskaupade kvaliteeti visuaalselt
- lugeda ja selgitada kaupade märgistuse tähendust ja sisu
- välja selgitada kliendi vajadusi ja kliendile soovitada kaasnevaid kaupu
- teenindada erivajadustega kliente
- kaupu müügiks ette valmistada ja korras hoida oma töökohta
- kujundada kaupade väljapanekuid ja hinnainfoga varustamist
- ennetada kaubakadude teket
- kasutada seadusandluses toodud nõudeid oma igapäevatöös

5. Hindamine

Hinnatakse

- protsessi hinded 50%;
- testid 20% – kaubatundmisalaste põhimõistete tundmist, kaupade tootmiseks kasutatavate toorainete tundmist, kaubamärkide ja kaupade märgistuse tundmist;
- praktilised müügisituatsioonid, rühmatööd, probleemülesannete lahendamine 30% – sortimendist lähtuvalt kliendi vajaduste väljaselgitamise oskust praktilise müügisituatsiooni abil, kliendile erinevate kaupade soovitamise oskust, kauba omaduste tundmise oskust, erivajadusega kliendi teenindamise oskust, kaupade väljapaneku põhimõtete kasutamise oskust.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Ülesannete kirjeldused hindamise osa juurde

TOIDUKAUBAÕPETUS

- Toidukauba pakendi märgistamine. Kontrollida õppeklassis või kaupluses erinevate kaubarühmade pakendite vastavust märgistamise seadusele – oskust kontrollida pakendi märgistamise õigsust.
- Kaupade (kaubarühmade) liigitamine vastavalt säilimisajale – oskust kaupu käidelda realiseerimisaegadele vastavalt.
- Õppeklassis praktilise müügisituatsiooni abil kaupade soovitamine – oskust välja selgitada kliendi vajadusi.
- Õppeklassis praktilise müügisituatsiooni abil eritoitude soovitamine – oskus välja selgitada erivajadustega klientide ostusoove.

TÖÖSTUSKAUBAÕPETUS

- Õpetaja antud teoreetilise materjali alusel leida kaupluses etiketil olevad märgised – oskus märgiste abil mõista kauba omadusi, kasutamise tingimusi, ökoloogilisust jm.
- Erinevate kaubarühmade (jalatsid, rõivad, kosmeetika, keemiakaubad) märgistuse kontrollimine seaduses toodud nõuetele vastavalt – oskust mõista etiketil olevat märgistust ja võrrelda seda seaduses nõutuga.
- Õppeklassis praktilise müügisituatsiooni abil kaupade soovitamine – oskust välja selgitada kliendi vajadusi.
- Jalatsite kvaliteedi kontrollimine (igal õpilasel kohustus õppetundi kaasa võtta 1 paar jalatseid) – oskus kontrollida jalatsite kvaliteeti

2.1.13 Erialane soome keele õpe

2 õn

T1,5õn/P0,5õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab suulise väljendusoskuse, kirjalike tekstide mõistmise ja koostamise ning kuulamisoskuse. Oskab soome keelt suhtlustasandil ja teab erialasõnavara. Oskab tutvustada ennast ja oma eriala. Oskab kliente teenindada ja toodet müüa soome keeles. Oskab kasutada erialakirjandust vajaliku info leidmiseks ja mõistmiseks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. GRAMMATIKA JA SUHTLUSKEEL. Häälendamise põhireeglid ja tähestik, numbrid. Verbid. Isikulised asesõnad. AV-ta verbide pööramine. Verbitüübid. Kas-küsimus. Possessiivsufiiks. Omastava tüvi, AV, aeg, osastav kääne. Kohakäänded. Mitmuse nominatiiv. Kellaajad. Ajaväljendid. Ajaperioodi planeerimine. Konsonandiga lõppevad noomenid. Noomenite AV. Vokaaliga lõppevad noomenid. Elukoht, siseruumid. Omadussõnad. Verbide AV. Täytyy. Päevakava. Verbide nõrgenev AV. Verbide tugevnev AV. Järgarvsõnad. Sisseütlev kääne. Tee juhatamine. Omastava tüvele liituvad käänded. Käskiv kõneviis. Tingiv kõneviis. Kokkuvõtte käänamisest.

3.2 KEELEKASUTUSE ARENDAMINE Pitää/tykätä – meeldima kasutamine. Elukoht. Tervitamine, esitlemine, endast kõnelemine, olla-verb. Tervitused. Maad ja keeled. Endast rääkimine. Isikuandmed. Päevakava. Sõiduvahendid.

3.3 ERIALANE SÕNAVARA Kohvikus. Kaupluses Raamatukaupluses. Tee juhatamine. Turul. Puuviljad. Köögiviljad. Liha ja kala. Piimatooted. Joogid. Maiustused. Makaronitooted. Vorstid, singid. Kohv, tee. Rõivad. Kosmeetika. Parfüümid. Kodukaubad. Majapidamiskaubad. Nõud.. Kaubandus Eestis. Kaubandus Soomes.

3.4 OSTJATEGA SUHTLEMINE JA KAUBA TUTVUSTAMINE Teenindussituatsioonid

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- soome keele grammatika põhireegleid
- algtaseme ja eriala sõnavara ja selle täiendamise võimalusi
- kuidas ja kust leida erialast kirjandust ning kuidas seda kasutada
- kaupade nimetusi
- kaubandust Soomes

oskab:

- ennast ja oma kooli esitleda
- kliente nõustada ja oskuslikult suhelda
- kaupu vajadusel tutvustada
- kasutada erialakeelt töökeskkonnas ja suhtlustasandil

5. Hindamine

Mooduli tulemusi hinnatakse järgmiselt:

- tunnikontrollid sõnade ja grammatika osa peale 30%
- esseed ja referaadid Soome kaubanduse kohta 20%
- suhtlemissituatsioonide läbimängimine 50%

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.14 Erialane inglise keele õpe II

2 õn

T1,0õn/P1,0õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija oskab klientidega suhelda. Teab sealhulgas inglise/saksa keele erialast sõnavara. Oskab kliente teenindada ja müüa kaupu, suheldes inglise/saksa keeles. Oskab hankida ja töödelda erialakirjandust. Omandab oskused täita lihtsaid tüüpdokumente ja kirjutada lühikesi tarbetekste.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Läbitud üldoskuse mooduli inglise/saksa keele õpe

3. Õppesisu

3.1 GRAMMATIKA JA SUHTLUSKEEL

3.2 KEELEKASUTUSE ARENDAMINE

3.3 ERIALANE SÕNAVARA Klienditeenindusega seotud väljendid ja nende kasutamine. Kaupade nimetused. Toote esitlemine.

3.4 OSTJATEGA SUHTLEMINE JA KAUBA TUTVUSTAMINE Kliendiga suhtlemine. Kliendi nõustamine. Ostjaga arvlemine Kaupade hankimine. Toote kasutusjuhendid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- erialast sõnavara ja selle täiendamise võimalusi
- kuidas ja kust leida erialast kirjandust ning kuidas seda kasutada
- kaupade nimetusi

oskab:

- kliente nõustada ja oskuslikult suhelda
- kaupu vajadusel tutvustada
- kasutada erialakeelt töökeskkonnas ja suhtlustasandil
- läbi viia telefonivestlust
- vajadusel kaupa tellida
- tõlkida vajadusel kliendile toodete kasutusjuhendeid

5. Hindamine

Mooduli tulemusi hinnatakse järgmiselt:

- tunnikontrollid sõnade ja grammatika osa peale 30%
- esseed ja referaadid kaubanduse kohta 20%
- suhtlemissituatsioonide läbimängimine 50%

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.15 Erialane vene keele õpe II

2 õn

T1õn/P1õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija oskab venekeelset erialast sõnavara ja viisakusväljendeid. Oskab kliente teenindada ja müüa kaupu, suheldes vene keeles. Teab erialase kirjanduse hankimise võimalusi, tunneb kaupade nimetusi vene keeles, mõõtühikuid, oskab kasutada erialakeelt töökeskkonnas ja suhtlustasandil. Oskab läbi viia telefonivestlust. Õpib hankima, süstematiseerima ja töötleva venekeelset tööalast informatsiooni. Omandab oskused täita lihtsaid tüüpdokumente ja kirjutada lühikesi tarbetekste.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Üldoskuste vene keele mooduli läbimine.

3. Õppesisu

3.1 GRAMMATIKA JA SUHTLUSKEEL Enesetutvustus. Kooli tutvustus. Eriala tutvustus. Tervitamine ja hüvastijätmine. Tutvumine. Viisakusväljendid. Telefonisuhtlus. Kuupäevad ja tähtpäevad, kellaajad.

3.2 KEELEKASUTUSE ARENDAMINE Kliendiga suhtlemine. Klientidele vajaliku info edastamine ja soovitude jagamine. Küsimuste esitamine.

3.3 ERIALANE SÕNAVARA Kaubandusvaldkonna terminoloogia ja sõnavara. Kaupade nimetused, mõõtühikud.

OSTJATEGA SUHTLEMINE JA KAUBA TUTVUSTAMINE

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- eriala põhiterminoloogiat ja sõnavara
- viisakusväljendeid
- erialase kirjanduse hankimise võimalusi
- kaupade nimetusi vene keeles
- mõõtühikuid

oskab:

- kasutada erialakeelt töökeskkonnas ja suhtlustasandil
- läbi viia telefonivestlust
- tutvustada ennast, kooli ja oma eriala
- vajadusel suhelda kliendiga
- kaupu tutvustada ja iseloomustada

5. Hindamine

Hinnatakse:

- tunnikontrollid sõnade ja grammatika osa peale – 20%
- esseed või referaadid – 20%
- suhtlemissituatsioonide läbimängimine – 60%

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.16 Arvutiõpetus

2 õn

T0,5õn/P1,5õn

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija teab ja oskab turvaliselt kasutada arvutit oma kutsetöös. Oskab käsitseda failisüsteemi, töödelda teksti, koostada arvutustabeleid ja neid redigeerida. Tunneb arvutiside põhimõtteid ja oskab kasutada Interneti teenuseid. Oskab kasutada andmebaaside rakendusi. Kujundab graafilisi lehti (slaide).

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Peab olema läbitud üldõpingute kommunikatsiooni moodul.

3. Õppesisu

3.1 FAILISÜSTEEMID Sissejuhatus. Failihaldus Arvutiviirused

3.2 TEKSTITÖÖTLUS. Teksti sisestamine arvutisse, selle redigeerimine, kopeerimine ja ümberpaigutamine. Teksti kujundamine. Lõigu kujundamine. Teksti paigutuse korrigeerimine lehel. Tabelite ehitamine ja kujundamine. Teksti õige kirja kontrollimine.

Tekstidokumendi ilmestamine graafikaga. Graafiliste objektide kujundamine. Dokumendi struktuur, pealkirjade stiilid. Dokumendi päis ja jalus. Sisukorra loomine automaatselt. Dokumendi printimine.

3.3 ARVUTUSTABELID. Tabelarvutused, diagrammi andmete sorteerimine, automaatvormingud.

3.4 INTERNET. Interneti kasutusvõimalused. Infootsing Internetist. Otsingumootori kasutamine. WWW-lehekülje trükkimine ja salvestamine. E-kirja võimalused. Veeb.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- arvuti põhiosi ja nende otstarvet ning tunneb informatsiooni esitamise viisi arvutis oskab:
- kasutada failisüsteemi
- koostada arvutitabeleid, neid redigeerida ja välja printida
- kasutada arvutisidet ja Interneti
- koostada andmebaase, graafilisi lehti, esitlusi

5. Hindamine

Hinnatakse:

- kolme tööd: andmebaaside kontrolltöö 30%,
- referaat 40%,
- esitlus (vähemalt 7 slaidi) 30%.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.1.17 Praktika

25 õn

1. Eesmärk

Müüja praktika käigus õppija harjub töökeskkonnaga ja omandab oskused rakendada oma teadmisi ja oskusi reaalses töökeskkonnas, omandab oskused teenindada kliente ja lahendada esile kerkivaid probleeme. Saab motivatsiooni töötamiseks valitud kutsealal ja mõistab tööturvalisuse ja tööohutuse tähtsust töökohal, arendab isiksuse omadusi ja õpib kohanema tööelu muutustega. Omandab oskused kaupa vastu võtta, müügiks ette valmistada ning paigutada müügikohtadele. Süvendab teadmisi toidu- ja tööstuskaupadest ja oskab anda informatsiooni kaupade omadustest ning kasutusvõimalustest. Oskab kasutada erinevaid kaubandusseadmeid ja arveldada klientidega. Omandab oskused töötada meeskonnaliikmena.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

On läbitud moodulid: sissejuhatus kaubandusvaldkonna kutseõpingutesse ja töökeskkonnaohutuse alused.

3. Õppesisu

3.1. MÜÜGIOSKUSTE PRAKTIKA

3.1.1 TOIDUKAUPLUSE PRAKTIKA Tutvumine ettevõttega: omandivorm, missioon, visioon, põhiväärtused, organisatsioonistruktuur, juriidilise isiku nimi, allüksuse täpne nimetus, asukoht, lahtiolekuaeg, käive, müügipind, töötajate arv.

3.1.1.1 TEENINDUSOSKUSTE PRAKTIKA Töötamine ettevõtte erinevates tööloikudes: klientide teenindamine letis, kassas, infolauas. Erinevate töökohtade tööks ettevalmistamine. Kaubatundmise-alaste oskuste arendamine. Kaupade väljapaneku põhimõtted ja kaupade esitlemise erinevad vormid. Kaupade hoidmine ja säilitamine. Kaupade sortimendi ülesehitamise põhimõtted ja kaupluse tuumiksortiment.

3.1.1.2 KAUPADE VASTUVÕTT Kaupade vastuvõtu protseduur. Saatedokumendid, kontroll ja registreerimine, saatedokumentide alusel kaupade koguseline ja kvaliteediline vastuvõtt. Kvaliteedilise vastuvõtuga kaasnevate dokumentide vormistamine. Kauba vastuvõtul esinevate lahknevuste käsitlemine ja üleskerkinud probleemide lahendamine.

3.1.1.3 KAUBANDUSLIKUD SEADMED Kaupluses kasutatavad tehnoloogilised seadmed, nende liigid ja tüübid: kaalud, külmseadmed, tõste- ja teisaldusmehhanismid, kassasüsteemid.

3.1.1.4. KAUPADE HANKIMINE Kaupade peamised hankekanalid ja suuremad koostööpartnerid. Kaupade tellimise kord. Kaupade hankimise viisid.

3.1.1.5. ENESEKONTROLL JA MEESKONNATÖÖ Enesekontrolli plaan. Meeskonnatöö väljendumine igapäevatoos.

3.1.2 TÖÖSTUSKAUPADE KAUPLUSE PRAKTIKA. Tutvumine ettevõttega: omandivorm, missioon, visioon, põhiväärtused, organisatsioonistruktuur, juriidilise isiku nimi, allüksuse täpne nimetus, asukoht, lahtiolekuaeg, käive, müügipind, töötajate arv.

3.1.2.1 TEENINDUSOSKUSTE PRAKTIKA Töötamine ettevõtte erinevates tööloikudes: klientide teenindamine. Töökohtade tööks ettevalmistamine. Kaubatundmise-alaste oskuste arendamine. Kaupade väljapaneku põhimõtted tööstuskaupade kaupluses ja kaupade esitlemise erinevad vormid. Kaupade müügiks ettevalmistamine ja müük. Kaupade sortimendi ülesehitamise põhimõtted ja kaupluse tuumiksortiment. Ostusoovi väljaselgitamine. Klientide nõustamine ja lisamüük.

3.1.2.2 KAUPADE VASTUVÕTT Kaupade vastuvõtu protseduur. Saatedokumendi, kontroll ja registreerimine, saatedokumentide alusel kaupade koguseline ja kvaliteediline vastuvõtt.

Kvaliteedilise vastuvõtuga kaasnevate dokumentide vormistamine. Kauba vastuvõtul esinevate lahknevuste käsitlemine ja üleskerkinud probleemide lahendamine.

3.1.2.3 KAUBANDUSLIKUD SEADMED Kaupluses kasutatavad tehnoloogilised seadmed, nende liigid ja tüübid.

3.1.2.4. KAUPADE HANKIMINE Kaupade peamised hankekanalid ja suuremad koostööpartnerid. Kaupade tellimise kord. Kaupade hankimise viisid.

4. Õpitulemused

Õppepraktika läbimisel on õpilane võimeline:

- analüüsima oma kutsealaseid oskusi, püstitava praktikale isiklikud eesmärgid ja oskama hinnata oma tööd
- osalema aktiivselt töös, täitma praktikaprogrammis ettenähtud tööülesandeid ja praktiseerima vajalikke kutseoskusi,
- järgima hügieeni- ja tööohutuse nõudeid, efektiivselt suhtlema juhendajaga, tundma end meeskonnaliikmena
- kriitiliselt hindama oma praktikakogemusi, arvestades püstitatud eesmärgi ja karjääritaotlusi, määratlema, mil määral avaldas praktikale mõju eelnevate teooriamoodulite läbimine
- hindama oma toimetulekut probleemituatsioonides (konfliktid, kriitika)
- andma hinnanguid oma koostöövõimele
- hindama tööle asumise võimalusi, arvestades praktikakogemust
- kirjeldama praktikaettevõtte organisatsiooni

5. Hindamine

Hinde osatähtsus: ettevõtte hinnang (40%); praktika aruanne, selle kaitsmine ja koolipoolse juhendaja arvamus (40%); õppija eneseanalüüs 20%.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Hinnatakse:

- praktikaaruande sisukust ja aruandes esitatud vastavust püstitatud ülesandele;
- aruande kaitsmist praktikat juhendava kutseõpetaja või komisjoni ees;
- praktikat juhendava kutseõpetaja hinnangut praktikale (kontaktid ettevõttega nii sidepidamisvahendite või külastuse kaudu);
- ettevõttepoolse juhendaja hinnangut praktika sooritamise tulemuste kohta.

2.2 Valikõpingud

2.2.1 Müügiprogrammid

1 õn

0,5T/0,5P

1. Õppe-eesmärgid

Õpetusega taotletakse, et õppija saab ülevaate kaubandusettevõtetes kasutatavatest müügiprogrammidest ja nende otstarbest. Õppida kasutama müügiprogrammi RAX. Luua baas edasisteks õpinguteks.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

Erinevad müügiprogrammid. Müügiprogrammide kasutusala ja -võimalused. Müügiprogrammi RAX võimalused kaubandusettevõttes. Praktiline töö RAX-iga – kliendibaasi loomine ja sisestamine, kaubagruppide kodeerimine, kaupade sisestamine, kauba lattu vastuvõtmine, müük, aruannete koostamine ja võrdlus.

4. Õpitulemused

Õpilane teab ja tunneb:

- erinevaid müügiprogramme
- müügiprogrammide kasutusvõimalusi
- müügiprogrammi RAX erinevaid kasutamise võimalusi
- kliendibaasi loomise põhimõtteid
- kaupade kodeerimise ja sisestamise põhimõtteid
- müümise protsessi RAX programmiga

oskab:

- kirjeldada müügiprogrammide vajalikkust ja otstarvet
- kasutada müügiprogrammi RAX võimalusi

5. Hindamine

Hinnatakse:

- praktilised ülesanded (90%) – ülesannete lahendamise oskust RAX programmiga;
- iseseisev töö Internetis (10%) – erinevad müügiprogrammid ja nende kasutamise võimalused.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.2.2 Toitumisõpetus

1 õn

0,5T/0,5P

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised tervisliku toitumise tähtsusest ja teadvustab ning õpib järgima tervisliku toitumise põhimõtteid. Õpib tundma toiduallergiaga seotud probleeme, haiguseid ja eritoitumist. Õpib arvutama energiakulu ja individuaalset toiduvajadust.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. TOITUMINE Toidu tähtsus. Toitumise tähtsus. Toidu vajalikkus ja otstarve. Tervislik toit. Tervislik toitumine. Optimaalne toitumine. Toitumisrežiim. Toitumise regulaarsus.

3.2. TOITAINED Toiduaine ja toitaine. Esmatähtsad toitained. Valgud, rasvad, süsivesikud. Lisatoitained: vitamiinid, mineraalained, vesi. Toitainete tähtsus ja vajadus. Toitainete põhilised allikad. Info pakendilt, selle leidmine.

3.3. TOIDUALLERGIAD Laktoositalumatus ja toitumissoovitused. Tsöliaakia: gluteenitalumatuse põhjused, toitumissoovitused. Diabeet: toitumissoovitused. Inimese immuunsüsteem. Allergeenid, allergiat põhjustavad toiduained. Toitumishäired. Ülekaalulisus ja alakaalulisus.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- tervisliku toitumise vajadust, tähtsust ja põhimõtteid, toidu ja toitumise tähtsust
- optimaalse toitumise seisukohti
- toitaineid, nende vajadust ja allikaid
- toitumishäireid, valesst toitumisest tulenevaid haigusi
- erinevaid toitumistrende

oskab:

- nimetada ja põhjendada optimaalse toitumise seisukohast olulisi seoseid
- hinnata toidu energeetilist väärtust
- nimetada põhitoitaineid, nende tähtsust organismile, allikaid
- nimetada erinevate haiguste puhul keelatud toiduaineid

5. Hindamine

- test (50%)
- praktilised tööd (20%): toidupüramiidi koostamine menüü alusel, toiduainete koostise leidmine pakendilt
- iseseisev töö (30%): toitumisalane uurimis- või referatiivne töö.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.2.3 Toiduvalmistamise alused ja praktika

1õn

0,5T/0,5P

1.Õppe-eesmärgid

Õpetamisega taotletakse, et õpilane omandab teadmised toiduainete käsitlemise põhiviisidest ja meetoditest. Oskab kasutada erinevaid töövõtteid toiduvalmistamisel. Tunneb toiduvalmistamise põhiseadmeid. Teab igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude, suppide, puljongite, kastmete, tangainetest toitude, kala- ja lihatoitude, salatite, võileibade ja magustoitude kohta menüüs ja nende põhitooraineid. Tutvub valmistamise ja serveerimise põhimõtetega.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad

3. Õppesisu

3.1. TOIDUAINETE KÄSITLEMISE PÕHIVIISID JA MEETODID

3.2. TÖÖVÕTTED TOIDUVALMISTAMISEL

3.3. PÕHISEADMED, -MASINAD JA -TÖÖVAHENDID TOIDUVALMISTAMISEL

3.4. KÖÖGIVILJATOIDUD- igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude ja –lisandite eeltöötlemine, tükeldamine, valmistamine ja serveerimine

3.5. PULJONGID JA SUPID – koht menüüs, väärtus, põhitooraine, valmistamise printsiibid, kasutamise võimalused, serveerimine, köögiviljasupid, püreesupid, rahvuslikud supid

3.6. KASTMED – kastmete otstarve, külmad ja kuumad põhikastmed, nende valmistamise põhiprintsiibid

3.7. TOIDUD TANGAINETEST JA PASTAST– koht menüüs, levinumad riisi- ja pastatoidud, nende valmistamine, lasjanje, risotto, pasta

3.8. KALATOIDUD – varumis- ja töötlemisprintsiibid

3.9. LIHATOIDUD – koht menüüs, lihakehade erinevate jaotustükkide kulinaarse töötlemise printsiibid

3.10. SALATID JA VÕILEIVAD – võileibade liigitus, alused ja katted, valmistamise ja serveerimise põhimõtted

3.11. MAGUSTOIDUD – koht menüüs, põhitoorained ja lisatoorained, valmistamise põhialused, serveerimine, igapäevaste lihtsamate magustoitude valmistamine ja serveerimine

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- põhilisi toiduainete käsitlemise viise ja –meetodeid
- põhilisi seadmeid, masinaid ja töövahendeid toidu valmistamisel
- suppide ja puljongite liike, valmistamise ja serveerimise põhialuseid
- salatite ja võileibade liike, valmistamise ja serveerimise põhimõtteid
- kastmete otstarvet, külmi ja kuumi põhikastmeid, valmistamise põhiprintsiipe
- kodu- ja välismaiseid köögivilju, igapäevaste lihtsamate köögiviljatoitude ja köögiviljalisandite valmistamist ja serveerimist
- kalade klassifikatsiooni, varumis- ja töötlemisprintsiipe
- erinevate roarühmade väärtust ja kohta menüüs
- toiduvalmistamise alase informatsiooni hankimisevõimalusi

oskab:

- käsitleda toiduaineid

- kasutada põhilisi töövõtteid toiduainete käsitlemisel
- kasutada põhilisi seadmeid, masinaid ja töövahendeid toidu valmistamisel
- koostada lihtsamaid igapäevaseid menüüsid

5. Hindamine

Hinnatakse:

- kirjalikud teadmiste testid (40 %);
- praktilised oskused (60 %) – toiduvalmistamise praktilistes harjutustundides lihtsamate roogade valmistamist tööjuhendi ja juhendaja abil; tööülesande planeerimist ja ajastamist; eine analüüsi toitumisaluste põhitõdede alusel.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Arvestuslik test hõlmab järgmisi teemasid:

- Toiduainete kulinaarsetöötlemise liigid
- Tangainetoidud ja nende valmistamine
- Köögiviljatoidud ja nende valmistamine
- Kastmed ja nende koht menüüs.
- Supid ja nende valmistamine
- Lihatoidud
- Kalatoidud
- Magustoidud

2.2.4 Ettevalmistus kutseksamiks

1 õn

0,5T/0,5P

1. Õppe-eesmärgid

Õpetamisega taotletakse, et õpilane omandab oskusi ja teadmisi edukaks läbimiseks kutseksamil ja müüjate võistlusel.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Läbitud moodulid kaubaõpetus, klienditeeninduse õpe, müügitöö õpe, kaupade arvestus ja aruandlus.

3. Õppesisu

3.1. KAUBANDUSE VALDKONNA ÕIGUSAKTIDE KORDAMINE- Kaubandustegevuse seadus, Tarbijakaitse seadus, Toiduseadus, Toiduhügieeni üldeeskiri, Töö- ja puhkeajaseadus, Alkoholiseadus, Tubakaseadus, Võlaõigusseadus (pretensioonide osa), Pakendiseadus.

3.2. KAUBATUNDMISE KORDAMINE- toidu- ja esmatarbekaubad

3.3. MÜÜGITÖÖ KORRALDUSE KORDAMINE- kaupade müügiks ettevalmistamine, väljapaneku põhimõtted, kaupade arvestus

3.4. ETTEVALMISTUS TEOORIA EKSAMIKS- kuidas lahendada teste, psühholoogiline ettevalmistus.

3.5. ETTEVALMISTUS OSKUSTE EKSAMIKS- müügisituatsioonide harjutustunnid, analüüsid.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- kaubanduse valdkonna õigusakte
- müügitöö korraldust
- toidu- ja esmatarbekaupu
- kutseksami korraldust ja hindamist

oskab:

- kaupu kirjeldada
- klientidele soovitada
- anda kasutamissoovitusi
- oskab kliente teenindada
- oskab arveldada
- koostada sularaha-arvet

5. Hindamine

Hinnatakse:

- testid - teadmiste eksam 50%
- praktilised tööd - oskuste eksam 50%

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.2.5 Kõnetehnika

1 õn

0,5T/0,5P

1. Õppe-eesmärgid

Õpetamisega taotletakse, et õppija omandab teadmised verbaalsest ja mitteverbaalsest suhtlusest läbi kõne. Oskab esineda ja ennast kuulama panna. Oskab vältida pingeid ning artikuleerida kõnet õigesti. Omandab teadmised suhtluskultuurist. Oskab teisi kuulata.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. KÕNETEHNIKA Sissejuhatus, häälestus, kuulajate tasemekontroll, kõnehingamine, artikulatsioon, pinged.

3.2. SUHTLEMISKÕNE – JA KULTUUR Verbaalne ja mitteverbaalne kõne, mõtte ja sõna tähtsus, partner, kontakt, tempo, rütm, paus, kuulamisoskus.

3.3. TELEFONIKÕNE Kõnetehnika ja hea käitumise reeglid telefoni kasutamisel.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- korrektse kõne elemente
- kõnetehnika ja hea käitumise reegleid telefoni kasutamisel

oskab:

- verbaalse ja mitteverbaalse suhtlemise põhimõtteid
- telefoni teel suhelda
- esineda, kasutades kõnetehnika elemente

5. Hindamine

Hinnatakse:

Teoreetilisi teste (40%):

- korrektse kõne elementide tundmist
- telefonisuhtluse reeglite tundmist

Praktilist tööd(60%):

- verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemise oskust
- telefoni teel suhtlemise oskust.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.2.6 Garderoobikaubad

1 õn

T0,5/P0,5

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised, oskused ja hoiakud töötamiseks garderoobikaupade kaupluses. Õppija omandab põhjalikumad teadmised ja oskused garderoobikaupade kaupluses töötamiseks. Tunneb kasutatavaid materjale, toodetele esitatavaid nõudeid, sortimenti. Oskab määrata kaupade kvaliteeti. On kursis valitsevate trendidega ja tunneb tuntumaid tootjaid.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. RÕIVASTUSKAUBAD

Rõivastuskaupadele esitatavad nõuded, rõivastele esitatavad üldised nõuded, eksploatatsioonilised nõuded, hügieenilised nõuded; esteetilised nõuded. Rõivamaterjalid, klassifikatsioon. Kangaste viimistlemine. Kangaste liigitamine nende valmistamiseks kasutatud materjali järgi. Kangaste liigitamine kudumisel kasutatud siduste järgi. Kangaste vead. Kangaste kvaliteedinõuded. Kangaste kulunormid. Kangaste tähistused.

3.1.1 ABIMATERJALID Soojendusmaterjalid ja nende iseloomustus. Rõivaste furnituurid, liigitus, kaubavalik. Voodrimaterjalid, liigitus, kaubavalik. Abimaterjalide kvaliteedinõuded. Abimaterjalide märgistus.

3.1.2 RÕIVASTUSKAUPADE SORTIMENT Elukondlikud rõivad. Sportlikud rõivad. Vabaajariietus. Eriotstarbelised rõivad. Ametkondlikud rõivad. Rahvuslikud rõivad. Rõivastuskaupade kvaliteedinõuded, hoidmine. Rõivastuskaupade märgistamine.

3.1.3 KARUSNAHAD Naturaalsete karusnahad. Tehiskarusnahad. Karusnahkade kvaliteedinõuded. Sortimendi liigitus, iseloomustus. Tuntumad tootjad. Karusnahkade hooldamine ja hoidmine.

3.1.4 PEAKATTED Materjalid. Sortiment. Suurusskaalad. Hooldamine.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- garderoobikaupade valmistamiseks kasutatavaid materjale
- rõivastele esitatavad nõuded, eksploatatsioonilised nõuded, hügieenilised nõuded
- toodete ümbervahetamise korda
- kangaste kulunorme
- kangaste tähistusi
- aksessuaare
- rõivaste hooldustähtsusi
- valitsevaid trende
- peakatete sortimenti ja hooldamist

oskab:

- soovitada erinevaid rõivastusesemeid ja koostada rõivakomplekte
- selgitada ostjale jalatsite garantiaegu
- määrata rõivaste kvaliteeti
- selgitada ostjale kauba märgistust
- iseloomustada kauba valmistamiseks kasutatavaid materjale

- tutvustada toodete hooldamist
- kliendi vajadustest lähtuvalt teha lisamüüki
- kujundada kaupade väljapanekut

5. Hindamine

- testid, kontrolltööd 20% – garderoobikaupade valmistamiseks kasutatavaid materjalide, aksessuaaride, rõivaste hooldustähiste ja numeratsioonide tundmist.
- õpimapp 80% – õpilane koostab õpimapi, eesmärgiga tutvuda kõigega, mis on seotud inimese garderoobiga, et tulevases töös osata ostjat paremini nõustada. Õpimapp on terviklik materjal inimese garderoobist, valitsevatest moejoontest, numeratsioonidest, materjalidest, aksessuaaridest, jalatsitest, toodete hooldusest ning sellest, mida õpilane ise peab vajalikuks lisada. Materjal peab olema eelnevalt läbi töötatud ja süstematiseeritud. Õpilane koostab töö kohta esitluse ja tutvustab seda kaasõpilastele.

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

2.2.7 Stiili- ja värviõpetus

1 õn

T0,5/P0,5

1. Eesmärk

Õpetusega taotletakse, et õppija omandab teadmised oskused ja hoiakud stiili ja värviõpetuse vallas. Stiili ja värviõpetuse mooduli õppimisega omandab õppija teadmised ja oskused värvidest ja nende vastastikustest seostest. Õppija õpib nägema ja analüüsima figuuri ja figuuri eripärasid. Oskab nõustada klienti sobiva toote valikul.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Puuduvad.

3. Õppesisu

3.1. VÄRVIÕPETUS. Värv. Värviringi moodustamine. Primaarvärvid. Sekundaarvärvid. Tertsiaalvärvid. Neutraalvärvid. Värviharmonia. Värvikontrastid Must-valge värvikombinatsioonid ja nende kasutamine. Soojad värvid ja külmad värvid. Värvid vastavalt aastaaegade teooriale. Värvitüübi määramine. Värvikaart.

3.2 STIILIÕPETUS. Stiil. Stilist. Figuur. Figuuritüübid. Ebaoproportsionaalsed figuuritüübid ja nende kehavigade korrigeerimine rõivastusega. Mustrid ja nende mõju figuurile. Ornament, selle moodustamine võrksüsteemil. Ornamenti kasutamine rõivastuses. Optilised illusioonid moes rakendatuna. Seelik, pluus, püksid ja sobivad mudelid erinevatele figuuridele. Aksessuaarid ja nende tähtsus. Mood. Lühiülevaade moeajaloost. Kuulsad moeloojad.

4. Õpitulemused

Õppija teab ja tunneb:

- värviõpetusega seonduvaid mõisteid
- värvide vastastikuseid seoseid
- värvide suhet ja kuidas neid kasutada
- mustrite mõju riietuse üldisele välimusele
- figuuritüpe
- aksessuaaride mõju üldisele ilmele

oskab:

- hinnata figuuri
- soovitada kliendile figuurile vastavalt sobivat toodet
- soovitada kliendile värvitüübile vastavalt sobivat toodet
- värve omavahel sobitada

5. Hindamine

- kontrolltööd mõistete tundmise kohta – 20%
- värvusõpetus – hindelised praktilised tööd – 20%
- praktiliste tööde portfoolio, mis sisaldab õpetaja poolt antud ülesandeid stiiliõpetusest 60%

Mooduli hinne kujuneb eelnevate kaalutud keskmisena.

Hinnatakse:

- värviõpetusega seonduvate mõistete tundmist

- värvide vastastikuste seoste tundmist
- oskust erinevaid värve sobitada
- figuuritüüpide tundmist ja nendele sobivate rõivaste tundmise oskust

2.3 Üldharidusõpingud

2.3.1 Eesti keel

4 õn

Eesmärk

- arendada oskust end kõnes ja kirjas õigesti, selgelt ja loogiliselt väljendada
- tunda keeleõpetuse põhimõisteid
- osata kasutada omandatud keeleteadmisi kõnes ja kirjas
- arendada oskust leida, kasutada ja edastada teavet
- väärtustada emakeelt, arendada isaseisva mõtlemise ja töötamise oskust

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused :

- 1.Õigekiri (häälikuõpetus ja õigekirjutus)
- 2.Väljendusõpetus (tekstiõpetus)
- 3.Vormi- ja lauseõpetus
- 4.Sõnavara ja sõnastusõpetus

1. Õigekiri

Häälikuõpetus. Keele häälikusüsteem. Silp ja silbitamine. Astmevaheldus. Välde. Sõnarõhk. Palatalisatsioon Eesti keele õigekirja põhimõtted. Täheortograafia põhireeglid. Sulghäälikud sõna algul ja sõna sees i ja j õigekiri, h sõna algul. Võõrsõnade olemus ja ortograafia; f ja š kvantiteedi märkimine. Algutäheortograafia põhimõisted. Nimede ja nimetuste, pealkirjade ja pärisnimedest tuletatud täiendi ortograafia. Arvude märkimine kirjas. Numbrite kirjutamine. Lühendamise põhimõtted. Lühendite kasutamine ja käänamine. Poolitamine. Sõnade kokku- ja lahkukirjutamise põhimõtted ja reeglistik. Keelekäsiraamatute kasutamine.

2.Väljendusõpetus

Tekst. Teksti mõiste. Teksti ülesehitus: teksti terviklikkus ja liigendamine, lõik, sidusvahendid; ainekogumise järjekorrad ja võimalused; teksti alustus ja lõpetus. Suulise ja kirjaliku väljenduse erijooni. Väljendusvahendite eripära sõltuvalt suhtlussituatsioonist ja adressaadist. Erisuguste tekstide lugemine. Sagedased õigekirja- ja sõnastusvead. Ortograafia interpunktsioonireeglite kordamine. Meediatekst. Meediateksti olemus ja eripära. Uudis, olemuslugu, intervjuu, arvustus, reportaaž, reklaam.

Teabetekst. Teabeteksti olemus ja eripära. Refereerimine, tsiteerimine, viitamine. Konspekterimine. Ilukirjandustekst. Ilukirjandusliku teksti olemus ja eripära. Keelekasutuse kujundlikkus. Kirjeldus, jutustus, arutlus. Lüüriline eneseväljendus. Tarbetekst. Tarbeteksti olemus ja eripära.

Isiklik kiri, ametlik kiri, avaldus, elulookirjeldus, seletuskiri,(praktika)aruanne, apellatsioon, volikiri, protokoll.

Teksti koostamine. Teema. Materjali kogumine Ainekogumise järjekorrad ja võimalused. Teksti ülesehitus. Teksti viimistlemine. Arutlev kirjand. Sagedasemad sõnastus- ja stiilivead.

Teksti vormistamine. Pealkirjastamine, paigutus, liigendus.

Suuline tekst. Igapäevasuhtlus, vestlus, tutvustus, kaastundeavaldus. Kõneks valmistumine, esinemine. Olmekõned: tervitus, õnnitlus, tänukõne. Informeerivad kõned: ettekanne, sõnavõtt.

3. Vormi- ja lauseõpetus

Sõnaliigid. Käänete süsteem eesti keeles. Käändsõnavormide moodustamine. Veaohtlikke vorme. Omadussõnad. Võrdlusastmete moodustamine. Arv- ja asesõna käänamise erijooni. Nimede käänamine. Pöörsõna vormistik .Ajad, kõneviisid, tegumodid Käändeliste ja pöördeliste vormide moodustamine. Rektsioon.

Lauseõpetus. Lause olemus. Lause moodustamise põhimõtted Lauseliikmed. Liht- ja liitlause. Koondlause. Üte, lisand, lauselühend. Rindlause. Põimlause. Segaliitlause, Otse- ja kaudkõne, selle kirjavahemärgid. Lausete kirjavahemärgistamine. Sõnajärg lauses. Ühildumine.

Keelekäsiraamatud ja nende kasutamine õigete vormide moodustamiseks.

4. Sõnavara- ja sõnastusõpetus

Sõna ja selle tähendus. Sõnade mitmetähenduslikkus. Sünonüümid, antonüümid, homonüümid, paronüümid. Sageli väärast tähenduses kasutatavaid sõnu. Metafoorid, fraseologismid. Sõnavara mõiste ja koostis. keele sõnavara rikastamise allikad ja viisid. Murdesõnad, tehissõnad. Liitsõnamoodustus. Veaohtlikke kokku- ja lahkukirjutamise juhtumeid. Sõnatuletus. Sagedasemate tuletiste tähendus ja ortograafia. Sõnade laenamine. Näiteid varasematest laenudest.

Tõlkelaenuid. Võõrsõnad. Tsitaatsõnad. Nimed ja nimekasutus. Nimede käänamise erijooni. Nimedest saadud üldsõnade ja võõrnimetuletiste ortograafia. Sõna tekstis. Sõnavaliku olenevus väljenduse eesmärgist, kõne laadist, adressaadist, situatsioonist. Peamisi sõnastusvigu. Stiilikonarused ja nendest hoidumine. Ettevalmistus lõpukirjandiks. Eksamieelne kordamine. Kursuse lõpetamine eksamikirjandiga.

Õpitulemused

Õigekiri

Õpilane teab

keeleõpetuse põhimõisteid

ortograafia põhimõtteid

oskab

kasutada omandatud keeleteadmisi kõnes ja kirjas

kasutada keelekäsiraamatuid nii ortograafia kui vormimoodustusprobleemide lahendamisel

Väljendusõpetus

Õpilane oskab

eristada eri tekstitüüpe, tunneb ära kujundliku keelekasutuse

oma mõtteid kõnes ja kirjas edasi anda selgelt, loogiliselt, suhtlussituatsiooni ja adressaati arvestavalt

korrektselt vormistada tavakodanikele vajalikke dokumente ja tarbekirju

argumenteerida, oma seisukohti põhjendada

loetut kokkuvõtlikult refereerida, väljendada selle kohta oma arvamust ning anda hinnanguid

leida teatmeteosest vajalikku infot, seda käsitletava probleemi seisukohalt hinnata, valida ja korrastada

vestlust alustada, vestelda, kaasvestlejaid kuulata, koostada ja esitada olmekõnet.

Vormi- ja lauseõpetus

Õpilane teab

keeleõpetuse põhimõisteid

ortograafia põhimõtteid
käänd- ja pöörd sõna vormistikku
lause moodustamise põhimõtteid

oskab

kasutada omandatud keeleteadmisi kõnes ja kirjas
kasutada keelekäsiraamatuid ja Interneti nii ortograafia kui vormimoodustusprobleemide lahendamisel

Sõnavara- ja sõnastusõpetus

Õpilane teab sõnavaraõpetuse põhimõtteid ja põhilisi sõnamoodustusviise., oskab kasutada väljendusvahendeid vastavalt suhtlusolukorrale. Õpilane tunneb sõnavara koostist. oskab kasutada erinevais sõnaraamatuid ning Interneti keeleprobleemide lahendamisel.

Hindamine

Õigekiri

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest. Ta peab sooritama arvestuslikud tööd ortograafiast, algustäheortograafiast, lühendamisest ja kirjutama kirjandi.

Väljendusõpetus

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest. Ta peab koostama refereeringu koos viitamise ja tsiteerimisega, kirjutama arutleva kirjandi, vormistamine tarbetekstid.

Vormi- ja lauseõpetus

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest. Ta peab sooritama vormimoodustuse töö, kirjavahemärkide töö ja kirjutama arutleva kirjandi.

Sõnavara- ja sõnastusõpetus

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest. Ta peab sooritama sõnavara - ja sõnastustöö, õigekirjatöö, kirjutama arutleva kirjandi.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Õppeaine lõppedes pannakse kokkuvõttev hinne kõiki läbitud ainekursusi arvestades.

Kooli lõpetamiseks tuleb sooritada eesti keele eksam. Õpilane peab kirjutama arutleva kirjandi. Valik on võimalik teha 10 teema hulgast. Kirjandi kirjutamiseks on aega 6 astronoomilist tundi.

2.3.2 Kirjandus

3 õn

Eesmärk

- väärtustada kirjandust isiksuse arendajana
- omandada lugemiskultuur ja –harjumus
- arendada iseseisva mõtlemise ja töötamise oskust
- saada ülevaade eesti ja maailmakirjanduse arenguetappidest, nende olulisematest esindajatest ning teostest

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused:

1. Väliskirjandus
2. Eesti kirjandus
3. Nüüdiskirjandus

1. Väliskirjandus

Ilukirjandusteksti olemus ja eripära. Kirjandus kui maailmakultuuri osa. Ilukirjanduse põhiliigid. ANTIKKIRJANDUS. Lühiülevaade antiikmütoloogiast. Homerose eeposed. Tegelasi ja tekstinäiteid Ülevaade antiikteatrist. Piibel.

KESKAJA- JA RENESSANSIKIRJANDUS. Lühiülevaade keskaegsetest eepostest ja rüütlikirjandusest. Renessansi mõiste ja iseloomustus. Sonetid, 1-2 Boccaccio novelli lähivaatlus. Shakespeare'i "Romeo ja Julia" või "Hamlet".

KLASSITSISM JA VALGUSTUSKIRJANDUS. Klassitsismi mõiste. Valgustuse mõiste. Romaanžanri kujunemine. Defoe "Robinson Cursoe". VALGUSTUS JA ROMANTISM. Valgustuse iseloomustus. Goethe „Faust“. Romantismi iseloomustus. Scott „Ivanhoe“ või Hugo " Jumalaema kirik Pariisis" või Mérimée „Carmen“ või E. Brontë üks proosateos. Byroni või Heine luule.

REALISM, MODERNISM JA POSTMODERNISM. Realismi ja modernismi iseloomustus. Balzaci või Stendhali, Flauberti'i , Tolstoi, Kivi või Dostojevski üks teos. Tšehhovi 1-2 novella.

2. Eesti kirjandus

EESTI KIRJANDUSE TEKE JA ARENG. Rahvusromantismi iseloomustus. Koidula luule. Liivi luule. Dramaatika Eesti teatri areng. KITZBERGI või VILDE üks näidend.

EESTI KIRJANDUS20. SAJANDI I POOLEL. „ Noor-Eesti“ kirjanduse ja keele ja kunsti uuendajana. Näiteid Suitsu, Underi , Visnapuu, Sütiste, Alveri luulest. Novellikirjandus. Tuglase 1-2 novelli. Näiteid Gailiti või Vallaku lühiproosast. Romaani areng Tammsaare „Tõde ja õigus“.

3. Nüüdiskirjandus

KODU- JA VÄLISEESTI KIRJANDUSE ARENGUJOOINI 1940. AASTAST TÄNAPÄEVANI.

PROOSA Gailiti või Ristikivi või Mälgu ühe romaani lähivaatlus. Viirlaid „ Ristideta hauad“ või Helbemäe „Ohvrilaev , Krossi teosed

Näiteid Hindi või Smuuli proosast. Näiteid Kallase või Undi proosast. Näiteid Tuuliku või Peegli või Traadi loomingust.

LÜÜRIKA. Näiteid Krossi, Niidu, Merilaasi, Sanga luulest. Näiteid kassetipõlvkonna luulest. P.-E. Rummo, Runnel, Luik jt. Lepik, Laaban, Merilaas, Alliksaar, Vaarandi, Laht, Kaalep, Niit.. Näiteid Kaplinski, J. Viidingu, Kareva.jt luulest

DRAMAATIKA Vetemaa või Kruusvalli, Tätte, Kivirähki või Lennuki ühe näidendi lähivaatlus.

UUEM KIRJANDUS. Näiteid Valtoni, Muti,, Luige,, Sauteri, Tode, Kenderi, Kivirähki, Rakke teostest; 1-2 teose lähivaatlus.

20.SAJANDI VÄLISKIRJANDUSE ISELOOMUSTUS. Luule ja romaani uuenemine. Tuntumad autorid: Kafka, Hemingway, Remarque, Albee, Camus, Salinger jt Kõrgkultuur, massikultuur. Menükirjanduse tähtsamad liigid ja autorid. Ulme- ja fantaasiakirjandus., detektiiv- ja spioonikirjandus jms

Tolkien, Rowling, Christie, Conan.Doyle jt

Õpitulemused

Väliskirjandus

Õpilane mõistab ilukirjanduse väärtust ja lugemise tähtsust, teab Euroopa kirjanduse arenguhooni ja tuntumaid autoreid ning nende teoseid, oskab loetu põhjal oma arvamusi ja seisukohti avaldada.

Eesti kirjandus

Õpilane teab eesti kirjanduse tekke- ja arenguhooni, tuntumaid autoreid ja nende teoseid, tunneb näitekirjanduse, luule ja proosa eripära ja arengut.

Nüüdiskirjandus

Õpilane orienteerub kaasaegses eesti ja väliskirjanduses, tunneb põhilisi autoreid ja teoseid..

Hindamine

Väliskirjandus

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest. Ta peab sooritama järgmised arvestuslikud tööd: Ilukirjanduse olemus ja eripära, ilukirjanduse põhiliigid, väliskirjanduse arenguetapid. On läbi lugenud ühe Shakespeare'i näidendi ja ühe romantilise või realistliku teose.

Eesti kirjandus

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest. Ta peab sooritama järgmised arvestuslikud tööd: rahvusromantismi iseloomustus ja autorid, ühe luuletaja looming omal valikul. Õpilane tutvub ühe näidendiga, loeb "Tõe ja õiguse" I osa.

Nüüdiskirjandus

Õpilane saab hinde õppenädala õpitulemuste eest

Õpilane loeb ühe eesti ja ühe väliskirjanduse teose, koostab referaadi, sooritab arvestusliku töö uusima kirjanduse arenguhoontest .

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Kirjanduse lõpuhinne pannakse kokkuvõtva hindena kõiki läbitud ainekursusi arvestades.

2.3.3 Võõrkeel / inglise keel

6 õn

Eesmärk

Inglise keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- • tunnetab võõrkeelte õppimise vajadust;
- • saab aru inimeste igapäevasest ja erialaga seotud inglise keelsest kõnest ja vestlusest;
- • kasutab, täiendab ja arendab omandatud õpiviise- ja võtteid;
- • omandab lugemisvilumuse, mõistab lihtsamaid erialaseid tekste;
- • oskab kasutada seletavat sõnaraamatut;
- • julgeb ja oskab inglise keeles suhelda;
- • oskab ennast kirjalikult väljendada õpitud temaatika piires;
- • teab inglise keelt kõnelevate maade kultuurile iseloomulikke käitumis- ja suhtlusnorme, nende kasutamist kõnes ja kirjas;
- • oskab omandatud keeleoskust iseseisvalt arendada ja teisi võõrkeeli juurde õppida.

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused:

1. Meie igapäevane elu, perekond ja kodu.
2. Inimene, ühiskond, kodumaa.
3. Haridus, kultuur ja meedia.
4. Maailm meie ümber, inglise keelt kõnelevad riigid.
5. Loodus kui meie elukeskkond.
6. Karjäär, valitud eriala.

1.ainekursus

MEIE IGAPÄEVANE ELU, PEREKOND, KODU.

OUR EVERYDAY LIFE. FAMILY AND HOME.

Teemad:

- Abielu ja perekond. Sugupuu. Pere eelarve ja taskuraha.
MARRIAGE. FAMILY TREE. FAMILY BUDGET. POCKET MONEY.
- Kodu, toad ja mööbel, majapidamisriistad, kaasaegne tehnoloogia.
HOME. ROOMS. FURNITURE. HOUSEHOLD APPLIANCES. MODERN TECHNOLOGY.
- Tee juhatamine. Reisimine ja toll. Piletite ja kohtade broneerimine. Telefoni kasutamine.
SHOWING THE WAY. TRAVELLING, CUSTOMS. BOOKING TICKETS, SEATS, ROOMS. PHONECALLS.

Grammatika:

- Aktiivi lihtajad
SIMPLE TENSES/ACTIVE
- Asesõnad
PRONOUNS
- Eessõnad
PREPOSITIONS
- Artikli kasutamine I
ARTICLES I

2.ainekursus

INIMENE, ÜHISKOND, KODUMAA.

MAN, SOCIETY, HOMELAND.

Teemad:

- Mina teiste seas. Iseloom ja inimeste iseloomustamine, kirjeldamine. Suhted ja eelistused.

ME AS AN INDIVIDUAL AMONG OTHERS. CHARACTER AND DESCRIBING PEOPLE. RELATIONSHIPS AND PREFERENCES.

- Eesti – maastik, maavarad, kultuur, kombed ja traditsioonid.
ESTONIA –LANDSCAPE, MINERAL WEALTH, CULTURE, NATIONAL CUSTOMS AND TRADITIONS.

- Probleemid meie elus – alkohol, suitsetamine, narkootikumid, AIDS.
PROBLEMS IN OUR LIFE – ALCOHOL, SMOKING, DRUGS, AIDS.

Grammatika:

- Passiivi ajad.

PASSIVE TENSES

- Modaalverbid

MODAL VERBS

- omadussõnad

ADJECTIVES (-ING AND -ED)

- Nimisõnad (loendatavad, abstraktsed)

NOUNS (COUNTABLE/UNCOUNTABLE)

- Artikli kasutamine II

ARTICLE II

3.ainekursus:

HARIDUS. KULTUUR. MEEDIA.

EDUCATION. CULTURE. MEDIA.

Teemad:

- Haridus Eestis, Suurbritannias ja USAs.
EDUCATION IN ESTONIA, GREAT BRITAIN AND THE USA.
SCHOOLS DIFFER

- Traditsioonid, kombed, tavad ja pühad.
TRADITIONS, CUSTOMS, HOLIDAYS AND FESTIVALS.

- Massikommunikatsiooni vahendid. Meedia.

MEANS OF COMMUNICATION. THE MEDIA.

Grammatika:

- Aegade kasutamine

THE USE OF TENSES

- Modaalverbide kasutamine pakkumiste ja palvete väljendamiseks.

MODAL VERBS – REQUESTS, OFFERS, INVITATIONS

- Nimisõnade kasutamine – nimisõnalised fraasid, omastav kääne

NOUNS – NOUN PHRASES, POSSESSIVE CASE

- Passiivi moodustamine ja kasutamine

PASSIVE VOICE

4.ainekursus

MAAILM MEIE ÜMBER, INGLISE KEELT KÕNELEVAD RIIGID.
THE WORLD AROUND US, ENGLISH SPEAKING COUNTRIES.

Teemad:

- Euroopa linnulennult

THE EU AT A GLANCE

- Keeled, inglise keel kui rahvusvaheline suhtlusvahend

LANGUAGE, ENGLISH AROUND THE WORLD

- Inglise keelt kõnelevad riigid.

ENGLISH SPEAKING COUNTRIES.

- Briti Rahvasteühendus

BRITISH COMMONWEALTH (UK, NEW ZEALAND, CANADA, AUSTRALIA)

Grammatika:

- Lauseehitus

SYNTAX

- Sidesõnade kasutamine

CONJUNCTION

- Infinitiiv

INFINITIVE

5.ainekursus

LOODUS KUI MEIE ELUKESKKOND.

NATURE AND ENVIRONMENT.

Teemad:

- Kliima. Ilm ja ilmaennustused.

Meie maailm: globaalsed ja kohalikud keskkonnaprobleemid.

WEATHER. CLIMATE. WEATHER FORECAST.

NATURAL WORLD: GLOBAL AND LOCAL ENVIRONMENTAL PROBLEMS.

- Tervis ja haigused. Terved eluviisid. Sport ja harrastused.

HEALTH AND ILLNESSES. HEALTHY LIFESTYLE. SPORTS AND HOBBIES.

Grammatika:

- Eessõnad ja eessõnalised fraasid

PREPOSITIONS AND PREPOSITIONAL PHRASES

- Tingimuslaused

CONDITIONALS

- Määrsõnad

ADVERBS

- Omadussõnad ja võrdlusastmed

ADJECTIVES, DEGREES OF COMPARISON

6.ainekursus

KARJÄÄR, VALITUD ERIALA.

CAREER, CHOSEN SPECIALITY.

Teemad:

Ametid ja elukutsed,

THE PROFESSIONS AND OCCUPATIONS

Kutsevalik, karjääri nõustamine

CAREER PLANNING, CAREER COUNSELLING

Töö ja tööpuudus

EMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT

Tööotsimine, kirjavahetus (CV jm), kandideerimine vabale kohale, töövestlus
JOB SEARCH, CAREER LETTERS (CV, COVER LETTER, THANK YOU LETTER,
FOLLOW UP LETTER), APPLYING FOR VACANCIES, JOB INTERVIEW

Oskused, kogemused, kompetents, haridus

SKILLS, EXPERIENCES, COMPETENCY, DEGREE

Erialane inglise keel

SPECIALIZED ENGLISH

Grammatika:

Lauseehitus

SYNTAX

Kirjavahemärgid, õigekiri

PUNCTUATION MARKS, SPELLING

Õpitulemused :

1.ainekursus

MEIE IGAPÄEVANE ELU, PEREKOND, KODU.

OUR EVERYDAY LIFE. FAMILY AND HOME.

- oskab rääkida ja kirjutada oma kodust ja perekonnast
oskab juhatada teed , tellida pileteid ja broneerida hotellikohti
saab aru antud teemal tekstidest
oskab väljendada oma tundeid ja soove
kasutab korrektselt ajavorme, asesõnu ja eessõnu

2.ainekursus

INIMENE, ÜHISKOND, KODUMAA.

MAN, SOCIETY, HOMELAND.

- oskab rääkida ja kirjutada endast ja teistest
oskab rääkida ja kirjutada oma kodumaast
saab aru antud teema tekstidest
oskab väljendada oma tundeid ja soove
kasutab korrektselt ajavorme, modaalverbe ja nimisõnu

3.ainekursus:

HARIDUS. KULTUUR. MEEDIA.

EDUCATION. CULTURE. MEDIA.

- Õpilane oskab võrrelda erinevate maade haridussüsteeme ja kasutada vastavat sõnavara, ta oskab rääkida erinevatest koolitüüpidest Eestis (n. kesk- ja kutsehariduse plussid ja miinused). Õpilane oskab rääkida erinevate traditsioonide ja festivalide tähtsusest. Õpilane saab aru kuulatavast ingliskeelsest olmetekstist, oskab otsida informatsiooni ja seda edastada. Õpilane kordab aktiivi aegade kasutamist ja õpib kasutama passiivi aegu, tunneb erinevate modaalverbide erinevaid kasutamisevõimalusi.

4.ainekursus

MAAILM MEIE ÜMBER, INGLISE KEELT KÕNELEVAD RIIGID.

THE WORLD AROUND US, ENGLISH SPEAKING COUNTRIES.

- Õpilane teab, mis on EL ning millised riigid sinna kuuluvad. Ta teeb vahet Euroopa Parlamendil, Euroopa Komisjonil ja Euroopa Nõukogul ning valdab teemaga seotud inglise keelseid termineid.
- Õpilane oskab võrrelda oma emakeelt ja inglise keelt ning mõistab miks inglise keel on kujunenud rahvusvaheliseks keeleks.

- Õpilane tutvub erinevate dialektidega. Ta teab olulisemaid fakte inglise keelt kõnelevate riikide kohta ning oskab vahet teha inglise ja ameerika inglise keelel. Oskab kasutada väitluses vajalikke sidesõnu. Tunneb infinitiivi ja partikli *to* kasutamise põhireegleid.

5.ainekursus

LOODUS KUI MEIE ELUKESKKOND.

NATURE AND ENVIRONMENT.

- Õpilane oskab kirjeldada aastaegade erinevusi nii looduses kui kliimas, kasutada kirjeldamisel erinevaid omadussõnu ja määrsõnu. Õpilane tutvub erinevate loodusprobleemidega ja nende poolt tekitatud kahjudega, samuti inimese poolt tekitatud probleemidega loodusele kogu maailmas ja oma kodukohas.
- Oskab leida seoseid looduse-, keskkonna- ja inimese heaolu vahel. Õpilane saab näidata oma suhtumist sporti ja tervislike eluviiside tähtsustamisse. Õpilane õpib kasutama tingimuslauseid.

6.ainekursus

KARJÄÄR, VALITUD ERIALA.

CAREER, CHOSEN SPECIALITY.

- Õpilane teab ja tunneb erinevate ametite iseärasusi. Ta omandab läbi inglise keele teadmisi tööturust: töökohtadest ja töötamisest. Ta teab, kuidas elukutsevalik ja karjääri loomine toimib ja oskab tegutseda enda huvides ka inglise keelses keskkonnas. Ta oskab pidada kirjavahetust/ dialoogi võimaliku tööandjaga ja rääkida oma elust, haridusest, oskustest ja võimetest. Ta teab olulisemaid oma valitud erialasse puutuvaid inglise keelseid sõnu ja mõisteid.

Hindamine :

1.ainekursus

MEIE IGAPÄEVANE ELU, PEREKOND, KODU.

OUR EVERYDAY LIFE. FAMILY AND HOME.

Protsessihinded teemasõnavara testide eest.

Arvestuslikud hinded essee "Minu unistuste perekond" eest (eraldi hinnatakse keelekasutust ja väljendusoskust).

Arvestuslik hinne reisimise teemalise suulise monoloogi eest (hinnatakse väljendusoskust ja uue sõnavara kasutamisoskust).

2.ainekursus

INIMENE, ÜHISKOND, KODUMAA.

MAN, SOCIETY, HOMELAND.

Sõnavaratestid.

Kirjand teemal "Mina..."

Vestlus teemal "Eesti".

3.ainekursus:

HARIDUS. KULTUUR. MEEDIA.

EDUCATION. CULTURE. MEDIA.

Protsessihinded kujunevad tunnitöö käigus suuliste vastuste ja sõnavara testide eest; arvestusliku hinde annavad essee "My Ideal School", lugemis- ja kuulamistest ning grammatikatest.

4.ainekursus

MAAILM MEIE ÜMBER, INGLISE KEELT KÕNELEVAD RIIGID.

THE WORLD AROUND US, ENGLISH SPEAKING COUNTRIES.

Protsessihinded sõnavara testide ning aktiivse tunnitöö eest; arvestuslikud hinded grammatika testi, suulise rollimängu eest ning õppenädala lõpuks valmib individuaalne portfoolio nelja inglise keelt kõneleva riigi kohta.

5.ainekursus

LOODUS KUI MEIE ELUKESKKOND.

NATURE AND ENVIRONMENT.

Hinnatakse õpilase oskust koostada globaalprobleeme puudutav sõnastik ja seda kasutada suulise ettekande tegemiseks ("Main Environmental Problems in Estonia /in my Native Town"). Kirjutatakse grammatikatest ja essee "Sports in my Life or Healthy Mind in Healthy Body".

6.ainekursus

KARJÄÄR, VALITUD ERIALA.

CAREER, CHOSEN SPECIALITY.

Protsessihinded sõnavara testide, lõpetatud ülesannete, rühmatööde või aktiivse ja eduka tunnitöö või esinemise eest;

Arvestuslikud hinded grammatika kokkuvõtliku testi, suuliselt teostatud rollimängu eest, individuaalse ennast tutvustava õpimapi eest (e - õppena või paberkandjal) ainekursuse lõpul.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Inglise keele lõpuhinne kujuneb kokkuvõtva hindena ainekursuste hindeid arvestades ning seda mõjutab ka arvestusliku lõputöö hinne (kirjalik test, mis koosneb erinevatest osaoskustest ning erialasest sõnavarast).

2.3.4 Vene keel

2 õn

Eesmärk

Vene keele õpetamisega taotletakse, et õpilane

- saab aru inimeste igapäevasest ja erialaga
- seotud venekeelsest kõnest ja vestlusest;
- oskab väljendada ennast suuliselt ja kirjalikult aktuaalsetes suhtlemissituatsioonides;
- tunneb vene kultuurile omaseid suhtlemisvorme ning vene kõne etiketti;
- oskab kasutada seletavat sõnaraamatut;
- omandab lugemisvilumuse, mõistab lihtsamaid erialaseid tekste;
- on võimeline enesearenduseks ning täiendamiseks vene keeles.

Õppesisu

Õppenädalad/ainekursused:

2 õppenädalat

Teemad- korrektiivkursus (põhikoolis omandatud materjalide kordamine ja kinnistamine)

1.õppenädal

Kõnearendus, lugemis-, kuulmis- ja kirjutamisteemad

Teemavaldkonnad:

Perekond ja kodu: tervitused, tutvumine ja esitlemine (nimi, vanus, haridus)

Igapäevane elu (tervislikud eluviisid, sport, spordialad, tervise- ja tippспорт)

Inimene ja tehnika (olmetehnika, arvutitehnika ja sellega seotud probleemid)

Haridus ja töö (Eesti kutseõppeasutused, kooli tutvustus, haridussüsteem Eesti ja Venemaal)

Töö (elukutsed, ametid, tööpuudus).

2. õppenädal

Meedia meie elus: televiisor, raadio ja press, reklaam ja selle roll; kultuur ja looming (teater, kino, muusika, kirjandus)

Eesti kultuur (traditsioonid, rahvusköök)

Eesti loodus (looduskaitse, kliima, puhtus)

Vene keelt kõnelev maa – Venemaa (riigikord, kultuuri-, majandus- ja poliitilised kontaktid, olulisemad pühad, nendega seotud kombed, söögitraditsioonid ja rahvustoidud)

Venemaa ajaloolised pealinnad – Moskva, Sankt – Peterburg.

Õpitulemused

Suuline kõne: sõnavara hästi valitud, keeleliselt õige (vead ei takista suhtlemist, mõttearendus lünklik, info küllaldane)

Suuline kõne: partneri mõistmine küllaltki kiire, vastus küllaldane, tempo keskmine, keeleliselt õige, initsiatiiv küllaldane.

Kuulamine: olulisema osa mõistmine, oskus osaliselt fikseerida kuuldu.

Lugemine: tempo ülesandele vastav, loetu osaline meeldejäamine, loetu osaline ümberjutustamine.

Kirjutamine: Õpilane tuleb toime kirjalike testide koostamisega. Õigekiri normikohane.

Hindamine

1.õppenädala lõpus arvestuslik kirjalik test ja suuline teadmiste kontroll.

2. õppenädala lõpus arvestuslik test (või viktoriin), esitlus PowerPoint programmis või referaadi koostamine.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Lõpuhinne pannakse kokkuvõtva hindena kõiki läbitud ainekursusi arvestades.

Ainekava vene keeles

Цель обучения

Научить ученика умению совершенствоваться по специальности на русском языке
научить пользоваться словарем

общаться на изучаемом языке в повседневной жизни и ситуациях, связанных со специальностью

умению писать в пределах изученных тем

знание речевого этикета изучаемого языка, знание культуры страны изучаемого языка

Учебные недели /обязательный курс.

2 учебные недели

1 учебная неделя.

Темы:

Семья и дом. Брак и семья: приветствие знакомство и представление(имя, возраст, образование).

Повседневная жизнь.(Здоровый образ жизни

спорт, виды спорта, оздоровительный и большой спорт).

Человек и техника. (Бытовая техника, компьютер и связанные с ним проблемы).

Образование и работа.(Профессиональные школы Эстонии. Представление своей школы .Система образования в Рэстонии и России.). Работа.(Профессии, специальности, безработица).

2 учебная неделя.

Медия (телевидение, радио, пресса, реклама и ее роль, культура и творчество (театр, кино, музыка, художественная литература и искусство). картинкам.)

Эстония (национальные традиции, праздники, национальная кухня). Природа Эстонии (охрана природы, климат,путешествия и отдых).

Страна изучаемого языка. (Государственное устройство, культурные , экономические и политические контакты, важнейшие праздники, связанные с ними национальные традиции.. Национальные блюда русской кухни.)

Исторические столицы России - Москва и Санкт-Петербург.

Ученик должен уметь

При слушании-понимать текст с аудиокассеты и понимать прослушанные радио-и телетексты.или новости, чтобы получить информацию.

При чтении-умение найти в тексте нужную информацию, умение по названию понять текст,умение найти нужную информацию из различных источников,умение использовать различные источники.

При разговоре-умение использовать знания о речевом этикете, умение общаться на уровне основных тем,умение высказать своё мнение.

При письме –умение писать простые личные письма и сообщения, умение заполнить анкету и ответить на вопросы, умение составлять реферат

Оценка знаний

1 учебная неделя

Письменный тест и устный контроль знани

2 учебная неделя

Зачётный тест (викторина) или составление реферата

Итоговое оценивание:

Итоговая оценка выставляется учитывая оценки за уч.недели

2.3.5 Matemaatika

6 õppenädalat

EESMÄRGID

Eesmärk on, et õpilane:

- mõistab matemaatika olemust, otstarvet ja tähtsust inimtegevuses ning kultuuri arengus;
- omandab ainekavaga fikseeritud matemaatika teadmised ja meetodid ning oskab neid kasutada ülesannete lahendamisel;
- arendab loogilist mõtlemist, arutlusoskust ja ruumikujutlust;
- arendab oskust täpselt, lühidalt ja argumenteeritult väljendada koos matemaatiliste sümbolite kasutamisega;
- arendab endas valmidust matemaatiliste meetodite kasutamiseks erialaga seotud ülesannete lahendamisel;
- omandab matemaatikateadmisi ja -oskusi, mis võimaldavad teiste õppeainete õppimist ja õpingute jätkamist valitud erialal;
- õpib hindama oma matemaatilisi võimeid.

AINEKURSUSED:

Matemaatika aineõpetuse kohustuslik maht on 6 ainekursust:

- Matemaatika põhivara kordamine – 1 ainekursus
- Reaalarvud, võrrandid ja võrratused - 1 ainekursus
- Trigonomeetria. Vektor tasandil – 1 ainekursus
- Joone võrrand. Jada. Funktsioonid - 1 ainekursus
- Piirväärtus, tuletis ja tuletise rakendused – 1 ainekursus
- Hukktahukad ja pöördkehad – 1 ainekursus

ÕPPESISU:

1. Põhikooli programmi kordamine (1 õn)

1.1.1 Tehted kümnendmurdudega

1.1.2 Tehted harilike murdudega

1.1.3. Algebraised samasusteisendused

- Lineaarvõrrandite lahendamine
- Ruutvõrrandite lahendamine
- Võrrandisüsteemide lahendamine
- Täisnurkse kolmnurga lahendamine
- Tasapinnaliste kujundite pindalad
- Lineaarfunktsiooni ja ruutfunktsiooni graafikute joonestamine

1.2. Hindamine

1. ARVESTUSTÖÖ - teemad 1.1.1 , 1.1.2. ja 1.1.3.

2. ARVESTUSTÖÖ - teemad 1.1.4 ; 1.1.5 ja 1.1.6

3. ARVESTUSTÖÖ - teemad 1.1.7 ; 1.1.8 ja 1.1.9

Ainekursuse kokkuvõttev hinne moodustub kolmest arvestustöö hindest, kui kõik arvestustööd on positiivselt sooritatud

2. Reaalarvud, võrrandid ja võrratused - 1 ainekursus

2.1. REAALARVUD. Arvuhulgad N , Z ja Q , nende omadused. Irratsionaalarvud ja reaalarvud. Arvtelje erinevad piirkonnad. Arvu absoluutväärtus. Ratsionaalavaldiste

lihtsustamine. Astme mõiste üldistamine: täisarvulise ja ratsionaalarvulise astendajaga aste. Arvu n - es juur. Tehted astmete ja võrdsete juurijatega juurtega.

2.2. VÕRRANDID JA VÕRRATUSED. Lineaar-, ruut- ja murdvõrrandid, nendeks taanduvad võrrandid. Valemite teisendamine ja muutujate avaldamine. Kahe tundmatuga lineaar- ja ruutvõrrandite süsteem. Lineaar-, ruut- ja murdvõrratused. Ühe tundmatuga lineaarvõrratuste süsteem ja ruutvõrratuste süsteem. Tekstülesannete lahendamine.

2.3. Õpitulemused:

2.3.1. Õpilane teab ja tunneb:

- ratsionaal-, irratsionaal- ja reaalarve;
- arvu astendamise ja juurimise tehteid;
- arvu absoluutväärtuse mõistet;
- mõisteid võrdus, võrrand, samasus ja võrratus;
- õppesisuga määratud võrrandite ja võrratuste liike;
- võrrandite ja võrratuste lubatavaid teisendusi;
- võrrandite ja võrratuste lahendite mõisteid.

2.3.2. Õpilane oskab:

- sooritada tehteid astmete ja juurtega, teisendades viimased murrulise astendajaga astmeteks;
- teisendada lihtsamaid ratsionaal- ja juuravaldisi;
- lahendada ühe muutujaga lineaar-, ruut- ja murdvõrrandeid;
- lahendada kahe tundmatuga lineaarvõrrandite ja lihtsamate ruutvõrrandite süsteeme;
- lahendada lineaar-, ruut- ja murdvõrratusi;
- lahendada ühe tundmatuga lineaarvõrratuste süsteeme.

2.3.3. Hindamine:

1. ARVESTUSLIK TÖÖ: Tehted astmete ja juurtega
2. ARVESTUSLIK TÖÖ: Lineaar-, ruut- ja murdvõrratused
3. ARVESTUSLIK TÖÖ : Ühe tundmatuga võrratustesüsteemid

Ainekursuse kokkuvõttev hinne moodustub kolmest arvestustöö hindest, kui kõik arvestustööd on positiivselt sooritatud

3. Trigonomeetria. Vektor tasandil -1 ainekursus

3.1 Õppesisu

3.1.1. TRIGONOMEETRIA. Nurga mõiste üldistamine, kraadi- ja radiaanmõõt. Ringjoone kaare pikkus, sektori pindala. Mistahes nurga trigonomeetrilised funktsioonid, nende väärtused mõnede nurkade korral. Trigonomeetrilised funktsioonid negatiivsest nurgast. Taandamisvalemid. Nurkade summa ja vahe trigonomeetrilised funktsioonid. Kahekordse nurga siinus, koosinus ja tangens. Kolmnurga pindala valemid ($S = 0,5ah$; $S = 0,5ab \cdot \sin \gamma$). Siinus- ja koosinusteoreem. Kolmnurga lahendamine.

3.1.2. VEKTOR TASANDIL. Vektori mõiste ja liigid. Vektori koordinaadid. Vektorite liitmine, lahutamine ja arvuga korrutamine (geomeetriselt ja koordinaatkujul). Kahe vektori skalaarkorrutis. Nurk kahe vektori vahel. Kahe vektori ristseis ja kollineaarsus.

3.2 Õpitulemused

3.2.1. Õpilane teab ja tunneb:

- kraadi- ja radiaanmõõtu;
- mis tahes nurga trigonomeetriliste funktsioonide definitsioone;
- trigonomeetrilisi põhiseoseid;
- valemeid kahe nurga summa ja vahe ning kahekordse nurga siinuse, koosinuse ja tangensi jaoks;
- kolmnurga pindala valemeid;
- siinus- ja koosinusteoreemi;
- vektori mõistet ja tehteid vektoritega;
- vektori koordinaate;
- vektori ristseisu ja kollineaarsuse tunnust.

3.2.2. Õpilane oskab:

- teisendada trigonomeetrilisi avaldise, kasutades õpitud valemeid;
- lahendada kolmnurki;
- arvutada kolmnurga, rööpküliku ja hulknurga pindala;
- arvutada ringjoone kaare pikkust ja sektori pindala;
- sooritada tehteid vektoritega nii geomeetriliselt kui ka koordinaatkujul

Hindamine:

1. ARVESTUSLIK TÖÖ: Trigonomeetriliste avaldiste lihtsustamine
2. ARVESTUSLIK TÖÖ: Kolmnurga lahendamine siinus- ja koosinusteoreemi abil
3. ARVESTUSLIK TÖÖ: Kolmnurga lahendamine vektorite abil

Ainekursuse kokkuvõttev hinne moodustub kolmest arvestustöö hindest, kui kõik arvestustööd on positiivselt sooritatud

4. Joone võrrand. Jada. Funktsioonid I - 1 ainekursus

Õppesisu

- 4.1.1 JOONE VÕRRAND. Joone võrrandi mõiste. Sirge võrrandi erikujud (tõusu ja algordinaadiga, kahe punktiga, punkti ja sihivektoriga). Sirge üldvõrrand. Kahe sirge vastastikused asendid tasandil. Nurk kahe sirge vahel. Ringjoone võrrand. Joonte lõikumisülesanne.
- 4.1.2. JADA. Arvjada mõiste, jada üldliige. Arvjada piirväärtus. Aritmeetiline jada. Geomeetiline jada. Hääbuv geomeetiline jada. Vastavad üldliikme ja summa valeimid. Ringjoone pikkus ja ringi pindala piirväärtusena. Arv e.
- 4.1.3 FUNKTSIOONID I. Funktsiooni mõiste ja üldtähis. Funktsiooni määramis- ja muutumispiirkonnad. Funktsiooni esitusviisid. Paaris- ja paaritu funktsioon. Ruutfunktsioon. Naturaalarvulise astendajaga astmefunktsioonid ($y = x^{2n}$, $y = x^{2n-1}$). Funktsiooni nullkohad, positiivsus- ja negatiivsuspiirkonnad. Funktsiooni kasvamine ja kahanemine. Funktsiooni ekstreemumid.

4.2 Õpitulemused

4.2.1. Õpilane teab ja tunneb:

- joone võrrandi mõistet;
- sirget ja ringjoont ning nende võrrandeid;
- sirgete vastastikuseid asendeid tasandil;
- jada, aritmeetilise ja geomeetrilise jada mõisteid; nende üldliikme ja n esimese liikme summa valemeid;
- hääbuva geomeetrilise jada summa valemit;
- jada piirväärtuse olemust;

- funktsiooni üldtähist ja funktsiooni käigu uurimisega seonduvaid mõisteid;
- ainekavaga fikseeritud funktsioone ja nende omadusi.

4.2.2. Õpilane oskab:

- koostada sirge võrrandit, kui sirge on määratud tõusu ja algordinaadiga, kahe punktiga, punkti ja sihivektoriga;
- koostada ringjoone võrrandit;
- joonestada sirgeid ja ringjooni nende võrrandite järgi;
- leida kahe joone lõikepunkte;
- kasutada aritmeetilist ja geomeetrilist jada ülesannete lahendamisel;
- skitseerida ainekavaga fikseeritud funktsioonide graafikuid ja kirjeldada neid;
- kirjeldada graafikuga antud suvalist funktsiooni õpitud omaduste piires

Hindamine:

1. ARVESTUSLIK TÖÖ: Sirge ja ringjoone võrrandid
2. ARVESTUSLIK TÖÖ: Aritmeetiline jada
3. ARVESTUSLIK TÖÖ: Geomeetiline jada
4. ARVESTUSLIK TÖÖ: Funktsiooni uurimine tuletise mõistet tundmata

Ainekursuse kokkuvõttev hinne moodustub neljast arvestustöö hindest, kui kõik arvestustööd on positiivselt sooritatud

5. Piirväärtus , tuletis ja tuletise rakendused - 1 ainekursus

Õppesisu

PIIRVÄÄRTUS JA TULETIS. Funktsiooni piirväärtus ja pidevus. Funktsiooni piirväärtuse arvutamine lihtsamatel juhtudel. Hetkkiirus. Funktsiooni tuletis. Astmefunktsiooni tuletis. Funktsioonide summa, vahe, korrutise ja jagatise tuletised. Tuletiste leidmine. Joone puutuja tõus, puutuja võrrand. Funktsiooni kasvamine ja kahanemine. Funktsiooni ekstreemumid. Funktsiooni uurimise ülesande lihtsamad juhud.

Õpilane teab ja tunneb: funktsiooni piirväärtuse ja tuletise mõistet ning tuletise geomeetrilist ja füüsikalist tähendust

- funktsiooni graafiku puutuja mõistet;
- funktsiooni kasvamise ja kahanemise tunnuseid;
- funktsiooni ekstreemumkoha ja graafiku ekstreemumpunkti mõistet ning ekstreemumkoha leidmise eeskirja;

5.1.2. Õpilane oskab:

- leida ainekavaga määratud funktsioonide ning nende summa, vahe, korrutise ja jagatise tuletisi;
- leida funktsiooni nullkohti;
- leida funktsiooni kasvamis- ja kahanemisvahemikke;
- leida funktsiooni graafiku maksimum- ja miinimumpunkte;
- uurida lihtsamaid funktsioone ja skitseerida nende graafikuid;
- arvutada funktsiooni piirväärtust lihtsamatel juhtudel;

5.2.3. Hindamine:

- 1 ARVESTUSLIK TÖÖ: Piirväärtuse arvutamine

- 2 ARVESTUSLIK TÖÖ: Joone puutuja võrrandi koostamine
 - 3 ARVESTUSLIK TÖÖ: Funktsiooni ekstreemumid, kasvamis- ja kahanemisvahemikud
- Ainekursuse kokkuvõttev hinne moodustub kolmest arvestustöö hindest, kui kõik arvestustööd on positiivselt sooritatud

6. HULKTAHUKAD JA PÖÖRDKEHAD. – 1 ainekursus

Õppesisu

Hulktahukate liike. Korrapärase prisma ja püramiidi, nende täispindala ja ruumala. Silinder, koonus ja kera, nende täispindala ja ruumala. Ülesanded hulktahukate ja pöördkehade kohta.

6.2. Õpitulemused

6.2.1. Õpilane teab ja tunneb:

- erinevate tahk- ja pöördkehade liike, nende täispindala ja ruumala arvutamise valemeid.

6.2.2 Õpilane oskab:

- skitseerida ruumilisi kehi ja arvutada nende pindala ja ruumala;

6.2.3 Hindamine:

- ARVESTUSLIK TÖÖ: Risttahukas, korrapärase prisma
- ARVESTUSLIK TÖÖ: Püramiid
- ARVESTUSLIK TÖÖ: Silinder, kera
- ARVESTUSLIK TÖÖ: Koonus

Ainekursuse kokkuvõttev hinne moodustub neljast arvestustöö hindest, kui kõik arvestustööd on positiivselt sooritatud

Matemaatika õpitulemused

Kutseõppeasutuse matemaatikaõppe kursused läbinud õpilane:

- oskab arvutada peast, kirjalikult ja taskuarvutiga ning kriitiliselt oma arvutustulemusi hinnata;
- oskab teisendada algebralisi avaldisi;
- oskab lahendada ainekavas toodud võrrandeid ja võrrandisüsteeme ning võrratusi ja võrratussüsteeme;
- oskab kasutada õpitud mõõtühikuid ja seoseid nende vahel;
- oskab lahendada kolmnurga ülesandeid ;
- teab ainekavas toodud ruumilisi kehi, oskab neid joonisel kujutada ning arvutada nende pindala ja ruumala;
- tunneb ainekavas toodud trigonomeetrilisi seoseid ja oskab neid rakendada avaldiste lihtsustamisel;
- teab ainekavaga fikseeritud funktsioonide graafikuid;
- oskab kirjeldada graafikuna esitatud funktsiooni omadusi;
- saab aru defineerimise vajalikkusest ja oskab ainekavas toodud mõisteid selgitada;
- oskab kasutada arvutusvahendeid, käsiraamatuid, tabeleid;
- saab aru matemaatiliste sümbolite keeles väljendatud tekstist;
- oskab matemaatiliselt kirjeldada ülesannetes esitatud lihtsamaid probleeme ning neid lahendada;
- oskab prognoosida ja analüüsida lahendustulemusi;
- oskab kasutada matemaatilisi teadmisi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;

- saab aru matemaatika rollist tsivilisatsiooni arengus.

KOKKUVÕTTEV HINDAMINE:

Õpilane saab õpitulemuste hinde iga õppenädala eest. Nende hinnete alusel paneb õpetaja välja matemaatika kokkuvõtva hinde – lõputunnistuse hinde.

2.3.6 Füüsika

3õn

Eesmärk

Füüsikaõpetuse eesmärk on, et õpilane:

- õpilane omandab alused nüüdisaegse maailmapildi kujundamiseks.
- tuleb toime kaasaegses tehnika-ja infoühiskonnas
- omandab füüsika keele ja oskab füüsikaalaseid teadmisi tavaelus rakendada.
- kujundab füüsikateadmiste alusel säästliku ja loodushoidliku eluviisi.

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused

1. Mehaanika. Molekulaarfüüsika
2. Elektriõpetus. Elektromagnetism
3. Optika. Aatomifüüsika

1. Mehaanika. Molekulaarfüüsika

Kinemaatika. Ühtlane ja mitteühtlane liikumine.

Dünaamika. Newtoni seadused.

Jõud looduses. Gravitatsioon, raskusjõud, kaal, hõõrdejõud, elastsusjõud.

Energeetika. Töö, võimsus, energia.

Ringliikumine. Joonkiirus ja nurkkiirus. Kesktõmbejõud.

Võnkumine ja lained. Matemaatiline pendel.

Aine ehitus. Mikro-ja makroparameetrid. Gaaside seadused. Isoprotsessid.

Termodünaamika seadused. Siseenergia ning selle muutmine. Soojusmasinad. Kasutegur.

Aine olekud. Pindpinevus. Kapillaarsus. Öhu niiskus.

2. Elektriõpetus. Elektromagnetism

Elektrostaatika. Kehade elektriseerimine.

Coulombi seadus. Elektriväli.

Alalisvoolu seadused. Pinge ja voolutugevus.

Takistus. Ohmi seadus vooluringi osa kohta.

Juhtide ühendusviisid.

Ohmi seadus kogu vooluringi kohta.

Vahelduvvool. Takistused vahelduvvooluahelas.

Voolu töö, võimsus. Voolu soojuslik toime.

Elektromagnetlainete skaala. Valguslained.

3. optika. Aatomifüüsika

Valguse peegeldus-ja murdumisseadused.

Valguse laineomadused, dispersioon, interferents ja difraktsioon.

Valguse kvantomadused. Fotoefekt.

Aatomi mudelid. Bohri postulaadid.

Kiirgumine ja neeldumine. Spektrite liigid.

Tuumajõud. Lõhustumis-ja termotuumareaktsioon.

Radioaktiivsed kiirgused. Tuumaenergia.

Elementaarosakesed. Vastastikmõju liigid.

Kosmoloogia.Universumi teke ja areng.

Õpitulemused

Mehaanika. Molekulaarfüüsika

Õpilane teab ja tunneb: füüsikaliste nähtuste iseloomulikke tunnuseid, seoseid nähtuste vahel, füüsikalisi suurusi SI-süsteemis ja seoseid teiste suurustega, seaduste sõnastusi ja valemeid koos füüsikalise sisuga, loodushoiu põhimõtteid.

Õpilane oskab: lahendada ülesandeid ühtlaste ja mitteühtlaste liikumiste, Newtoni seaduste, jõudude liikide, töö, võimsuse, energia, kesktõmbejõu, matemaatilise pendli perioodi, isoprotsesside, siseenergia muutumise kohta.

Elektriõpetus. Elektromagnetism

Õpilane teab ja tunneb: füüsikaliste nähtuste iseloomulikke tunnuseid, seoseid nähtuste vahel, füüsikalisi suurusi SI-süsteemis ja seoseid teiste suurustega, seaduste sõnastusi ja valemeid koos füüsikalise sisuga, loodushoiu põhimõtteid

Õpilane oskab: selgitada elektriseerumise olemust, lahendada ülesandeid Coulombi seaduse Ohmi seaduste, juhtide ühendusviiside, voolu töö, võimsuse, voolu maksumuse, voolu soojusliku toime kohta.

Optika. Aatomifüüsika

Õpilane teab ja tunneb: füüsikaliste nähtuste iseloomulikke tunnuseid, seoseid nähtuste vahel, füüsikalisi suurusi SI-süsteemis, seoseid teiste suurustega, seaduste sõnastusi ja valemeid koos füüsikalise sisuga, loodushoiu põhimõtteid. Õpilane oskab: kujutada kiirte käiku peeglites ja prismades ning läätsedes, seletada valgusnähtusi füüsikaliselt, skemaatiliselt kujutada lihtsamate elementide aatomite mudelid, tasakaalustada tuumareaktsiooni võrrandeid.

Hindamine

Mehaanika. Molekulaarfüüsika

õppeprotsessi hindamine;

ainekursus jaguneb 3 alapunkti kaupa ,mille kohta tuleb sooritada arvestuslik töö. Hinnatakse alapunktides olevate mõistete, seaduste ja valemite tundmist koos oskustes väljatoodud ülesannete lahendamisega

Elektriõpetus. Elektromagnetism

õppeprotsessi hindamine;

ainekursus jaguneb 3 alapunkti kaupa ,mille kohta tuleb sooritada arvestuslik töö. Hinnatakse alapunktides olevate mõistete, seaduste ja valemite tundmist koos oskustes väljatoodud ülesannete lahendamisega

Optika. Aatomifüüsika

õppeprotsessi hindamine;

ainekursus jaguneb 3 alapunkti kaupa ,mille kohta tuleb sooritada arvestuslik töö. Hinnatakse alapunktides olevate mõistete, seaduste ja valemite tundmist koos oskustes väljatoodud ülesannete lahendamisega

Õppeaine kokkuvõtete hindamine

Õpilane saab hinde iga ainekursuse õpitulemuste eest. Nende hinnete alusel paneb õpetaja välja füüsika kokkuvõtva hinde (lõputunnistuse hinde).

2.3.7 Keemia 2õn

Eesmärk

Keemiaõpetuse eesmärk on, et õpilane:

- omandab alused nüüdisaegse tervikliku loodusteadusliku maailmapildi kujunemiseks;
- laiendab ja süvendab põhikoolis omandatud teadmisi ja arusaamu keemia põhilistest mõistetest ja seaduspärasustest;
- mõistab sügavamalt keemiliste protsesside olemust ning nende tähtsust looduses, ühiskonnas ja argielus;
- õpib rakendama omandatud teadmisi ja arusaamu probleemide lahendamisel uudes olukorras, töökeskkonnas ja praktilises elus;
- õpib kasutama erinevaid teabeallikaid keemiateabe hankimiseks;
- arendab oma loogilise mõtlemise võimet, analüüsi- ning järelduste tegemise oskust;
- oskab säästlikult ja ohutult kasutada keemilisi reaktiive nii keemialaboris kui ka argielus;
- õpib arusaamise ja vastutustundega suhtuma oma tegevuse võimalikesse tagajärgedesse;
- mõistab keemia seost nüüdisaegse tehnoloogiaga ja keskkonnaprobleemidega, keemia integratsiooni teiste loodusteadustega;
- oskab näha ja väärtustada protsessidevahelist tasakaalu looduses ja ühiskonnas, mõista selle säilitamise vajalikkust.

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused:

1. Üldine ja anorgaaniline keemia
2. Orgaaniline keemia

1. Üldine ja anorgaaniline keemia

ANORGAANILISTE ÜHENDITE PÕHIKLASSID. Oksiidid, happed, alused ja soolad, nende nomenklatuur, keemilised omadused.

ARVUTUSED REAKTSIOONIVÖRRANDITE ALUSEL. Arvutused reaktsioonivõrrandite järgi, lahuse koostise arvutused.

KEEMILISE REAKTSIOONI KIIRUS JA TASAKAAL. ELEKTROLÜÜTIDE LAHUSED. Keemilise reaktsiooni kiirus, pöörduv ja pöördumatu reaktsioon, keemiline tasakaal. Elektrolüüdid ja mitteelektrolüüdid. Elektrolüütiline dissotsiatsioon, tugevad ja nõrgad elektrolüüdid. Lahuse pH.

METALLID, NENDE TÄHTSAMAD OMADUSED. Metallide üldised füüsikalised omadused, metallide keemilised omadused (reageerimine mittemetallidega, veega, lahjendatud hapetega, soolalahustega). Metallühendid, nende levik looduses. Metallide korrosioon ja korrosioonitõrje. Keskkonna saastumine raskmetalliühenditega, selle ohtlikkus. MITTEMETALLID JA NENDE TÄHTSAMAD ÜHENDID. Mittemetallide võrdlev iseloomustus (aatomi ehitus, füüsikalised omadused). Allotroopia. Lühiülevalde tähtsamatest mittemetallidest ja nende ühenditest (halogeenid, väävel, lämmastik, fosfor, räni). Mittemetallilised elemendid looduses. Mittemetallide ühenditega seotud keskkonnaprobleemid.

2. Orgaaniline keemia

SISSEJUHATUS. ALKAANID. Süsiniku aatomi ehitus ja valentsmudelid. Süsinikuahel, isomeeria, struktuurivalemid, nomenklatuur. Alkaanide keemilised omadused (asendusreaktsioonid, oksüdeerumine). Alkaanid olmes ja tehnikas. Halogeenalkaanid. Alkүүлamiinide struktuur ja omadused. Amiin kui alus.

POLAARSE ÜKSIKSIDEMEGA SÜSINIKÜHENDID (ALKOHOLID). Alkoholide struktuur ja omadused. Funktsionaalrühm. Struktuuri- ja asendiisomeeria. Alkohol kui hape. Eetrite määratlemine.

MITTEPOLAARSE KORDSE SIDEMEGA SÜSINIKÜHENDID (ALKEENID, ALKÜÜNID, AREENID). Küllastumatus mõiste. Alkeenid, alküünid, areenid. Aromaatsus. Areenide asendusreaktsioonid. Fenoolid. Aromaatsete ühendite keskkonnaohtlikkus. Polümeerid.

KARBONÜÜLÜHENDID JA KARBOKSÜÜLÜHENDID. Aldehüüdide struktuur. Aldehüüdide redoksomadused. Sahhariidide mõiste ja liigitus, bioloogiline tähtsus. Karboksüülhapete struktuur, omadused ja liigid. Funktsionaalderivaadid, estrid ja amiidid. Estrite hüdrolyüs. Rasvad, nende bioloogiline tähtsus. Aminohapped.

Õpitulemused

Üldine ja anorgaaniline keemia

Peale ainekursuse läbimist õpilane teab ja tunneb: keemilise reaktsiooni olulisi tunnuseid ja oskab neid seletada; põhilisi reaktsiooni kiirust mõjutavaid tegureid ja keemilise reaktsiooni kiirendamise võimalusi; Eesti maavarade, keemiatööstuse ja keskkonnaprobleeme.

Õpilane oskab: iseloomustada lihtainete ja keemiliste ühendite omadusi, lähtudes vastavate keemiliste elementide asukohast perioodilisustabelis ning koostada tüüpühendite (oksiidid, vesinikuühendid, happed, hüdroksiidid) valemeid; koostada võrrandeid anorgaaniliste ainete põhiklasside keemiliste omaduste kohta, otsustada reaktsiooni toimumise üle; eristada elektrolüüte ja mitteelektrolüüte, iseloomustada nende tugevust; hinnata lahuse keskkonda (happe, aluse, oksiidi või soola korral); lahendada arvutusülesandeid: massiprotsendi arvutused (ka lahuste lahjendamisel ja segamisel), moolarvutused, arvutused reaktsioonivõrrandite alusel (arvestades saagist, kadu); leida informatsiooni ainete ja materjalide omaduste, saamise ja kasutamise kohta.

Orgaaniline keemia

Peale ainekursuse läbimist õpilane teab ja tunneb: orgaaniliste ainete funktsionaalseid rühmi ning struktuuriühikuid (alkaanid, halogeeniühendid, alkoholid, eetrid, amiinid, alkeenid, alküünid, aldehüüdid, karboksüülhapped, estrid); struktuuri ja omaduste vastavust; orgaaniliste ainete osa eluslooduses, tööstuses ja olmes; Eesti maavarade, keemiatööstuse ja keskkonnaprobleeme.

Õpilane oskab: kujutada molekuli struktuuri (klassikaline ja lihtsustatud struktuurivalem); leida informatsiooni ainete ja materjalide omaduste, saamise ja kasutamise kohta lahendada arvutusülesandeid, arvutused reaktsioonivõrrandite alusel (arvestades saagist, kadu).

Hindamine

Üldine ja anorgaaniline keemia

õppeprotsessi hindamine;

arvestuslikud tööd: Anorgaaniliste ühendite põhiklassid. Ülesanded;

Metallid ja nende tähtsamad omadused; Mittemetallid ja nende tähtsamad omadused.

Orgaaniline keemia

õppeprotsessi hindamine;

arvestuslikud tööd: Sissejuhatus orgaanilisse keemiasse. Alkaanid. Alkoholid; Alkeenid. Alküünid. Areenid; Karbonüülühendid; Sahhariidid; Valgud; Ülesanded.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Õpilane saab hinde iga ainekursuse õpitulemuste eest. Nende hinnete alusel paneb õpetaja välja keemia kokkuvõtva hinde (lõputunnistuse hinde).

2.3.8 Geograafia

1 õn

Eesmärk

Geograafiaõpetuse eesmärk on, et õpilane:

- saab aru looduses ja ühiskonnas toimuvatest nähtustest ja protsessidest ning
- nendevahelistest seostest;
- oskab hinnata inimtegevuse võimalusi ja tagajärgi erinevates looduslikes
- tingimustes;
- on teadlik kohalikest, regionaalsetest ja globaalsetest keskkonnaprobleemidest;
- väärtustab jätkusuutliku arengu vajadust;
- saab aru maailmamajanduse kui süsteemi talitlemisest ja teab Eesti kohta selles;
- oskab kasutada kaarte, pilte, diagramme, et hankida, töödelda ja väljendada
- ruumiliselt esitatud teavet
- oskab leida geograafia-alast informatsiooni erinevatest allikatest ning kasutada
- kaasaegseid infotehnoloogia võimalusi teabe hankimiseks, korrastamiseks ja
- esitamiseks;
- oskab informatsiooni kriitiliselt hinnata ja oma seisukohta põhjendada.

Õppesisu

KAASAEGSED UURIMISMEETODID GEOGRAAFIAS. Arvutikaardid. Geinfosüsteemid ja nende rakendused. Koha määramise meetodid ja nende rakendused.

MAA KUI SÜSTEEM. Maa sfäärid kui süsteemid: litosfäär, pedosfäär, hüdrofäär, atmosfäär, biosfäär.

LITOSFÄÄR. Litosfääri koostis. Laamtektoonika. Kivimite ringe. Erinevate kivimite ja maakide kasutusvõimalused. Kaevanduste mõju keskkonnale.

PEDOSFÄÄR. Murenemine. Mulla tekkeprotsessid ja mullaprofiilid. Mulla hävimine vee ja tuule erosiooni tõttu. Muld kui ressurss. Muldade kaitse.

ATMOSFÄÄR. Kiirgusbilanss. Õhutsirkulatsioon. Tsüklonid ja antitsüklonid. Tormid. Inimtegevuse mõju atmosfääri koostisele ja selle tagajärjed: sudu, happevihmad, osooniaugud, kasvuhoooneefekt.

HÜDROSFÄÄR. Veeringe Maal. Siseveed. Jõgede veerežiim ja äravool. Kliima mõju äravoolule. Üleujutused ja nende kahjustused. Põhjavesi, selle kujunemine, filtratsioon. Pinna- ja põhjavee kasutamine ja kaitse. Vee liikumine maailmameres. Meretaseme kõikumised. Rannikute erosioon. Tormikahjustused, üleujutused. Ookeanide reostumine ja kaitse.

MAA SÜSTEEMIDE VAHELISED SEOSSED. Inimtegevuse ja Maa süsteemide vastasmõju. Keskkonnamuutused ja seire. Keskkonnatehnoloogia.

KAASAEGSE MAAILMA POLIITILINE KAART. Riikide arengutaseme näitajad. Kõrgeltarenenud Põhja riigid ja Lõuna arengumaad.

MAAILMA RAHVASTIK JA RAHVASTIKUPROTSESSID. Maailma rahvaarv ja selle muutumine. Demograafiline üleminek. Rahvastikupoliitika. Ränded, nende põhjused. Rahvastiku paiknemine. Linnastumine. Linnastumise kulg maailmas. Suurlinnade keskkonnaprobleemid.

KAASAEGSED MUUTUSED MAAILMAMAJANDUSES. Majanduse üldine struktuur ja selle arengud. Üleminek kõrgtehnoloogilisele tootmisele. Majanduse globaliseerumine. Rahvusvahelised firmad ja majandusorganisatsioonid.

ENERGIAMAJANDUS. Kaasaegse energiamajanduse struktuur. Alternatiivenergia kasutusvõimalused. Nafta ja maagaasi tootmine, transport ja töötlemine. Tahkete kütuste kaevandamine ja kasutamine. Fossilsete kütuste kasutamise kaasnivad keskkonnaprobleemid. Elektroenergeetika.

PÕLLUMAJANDUS. Põllumajanduse looduslikud arengueeldused. Peamiste põllumajandussaaduste tootmise, töötlemise ja kaubanduse geograafia. Põllumajandusega kaasnivad keskkonnaprobleemid. Maailma rahvastiku toitlustamise probleemid.

TRANSPORT JA SIDE. Transpordiliigid ja vedude järgud. Logistika. Regioonide veendus. Rahvusvahelised veeteenused. Side ja infosüsteemid.

TEENUSED. Teenuste osatähtsuse kasv. Teenuste struktuur: äri-, sotsiaal- ja turismiteenused. Turism ja selle geograafia.

Õpitulemused

Peale ainekursuse läbimist **õpilane teab ja tunneb**: erinevaid asukoha määramise meetodeid; Maa sfääre; erineva tekkega kivimeid ja nende kasutamisevõimalusi; mulla hävimist mõjutavaid tegureid; vee liikumist maailmameres; merede ja ookeanide reostusallikaid; riikide arengutaset iseloomustavaid näitajaid; riikide liigitust nende arengutaseme alusel; maailma rahvaarvu kiire kasvu põhjusi; rahvusvaheliste rännete põhjusi ja peamisi suundasid; rahvastiku paiknemist mõjutavaid tegureid; rahvusvahelisi majandusorganisatsioone; kaasaegses maailmamajanduse arengutendentse; erinevaid energiavarasid, nende liigitamis- ja kasutamisevõimalusi; erinevate energiaressursside kasutamise eelisi ja puudusi; põllumajanduse arengut mõjutavaid looduslikke ja majanduslikke tegureid kõrgelt arenenud riikides ja arengumaades; põllumajandusega seotud keskkonnaprobleeme; erinevaid transpordiliike; peamisi kaubanduslikke veosuundi ja veeteenuseid; äri-, sotsiaal- ja turismiteenuseid.

Õpilane oskab: kasutada tava- ja arvutikaarte informatsiooni otsimiseks, seoste analüüsiks ja üldistuste tegemiseks; määrata erinevaid meetodeid kasutades asukohta; tuua näiteid Maa süsteemide vahelistest seostest; näidata kaardil kõiki Euroopa riike ja maailma suuremaid riike; näidata kaardil maailma suuremaid linnu ja linnastuid; analüüsida muutusi maailma energiamajanduses; näidata kaardil maailma suuremaid energiavarade leiukohti ja töötlemispiirkondi; analüüsida erinevate veendusliikide eeliseid ja puudusi; kasutada kaarte ja kaasaegseid infotehnoloogia võimalusi (arvutikaardid, Internet, CD jne) teabe hankimiseks, korrastamiseks ja esitamiseks; analüüsida tabeleid, graafikuid ja diagramme ning teha järeldusi neil esitatud nähtuste arengusuundadest; kasutada geograafiaalaseid teadmisi igapäevaelus ja tulevikukavade tegemisel.

Hindamine

Hinnatakse:

õppeprotsessi hindamine;

essee;

arvestuslikud tööd: Maa, kui süsteem ning süsteemide vahelised seosed;

Maailma poliitiline kaart. Rahvastikuprotsessid; Maailmamajandus. Muutused maailmamajanduses.

Õppeaine kokkuvõtte hindamine

Õpilane saab hinde ainekursuse õpitulemuste eest. Ainekursuse hinne on ka geograafia kokkuvõtvaks hindeks (lõputunnistuse hinne).

2.3.9 Bioloogia

3 õn

Eesmärk

Bioloogiaõpetuse eesmärk on, et õpilane:

- omandab tervikliku loodusteadusliku maailmapildi;
- saab aru bioloogia osast loodusteadustes, selle üldisest ja erilisest tähendusest;
- omandab positiivse hoiaku bioloogia kui loodusteaduse ja kultuurinähtuse suhtes;
- oskab hinnata elusloodusega seonduvaid eetilisi, moraalseid ja esteetilisi aspekte;
- saab aru eluslooduse mitmekesisuse vormidest ja nende säilitamise tähtsusest;
- teab loodus- ja keskkonnakaitse põhimõtteid ja probleeme;
- tunneb austust eluslooduse vastu ja suhtub vastutustundlikult looduskeskkonda;
- väärtustab bioloogilist mitmekesisust;
- süvendab teadmisi bioloogia põhiteooriatest ja üldistest seaduspärasustest ning saab aru nende rakenduslikest väärtustest;
- seostab bioloogias omandatud teadmisi igapäevaeluga;
- kasutab bioloogiaalase info hankimiseks ja võrdlemiseks erinevaid teabeallikaid ning oskab hinnata nende tõepärasust;
- mõistab seoseid looduslike ja ühiskondlike protsesside vahel;
- orienteerub bioloogiaalaseid teadmisi ja oskusi nõudvates elukutsetes;
- teadvustab inimese sõltuvuse loodusvaradest ja -ressurssidest;

teadvustab sotsiaalse keskkonna mitmetahulisust;

omandab keskkonda hoidvad väärtushinnangud ja käitumisnormid, osaleb keskkonnaettevõtmistes.

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused:

1. Ökoloogia ja keskkonnakaitse
2. Elu olemus. Organismide keemiline koostis. Rakuõpetus. Metabolism. Organismide paljunemine ja areng
3. Pärilikkus. Rakendusbioloogia. Evolutsioon. Inimene.

1. Ökoloogia ja keskkonnakaitse

ORGANISMID JA KESKKOND. Teema käsitleb ökoloogiaalaseid termineid, käsitleb organismide ja keskkonna vahelisi suhteid populatsioonide ja ökosüsteemide tasemel; ökoloogiliste tegurite mõju organismidele; populatsiooni struktuuri, selle muutumise dünaamikat ning populatsioonide omavahelisi suhteid ökosüsteemis; toiduahelaid; inimese mõju ökosüsteemile; biosfääri kui tervikut. Saadakse ülevaade keskkonnakaitse ja ökoloogia uurimisobjektidest, -meetoditest ning nendega haakuvatest ökoloogia haruteadustest. Õpitakse tundma organiseerituse tasemeid ning nende seost keskkonnateadusega.

ÖKOSÜSTEEMIDE JA LOODUSRESSURSSIDE KAITSE. Teema käsitleb elukoosluste ja ökosüsteemide kaitse vajalikkusest. Saadakse ülevaade olemasolevatest loodusressurssidest ning kuidas nendega kõige paremini ümber käia. Liikide kaitse. Punane Raamat. Bioloogilise mitmekesisuse kaitse. Ürglooduse kaitse. Rahvuspargid.

KESKKONNA- JA SOTSIAALPROBLEEMID. Teema käsitleb keskkonna- ja sotsiaalprobleeme. Saadakse ülevaade säästvast arengust ja keskkonnapoliitikast.

Tutvustatakse jäätmekäsitlust, keskkonnakaitset konventsioone, Eesti keskkonnastrateegiat ja rahvusvahelist koostööd.

GLOBAALBROBLEEMID. Teema käsitleb keskkonnakaitset Eestis ja maailmas. Tutvutakse ökoloogiaalaste globaalprobleemidega.

RAKENDUSÖKOLOOGIA. Teema käsitleb keskkonnakaitse seost teiste loodusteadustega. Antakse ülevaade kaasaegse keskkonnateaduse eesmärkidest ja rakenduslikest võimalustest.

2. Elu olemus. Organismide keemiline koostis. Rakuõpetus. Metabolism. Organismide paljunemine ja areng

ELU OLEMUS. Elu tunnused. Eluslooduse põhilised organiseerituse tasemed. Loodusteaduslik uurimismeetod.

ORGANISMIDE KEEMILINE KOOSTIS. Organismide keemiline koostis. Peamised anorgaanilised ja orgaanilised ained organismides.

RAKK. Rakuteooria põhiseisukohad. Loomaraku ehitus ja talitus, selle erinevused bakteri- ja taimerakust. Ainu- ja hulkraksus.

ORGANISMIDE AINE- JA ENERGIAVAHEMUS. Organismide aine- ja energiavahetuse põhijooned. Fotosüntees ja selle tähtsus. Organismide varustamine energiaga.

ORGANISMIDE PALJUNEMINE JA ARENG Rakkude jagunemine: mitosis ja meiosis. Organismide suguline ja mittesuguline paljunemine. Loomade ja taimede paljunemise ja arengu eripära. Inimese sugurakkude areng, viljastumine, embrüonaalne ja sünnijärgne areng.

3. Pärilikkus. Rakendusbioloogia. Evolutsioon. Inimene.

PÄRILIKKUS. Molekulaarbioloogilised põhiprotsessid: replikatsioon, transkriptsioon ja translatsioon. Mendeli seadused. Geneetika ülesanded. Inimesel esinevad geneetilised puuded. Pärilik ja mittepärilik muutlikkus. Viiruste mitmekesisus ja tähtsus.

RAKENDUSBIOLOOGIA. Bioloogia seos teiste teadustega. Erinevate organismide biotehnoloogilisi rakendusi. Biotehnoloogia ja sellega kaasnevad probleemid. Geenitehnoloogia, selle arengusuunad. Bioloogia osa meditsiinis.

EVOLUTSIOON. Elu päritolu ja esialgne areng. Elu areng Maal. Evolutsiooni tõendid. Evolutsiooni geneetilised alused. Looduslik valik. Mikro- ja makroevolutsioonilised protsessid. Inimese evolutsioon.

INIMENE. Inimorganismi üldiseloomustus. Inimese põhilised elutalitlused, nende neuraalne ja humoraalne regulatsioon. Kõrgem närvitallitus.

Õpitulemused

Ökoloogia ja keskkonnakaitse

Peale ainekursuse läbimist õpilane teab ja tunneb: mõistab looduslike ja ühiskondlike protsesside vahelisi seoseid; omab teadmisi lokaalsetest, regionaalsetest ja globaalsetest keskkonna- ja sotsiaalprobleemidest, nende tekke sotsiaalmajanduslikest ja kultuurilistest põhjustest; mõistab ettevõtluse rolli globaalmajanduses ja ettevõtete vastutust keskkonna- ja sotsiaalsete probleemide lahendamise eest; mõistab säästva, jätkusuutliku arengu ideed.

Õpilane teab, saab aru ning oskab: väärtustada mitmekesisist looduslikku, sotsiaalset ja kultuurikeskkonda; oskab ajalist perspektiivi arvestades hinnata inimtegevuse mõju elukeskkonna seisundile; suhtub vastutustundlikult oma elukeskkonda, oskab kujundada ja vajadusel taastada tervislikku elukeskkonda; mõistab oma vastutust ressursside säästva kasutajana; oskab vajadusel tegelda keskkonnaprobleemidega kodanikualgatuse korras.

Elu olemus. Organismide keemiline koostis. Rakuõpetus. Metabolism. Organismide paljunemine ja areng

Peale ainekursuse läbimist õpilane teab ja tunneb: erinevate organismide elutunnuseid; organismis enamesinevate keemiliste elementide ja ainete funktsioone; erinevate rakustruktuuride ehitust ja talitlust; paljunemisviise; organismide lootelist ja lootejärget arengut.

Õpilane oskab: eristada joonisel DNA ja RNA molekuli; kirjeldada loomaraku peamisi struktuure ja nende ülesandeid; võrrelda taimerakku loomarakuga; eristada joonisel taime- ja loomarakku ning eel- ja päristuumset rakku; vaadelda rakke valgusmikroskoobiga ja eristada olulisemaid rakustruktuure; selgitada organismi aine- ja energiavahetuse omavahelisi seoseid; kirjeldada rakkudes toimuvat glükoosi lagundamist ja selgitada selle tähtsust; selgitada fotosünteesi tulemust ja tähtsust; kirjeldada mitoosi ja meioosi ning välja tuua nende bioloogiline tähtsus; tuua sugulise ja mittesugulise paljunemise näiteid taime- ja loomariigist; kirjeldada menstruaaltsükli ja rasestumisest hoidumise meetodeid; selgitada, millest sõltub organismide eluiga.

Pärilikkus. Rakendusbioloogia. Evolutsioon. Inimene.

Peale ainekursuse läbimist õpilane teab ja tunneb: pärilikkuse üldisi seaduspärasusi, viiruste osa looduses ja inimese elutegevuses; biotehnoloogia rakendusvõimalusi; geenitehnoloogia rakendusvõimalusi; Ch. Darwini evolutsiooniteooria põhiseisukohti; elu arengut Maal; inimese evolutsiooni etappe; erinevate tegurite osa inimese evolutsioonis; inimese erinevate elundkondade ülesandeid.

Õpilane oskab: selgitada organismi geno- ja fenotüübi omavahelisi seoseid; kirjeldada pärilikkuse molekulaarseid mehhanisme; selgitada Mendeli seaduste sisu ja rakendada neid ülesannete lahendamisel; selgitada inimese soo määramise mehhanisme; selgitada päriliku ja mittepäriliku muutlikkuse osa eluslooduses; tuua viiruste ja viirushaiguste näiteid; selgitada viirushaiguste levikut ja profülaktika võimalusi; tuua näiteid biotehnoloogia rakendustest tööstuses ja põllumajanduses; selgitada erinevate organismide biotehnoloogilisi rakendusvõimalusi; tuua näiteid geenitehnoloogia rakendamise kaasnematest eetilistest probleemidest; selgitada bioloogiaalaste teadmiste kaasamist meditsiinis; selgitada elu tekke hüpoteese; tuua näiteid looduslikust valikust ja selle tagajärgedest; kirjeldada inimese evolutsiooni etappe; selgitada erinevate tegurite osa inimese evolutsioonis.

Hindamine

Ökoloogia ja keskkonnakaitse

õpiprotsessi hindamine;

essee;

arvestuslikku tööd: Organismid ja keskkond. Ökosüsteemid. Keskkonna- ja sotsiaalprobleemid. Globaalprobleemid. Rakendusökoloogia.

Elu olemus. Organismide keemiline koostis. Rakuõpetus. Metabolism. Organismide paljunemine ja areng

õpiprotsessi hindamine;

laboratoorne töö valgusmikroskoobiga;

arvestuslikku tööd: Elu olemus; Organismide keemiline koostis; Aine- ja energiavahetus. Organismide paljunemine.

Pärilikkus. Rakendusbioloogia. Evolutsioon. Inimene.

õppeprotsessi jooksev hindamine;

essee;

arvestuslikud tööd: Pärilikkus. Geneetika ülesanded; Evolutsioon, Rakendusbioloogia; Inimene.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Õpilane saab hinde iga ainekursuse õpitulemuste eest. Nende hinnete alusel paneb õpetaja välja bioloogia kokkuvõtva hinde (lõputunnistuse hinde).

2.3.10 Ajalugu

3õn

Eesmärk

Ajaloo õpetusega taotletakse, et õpilane:

- suhtestab ennast kodukoha, isamaa, Euroopa ja maailmaga;
- oskab tõlgendada, hinnata, talletada ja edastadanajalooalast teavet;
- mõistab ja hindab kaasaja sündmusi maailmas ajaloolises taustsüsteemis;
- mõistab tänapäeva Eesti ühiskonna probleeme, tunneb end vastutavana nende lahendamisel;
- oskab analüüsida ja hinnata ajaloosündmusi ja –protsesse;
- oskab leid tõendusmaterjali ajalooallikast ja otsustada selle usaldusvääruse üle.

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused:

1. Eesti ajalugu muinasajast kuni 19.saj. lõpuni
2. 20.saj. ajalugu
3. 20.saj. ajalugu

1. Eesti ajalugu muinasajast kuni 19.saj. lõpuni (1 õppenädal)

Muinasaeg. Muinasaja periodiseerimine. Suhted naaberrahvastega. Muinasusund ja ristiusus levik. Ühiskondlik-poliitiline ja majanduslik olukord Läänemere maades 13.saj. algul. Muistne vabadusvõitlus.

Vana-Liivimaa . Vana-Liivimaa riigid. Jüriöö ülestõus. Eesti rahvastik ja majandusolud 14.-16.saj. Katoliku kirik Eestis. Reformatsioon Liivimaal. Liivi sõda ja selle tagajärjed. Üleminekuaeg.

Rootsi aeg. Eesti Rootsi ajal. Kirik ja vaimuelu. Põhjasõda.

Vene aeg. Eesti pärast Põhjasõda. Balti erikord. Pärissorjuse kaotamine. Majanduslik areng. Elu-olu ja kultuur.

Rahvuslik liikumine. Ärkamisaeg Eestis, selle tähtsus. Venestusaja reformid. Majanduslik ja poliitiline areng 19. ja 20.saj. vahetusel. Professionaalse kultuuri kujunemine.

2- 3. 20. saj. ajalugu (2 õppenädalat)

Maailm 20. saj. algul. Rahvusvahelised suhted 20.saj. algul. Maailmamajandus. Elu-olu ja kultuur. Eesti Venemaa koosseisus.

Esimene maailmasõda. Esimene Maailmasõda Venemaal ja Eestis. Eesti iseseisvumine ja Vabadussõda.

Maailm sõdadevahelisel ajajärgul. Rahvusvahelised suhted. Majandus. Elu-olu ja kultuur. Demokraatia ja diktatuurid. Eesti Vabariik.

Teine maailmasõda. Maailm teise Maailmasõja eelõhtul. Eesti 1939-1944. Sõjategevus Teise Maailmasõja ajal. Teise maailmasõja tagajärjed.

Maailm pärast Teist maailmasõda. Külma sõda. Üliriigid. Eesti NSV.

Maailm 20.saj. lõpul. Kommunistliku süsteemi lagunemine. Eesti taasiseseisvumine. Elu-olu ja kultuur.

Õpitulemused

Eesti ajalugu muinasajast kuni 19.saj. lõpuni

Õpilane tunneb Eesti ajalugu ja selle seoseid Euroopa ja maailma ajalooga;

Teab tähtsamaid selle perioodi ajaloosündmusi ja ajaloolisi isikuid;

Oskab rekonstrueerida minevikus elanud inimeste elu, vaadelda maailma nende pilgu läbi;

Oskab esitada informatsiooni läbitöötamise tulemused suuliselt, kirjalikult;

Oskab välja tuua erinevates ajalooallikates antud teavet ja seisukohti;

Oskab töötada kaardiga

2- 3. 20. saj. ajalugu

Õpilane teab 20.saj. ajaloo tähtsamaid sündmusi ja ajaloolisi isikuid;

Oskab analüüsida lähiajaloo probleeme

Oskab leida, refereerida, analüüsida ja hinnata erinevaid ajalooallikaid ja seisukohti

Oskab analüüsida massimeedia informatsiooni

Oskab kirjutada lühemat ajaloooteemalist arutlust, osaleda ajalooalastes diskussioonides ja töötada kaardiga;

Tunneb Eesti lähiajalugu ja selle seoseid Euroopa ja maailma ajalooga;

Mõistab ühiskonnas toimunud muutusi ning arengu järjepidevust ajaloo vältel;

Hindamine

Eesti ajalugu muinasajast kuni 19.saj. lõpuni (1 õppenädal)

Ainekursuse hinne pannakse välja vähemalt kolme arvestusliku töö hinde alusel kusjuures kõik arvestuslikud hinded peavad positiivse ainekursuse hinde saamiseks olema vähemalt rahuldavad. Arvestuslikud hinded saadakse kontrolltööde, iseseisva töö ja töö eest ajalooallikatega töötamisel.

2- 3. 20. saj. ajalugu (2 õppenädalat)

Ainekursuse hinne pannakse välja vähemalt kolme arvestusliku töö hinde alusel kusjuures kõik arvestuslikud hinded peavad positiivse ainekursuse hinde saamiseks olema vähemalt rahuldavad. Arvestuslikud hinded saadakse kontrolltööde, iseseisva töö ja töö eest ajalooallikatega hindamisel.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Lõputunnistuse hinne pannakse kokkuvõtva hindena kõiki läbitud ainekursusi arvestades ning samuti õpilase individuaalset arengut arvesse võttes.

2.3.11 Inimeseõpetus

1õn

Eesmärk

Inimeseõpetusega taotletakse, et õpilane:

- omandab teadmised ja oskused, mis aitavad tal mõista iseennast ja teisi ning suhelda kaasinimestega;
- väärtustab perekonda inimeste kooselu vormina ja laste kasvukeskkonnana, tunnetab lähedastest inimsuhetest tulenevat vastutust;
- tunnetab sõpruse, armastuse ja koostöö osa inimsuhetes, suudab analüüsida, aktsepteerida ja valitseda oma tundeid;
- elab tervislikult, hoidub teadlikult ennast ja kaasinimesi kahjustavast käitumisest;
- oskab väärtustada vanemlust, tunneb vanemlusest tulenevat individuaalset ja ühiskondlikku vastutust;
- tunneb lapse arengu põhilisi seaduspärasusi, on valmis omandama kasvatamiseks vajalikke teadmisi ja oskusi;
- tunnetab iseennast ja oma rolli nii kasvuperekonna kui ka tulevase perekonna liikmena.

Õppesisu

1. INIMENE KUI SOTSIAALNE OLEND. Psühholoogia ja perekonnaõpetuse koht inimest käsitlevate teaduste hulgas. Inimese bioloogiline, psühholoogiline ja vaimne areng, inimese elukaar.
2. INIMESTE ERINEVUSED. Bioloogilised, psühholoogilised, vanuselised, põlvkondlikud, kultuurilised, usulised, rahvuslikud, soolised, isiksuslikud erinevused. Erinemine kui väärtus. Sallivus kaaslaste erinevuste suhtes. Sotsiaalsed hoiakud, stereotüübid, eelarvamused jms. Sotsiaalne tajus, isikutaju. „Mina“-pilt. Sotsiaalne küpsus. Tahe.
3. TAJU JA TÄHELEPANU. Aisting ja tajus. Tähelepanu. Mälu. Tunded. Mõtlemine ja kõne. Meele seisundid.
4. INIMSUHTED JA TUNDED. Suhted teiste inimestega. Armumine. Orienteeritus partnerile. Armastus.
5. ABIELU JA PEREKOND. Abielu ja perekond läbi ajaloo. Abieluküpsus. Abikaasa valik. Abielu- ja perekonna seadusandlik külg. Suhted ja rollid perekonnas. Kodu kui elukeskkond ja väärtus igale tema liikmele.
6. VANEMLUS JA LAPSED. Ettevalmistus vanemate rolli täitmiseks. Perekonna planeerimine. Lapsed kui väärtus. Lapse areng. Vanem lapse sotsiaalsete ja emotsionaalsete vajaduste rahuldajana. Üksikvanem. Puudega laps perekonnas. Lapsevanema vastutus.
7. PEREKONNA OSA IGA INIMESE ELUS. Perekond inimese elu erinevatel perioodidel. Lahkhelid perekonnas. Lahutus. Uus pere. Surm perekonnas. Kriisid pereelus. Õnnestunud pereelu kui väärtus. Lapse õigused ja kohustused. Terve, kindlustundega inimene, tugev perekond kui demokraatliku riigi väärtus.
8. INIMVÄÄRTUSED. Vägivallatus. Õige käitumine. Rahu. Armastus.
9. KUIDAS VÕITA SÕPRU JA MÕJUTADA INIMEST. Soovitused vastava raami põhjal.
10. SUHTLEMISTAKISTUSTEST. - õpik.
11. KONFLIKTID - ja nende lahendamine, vihast, suitsiidist.
12. STRESS, DEPRESSIOON. Mõisted. Tekkepõhjused. Kuidas vältida.
13. LOOVUS. Loovusmängud, ülesanded.
14. SKAUTLUS. Eetikast. Abivalmidusest. Koostööst.
15. ÕPPIMINE. Õppimise püramiid. Seaduspärasused.

16. LIIDER, KIUSATU. Suhtlemisprobleemid koolis, sõpruskonnas jne.
17. KÄITUMINE- agressiivne, alistuv, kehtestav.
18. TERVISERISKID
 - 18.1. ALKOHOOL- kui aine. Müüt. Kahjulikkus. Kultuuritaustad. Alkoholism. Testid.
 - 18.2. AIDS, HIV. Teave levikust. Statistika. Nakatumine. Kontroll. Ravi.
 - 18.3. SUITSETAMINE- aine. ajaloo, mõjust, loobumisest, ohtlikkusest.
 - 18.4. NARKOMAANIA- olemusest, mõjust, toimed, võõrutus, ravi.
19. SEKSUAALKASVATUS. Mehe, naise erinevused. Suhted. Seksapiil. Rasedus. Abort.
20. TERVIKLIK INIMENE. Ayurveda teooria. Test. Tulemused.
21. TÖÖ. Narkomaatiline töö. Väärtusi loov töö.
22. TOITUMISEST. Toitumispüramiid. Dieetid. Toitumishäired. Toit kui ravim.
23. UNI. Unenäod. Une füsioloogilised alused. Uni tervisenäitajana.
24. LIIKUMINE. Kehakultuur. Sport. Tööga seonduv liikumine.
25. MAKRO-JA MIKROBIOOTILINE INIMENE. Välimuse põhjal terviseuuringud. Kanalid. Akupunktuur.
26. PSÜHHOSOMAATIKA. Üldised alused tervise seotusest psüühikaga.
27. KAASAEKSED GLOBAALKÜSIMUSED JA INDIVIID. Looduslikud. Kultuurilised. Isiksuslikud.
28. INIMKAUBANDUS. Elundidoonorus. Tööorjus. Prostitutsioon. Inimkaubanduse loomus.

Õpitulemused

Õpilane:

- mõistab inimestevahelisi erinevusi ja teab erinevuste arvestamise võimalusi igapäevaelus;
- tunnetab iseennast teiste inimeste hulgas;
- Tunneb ja oskab teha valikuid ja näha ette võimalikke tagajärgi;
- austab teiste inimeste õigusi ja omandit;
- mõistab perekonna osa üksikisiku ja ühiskonna elus;
- teab perekonna planeerimise võimalusi;
- teab abielu ja perekonna psühholoogilist, füsioloogilist, majanduslikku ja seadusandlikku külge, tunnetab oma vastutust iseenda ja oma tulevase perekonna (abikaasa, lapsed jt lähisugulased) ees;
- tunnetab enda kui lapsevanema ja kasvataja rolli;
- teab lapse arengu etappe;
- teab koduse kasvatusel põhialuseid;
- tunneb ja oskab kasutada enda, perekonna ja lapse õigusi ja kohustusi käsitlevaid seadusi;
- tunneb ja teab kuidas inimväärtused saavad rakendatuna inimest arendada ja teistega paremini koostööd tegema õpetada.
- rollimängude kaudu julgeb oma mõtteid väljendada ja oskab valida ennastkehtestavaid käitumisviise-julgeb suurendada kehtestava käitumise osa.

Hindamine

1. hinne- iseseisev arutlev töö esseena; 2. hinne- grupitöö; 3. hinne- teadmispõhine test

Õppeaine kokkuvõttev hindamine:

Inimeseõpetuse kokkuvõttev hinne kujuneb eelnevate hinnete põhjal, millele lisaks tuleb koostada referaat ja esitada konspekt. Kokkuvõttev hinne on ühtlasi ka lõputunnistuse hinne.

2.3.12 Ühiskonnaõpetus

1õn

Eesmärk

Ühiskonnaõpetuse eesmärk on, et õpilane:

- mõistaks ühiskondlikke protsesse;
- saaks aru kodanikuosaluse tähendusest ja vajalikkusest;
- omandaks ühiskonnaelus osalemise oskused ja valmiduse,

Ühiskonnaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- oskab ühiskonnas toimuvaid protsesse ja nähtusi märgata ja mõista;
- oskab seostada Eestis ja rahvusvahelises elus toimuvaid protsesse;
- oskab end määratleda kodanikuna;
- tunneb ühiskonna-alast terminoloogiat;
- tunneb mõningaid ühiskonnateooriaid,
- oskab kasutada teabe hankimisel erinevaid allikaid,
- oskab leida, üldistada, hinnata ja edastada ühiskonda puudutavat teavet;
- suhtub kriitiliselt massiteabesse;
- oskab diskussioonis osaleda ja oma seisukohta kaitsta.

Õppesisu

ÜHISKONNA STRUKTUUR JA KUJUNEMINE (sissejuhatus ainesse). Ühiskonna tundmaõppimise vajalikkus. Riik ja rahvas.

ÜHISKONNA VALITSEMINE. Õigusriigi olemus ja tunnused. Võimude lahusus. Parlament. Valitsus. President. Maavalitsus. EV õigussüsteem (õigusaktide hierarhia ja kohtusüsteem). Kohaliku omavalitsuse ülesehitus ja ülesanded. Demokraatlikud valitsemissüsteemid.

KODANIKE OSALEMINE AVALIKUS ELUS. Demokraatia põhiideed ja nende teostumine kodanikuühiskonnas. Valimiste funktsioonid ja korraldamine. EV Riigikogu valimiste süsteem. Erakonnad ja valimised (valimisnimekiri, valimisplatvorm, partei programm, propaganda). Valimistega seonduvad kodanikuõigused. Kodanikuaktiivsuse vormid. Erinevad huvid ühiskonnas ja nende realiseerimise viisid. Kodanikualgatus, selle eesmärgid, funktsioonid. Huvigrupid. Ametiühingud ja kutseliidud. Mittetulundusühingud. Riigi- ja kodanikukaitse.

MAJANDUS JA HEAOLU. Turumajandus. Riigieelarve tulu- ja kulubaasi kujundamise üldpõhimõtted. Pere eelarve. Majandusarengu ja inimarengu seos. Ebavõrdsus ühiskonnas. Majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused. Sotsiaalkindlustus ja sotsiaalabi. Tööhõive, seda mõjutavad tegurid. Tööseadusandluse alused. Meetmed tööpuuduse vastu. Töötute sotsiaalne kaitse.

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ JA JULGEOLEK EUROOPAS. Eesti ja tähtsamad rahvusvahelised koostööorganisatsioonid Euroopas: EN, EL, NATO.

Õpitulemused

Õpilane:

teab, milline on ühiskonna struktuur;

tunneb demokraatlikku valitsemise süsteemi ja põhimõtteid;

teab oma põhiseaduslikke õigusi ja kohustusi;

oskab määratleda oma kohta ja võimalusi kaasaja maailmas, töötada ja elada turumajanduslikus ühiskonnas, osaleda ühiskonnaelus, kaitsta oma huve ja õigusi; teab eurointegratsiooni probleeme ja võimalusi; oskab leida sotsiaal-poliitilist ja majanduslikku teavet, seda süstematiseerida ja kasutada.

Hindamine

Hindamisel eristatakse kolme saavutustasandit:

omandatud ainealased teadmised,

omandatud sotsiaalsed oskused,

aktiivne ja vastutustundeline kodanikuosalus.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine

Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamine toimub traditsiooniliselt. Ülesannete puhul, mille täitmisega kontrollitakse teadmisi ja intellektuaalseid oskusi, ei kompenseeri väga head teadmised nõrku oskusi ja vastupidi. Sel juhul ei saa saavutust tervikuna hinnata kõrgemalt kui "rahuldavaks". Mitmeelemendiliste ülesannete puhul on aga soovitatav hinnata iga elementi eraldi. Osalusoskuste hindamise puhul on hindamiskriteeriumid keerukamad kui teadmiste ja intellektuaalsete oskuste hindamise puhul. Nende hindamine on kahekordselt relatiivse iseloomuga, sest arvestada tuleb nii klassi üldise tasemega ja igäühe tulemusega sellel foonil kui ka iga konkreetse õppija isikliku arenguga. Hindamine peab lisaks tagasisidele õpilase õpitulemuste ja saavutuste kohta olema tema jaoks ka motiveeriv ja innustav, seda eriti osalusoskuste puhul. Kokkuvõtva hinde aluseks on kooliastme lõpus esitatud õpitulemused.

Ainekursuse läbimiseks tuleb kõik arvestuslikud tööd (AT1; AT2; AT3) läbida vähemalt rahuldavale hindele (45%). Nende tööde põhjal kujuneb lõputunnistuse hinne.

2.3.13 Muusika

1 õn

Eesmärk:

Muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane

- hindab muusikat kui kultuuriväärtust indiviidi ja ühiskonna arengus;
- kujundab tervikpildi kultuuri arengust ning oskab erinevaid kultuure mõista ja hinnata;
- oskab muusikat kriitiliselt ja valivalt kuulata ning hinnata;
- omandab teadmisi muusikaajaloost tuntud heliloojate loominguga kaudu;
- rikastab tundeelu muusikaelamuste kaudu: külastab kontserte ja muusikalavastusi, oskab oma arvamusi põhjendada.

Õppesisu

Muusikaajalugu

VANAAEG Vanad kultuurrahvad ja muusika. Vanakreeka ja Vanarooma mütoloogia ja muusika (tragöödia, komöödia).

KESKAEG Ülevaade ajastust ja muusikast. Vaimuliku muusika areng. Motett, organum. Gregooriuse koraal. Polüfoonilise mitmehäälsuse teke. Rändlaulikud. Rüütlipoeesia. Pillid RENESSANSS Ülevaade ajastust ja muusikast. Humanism, protestantism, ilmalikustumine. Missa. Ilmalik laul ja seltskonnamuusika. Madrigal. Homofoonilise mitmehäälsuse teke. Protestantlik koraal. Heliloojad ja juhtivad muusikamaad. Palestrina. Orlandus Lassus.

BAROKK Ülevaade ajastust ja muusikast. Ooperi teke. Oratoorium, kantaat, passioon. Instrumentaalmuusika: soolokontsert. Juhtivad muusikamaad ja heliloojad: Vivaldi, Bach, Händel, Monteverdi.

KLASSITSISM Valgustusajastu iseloomustus. Instrumentaalmuusika areng – ansamblid, orkestrid. Sümfoonia. Kontsert. Keelpillikvartett. Ooperi areng. Viini klassikud – Haydn, Mozart, Beethoven.

ROMANTISM Romantismi ideed ja rahvuslus. Instrumentaalmuusika areng. Programmilise muusika teke. Sümfooniline poeem. Soololaul. Lavamuusika. Juhtivad muusikamaad ja heliloojad. Schubert, Schumann, Berlioz, Chopin, Liszt, Brahms, Verdi, Wagner, Tšaikovski. Grieg. Sibelius.

20. SAJANDI MUUSIKA Ülevaade ajastust ja muusikast. Operett. Muusikal. Filmimuusika. Hilisromantism: Mahler. Bruckner. Impressionism: Debussy. Ekspressionism: Schönberg. Neoklassitsism: Stravinski. Sümfooniline jazz: Gershwin. (Avangardism. Cage. Postmodernism. Pärt)

*EESTI MUUSIKA Rahvalooming. Regivärsiline rahvalaul. Uuem rahvalaul. Laulupidude traditsiooni algus: Kunileid, Saebelmann, Thomson, Hermann. Esimesed professionaalid: Härma, Tümpu. Tobias, A. Kapp. Rahvusliku koorimuusika rajajad: Saar, Kreek. Rahvusliku instrumentaalmuusika rajaja Eller. Heliloojad Ernesaks, Tormis, Pärt, Rääts, Tüür, Sisask. Eesti tuntumad muusikakollektiivid, interpreetid, dirigendid.

*POPULAARMUUSIKA AJALUGU Populaarmuusika juured. Spirituaalid, bluus, kantri ja western. Jazz-muusika, selle arenguetapid. Rock'n'roll, pop- ja rokkmuusika (E. Presley jt). Briti biitmuusika (*The Beatles* jt). 1960. a teise poole must popmuusika: *soul, funky*. 1970. a rokk- ja popmuusika: *hard rock, heavy rock, Reggae*. Disko. Punk.

Õpitulemused

Õpilane:

oskab määratleda ja iseloomustada eri ajastute muusikat;
teab ajastute tuntumaid heliloojaid ja nende teoseid;
teab olulisi muusikaalaseid termineid ja oskab neid kasutada;
oskab koostada muusika-alaseid referaate;
hindab muusikat kui kultuurinähtust.

Hindamine

Kokkuvõttev hindamine toimub muusikaõpetuse ainekava läbimise lõpus, kui on läbitud 30 akadeemilist õppetundi ja 10 õppetundi iseseisvat tööd. Kokkuvõttev hinne saadakse kahe kontrolltöö, muusika kuulamise seminari, referaadi ning protsessihinnete eest.

2.3.14 Kunst

1 õn

Eesmärk

- omandada teadmisi kunstiliikidest ja nende arenguloost
- õppida tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid
- õppida vaatlama ja hindama kunstiteoseid ja kujundama kunstimaitset
- arendada kujundilist, ruumilist ja abstraktset mõtlemist ja kujutlusvõimet

Õppesisu

1. Teema: Kultuur ja kunst

Kunst ühiskonnas ja selle erinevad käsitlusviisid. Esteetika mõiste ja esteetiline kasvatus. Kujutava kunsti liigid: maal, graafika, skulptuur, tarbekunst, arhitektuur. Kunstiliikide kirjeldus ja mõisted.

2. Teema: Kunstiajalugu

Kunsti tekkimine ürgajal

Egiptuse kunst

Antiikkunst: Vana-Kreeka ja Vana-Rooma

Varakristlik, Bütsantsi ja Vana-Vene kunst

Keskaja kunst: Romaani ja Gootika.

Renessans, renessansiaja meistrid.

Barokk ja rokokoo

Klassitsism ja romantism, realism.

Impressionistid, neoimpressionism, postimpressionism

20. saj. moodsa kunsti voolud.

3. Teema: Kunst Eestis.

Rahvusvaheliste stiilide kajastumine ja olemasolevad näited Eesti ehituskunstis (gootika, barokk, klassitsism, juugend, funktsionalism)

Eesti rahvakultuur- rehielamu ja rahvakunst.

Eesti mõisate arhitektuur

4. Teema: Näituste külastamine.

Pärnus olevate näituste külastamine ja nende arutelu. Kunstiteoste konteksti avamine.

Õpitulemused

Tunneb kujutava kunsti liike ja teab olulisemaid kunstialaseid mõisteid

Teab visuaalse kunstikultuuri arenguloosid, perioode, stiile ja kunstivoolu

On tutvunud kunstiajaloo suurmeistritega

Tunneb huvi kunstikultuuri väärtuste säilitamise ja kaitsmise vastu.

Tunneb huvi kaasaegse kunstiloomingu vastu.

Hindamine

Kujutava kunsti liigid (mõisted ja kirjeldus)

Antiikkunst (Vana-Kreeka ja Vana-Rooma)

Romaani ja gootika arhitektuuri võrdlus.

Renessansi suurmeistrid- lühikokkuvõte

Klassitsistliku arhitektuuri iseloomulikud jooned, tuntumad klassitsistlikud hooned Eestis

Mõned impressionistid- nende looming
20. saj. moodsa kunsti voolud, omal valikul
Individaalsed tööd- näituste analüüsid, minireferaat kaasaegse kunsti kohta.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine:

Kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete, kontrolltööde ja tunnitööde hinnete koguna. Hinnet mõjutavad ka individaalsed tööd- näituse analüüsid ja minireferaat.

2.3.15 Kehaline kasvatus

3õn

Eesmärk

Kehalise kasvatuses taotletakse, et õpilane

- on kooli lõpetades kehaliselt arenenud, terve, aktiivse eluhoiaku ja tervislike eluviisidega oskustööline
- omandab teadmisi tervislikust eluviisist ja tervise tugevdamisest
- omandab teadmised, oskused ja harjumused iseseisvaks tervistavaks sportimisharrastuseks
- omandab igapäevaeluks ja kutsetöök vajalikud oskused (töoasendid ja -võtted, ohutustehnika ja esmaabi)
- teab kuidas vältida kahjustusi ja traumasid
- kasutab elementaarseid enesekontrollivõtteid
- oskab jälgida meeskonna tööd
- mõistab kehakultuuri ja sporti kui osa ühiskonna kultuuri osa.

Õppesisu

Õppenädalad / ainekursused

1.õppenädal / ainekursus

2.õppenädal / ainekursus

3.õppenädal / ainekursus

1.ainekursus

1.1. Teoreetilised teadmised

kehakultuuri ja spordiga tegelemise mõju organismile, tegelemise tähtsus tulevastel emadel hügieeninõuded

organismi karastamine ja riietus

1.2 Võimlemine

koordinatsiooniharjutused

võimlemisharjutuste oskussõnavara

rühti korrastav ja treeniv võimlemine

lõdvestus- ja venitusharjutused

algteadmised ja oskused jõusaalis harjutamiseks

1.3. Kergejõustik

kergejõustiklase eelsoojendus

kiir- ja pikamaajooksu tehnika

harjutused hüppevõime arendamiseks

jooksuvõistlused, võistlustaktika

1.4. Tants ja rütmika

rütmilised liikumisimprovisatsioonid

aeroobika stiilid

1.5. Sportmängud (korv-, võrk-, jalg-, sulg- ja rahvastepall)

sportmängija eelsoojendus

põhiliste mänguelementide tehnika (põrgatamine, erinevad sööduviisid, pealevisked;

alt ja ülalt sööt, palling, pallingu vastuvõtt, blokeerimine)

1.6. Uisutamine

uisuvarustuse valik ja hooldamine
uisutehnika põhialused: pöörded, pidurdamised, sõiduviisid.

1.7. Iseseisev töö

referaat – loodusliikumine, töövõimlemine, tervis ja liikumine

2.ainekursus

2.1. TEOREETILISED TEADMISED

iseseisvaks sportimiseks vajalikud teadmised (harjutamise meetodid, ohutustehnika)
taastumine

kehalist võimekust määravad tegurid

treeningu iseärasused aeroobses ja anaeroobses faasis

sport ühiskonnas

2.2. VÕIMLEMINE

vabaharjutused ja harjutused vahenditega (pall, hüpits, võimlemiskepp jms.)

harjutuskombinatsiooni või esinemiskava koostamine ja sooritamine muusika saatel

akrobaatika: trelite ja seisude erinevad variandid, ratas kõrvale

toengud ja ripped võimlemisriistadel

2.3. KERGEJÕUSTIK

kergejõustiklase eelsoojenduse täiustamine

harjutamise meetodika (jooksutempo valik, koormuste määramine)

paigalt ja hoojooksult hüpete tehnika

viskeharjutused

võistlustaktika

2.4. TANTS JA RÜTMIKA

tantsukombinatsiooni või esinemiskava koostamine ja sooritamine muusika saatel

seltskonnatantsud

2.5. SPORTMÄNGUD

sportmängija eelsoojendus

tehnika ja taktika täiustamine

võistlusmäärused

2.6. UISUTAMINE

uisutehnika täiustamine

2.7. ISESEISEV TÖÖ

võimlemis-tantsu- või aeroobika kava koostamine, muusika valik, esitamine

3.ainekursus

3.1. TEOREETILISED TEADMISED

sport ühiskonnas, spordialane perioodika

kehalise koormuse planeerimine (treeningu maht ja intensiivsus, sagedus)

kehaliste harjutuste kasutamine ravival eesmärgil

rahvusvahelised ja kohalikud võistlused

tuntud tippsportlased

3.2. VÕIMLEMINE

rühivigadest põhjustatud tervisehäired

kehahoiu treenimine

aeroobika stiilide täiustamine

tasakaaluharjutused poomil ja võimlemispingil

soojendusharjutused

3.3. KERGEJÕUSTIK

kergejõustiklase eelsoojendus

Cooperi test
jooksu, hüpete ja heidete-visete tehnika täiustamine.
kohtunikutegevus
3.4. TANTS JA RÜTMIKA
seltskonnatantsud
klassikalise tantsu alused
tantsuline võimlemine
3.5. SPORTMÄNGUD
kõikide sportmängude tehnika ja taktika täiustamine
kohtunikutegevus
võistlussüsteemid
3.6. UJUMINE
sportlikud ujumisviisid
pöörded rinnuli- ja selili ujumises sportlikud ujumisviisid
stardihüpe ja selili start
ohutusnõuded
3.7. ISESEISEV TÖÖ
Erinevate spordialade soojenduskomplekside koostamine

Õpitulemused

1. ainekursus

Õpilane teab:

- kehaliste harjutustega tegelemise mõju organismile
- soojendus- ja lõdvestusharjutuste tähtsust vigastuste ennetamisel
- organismi karastamisvõtteid
- õpitud spordialade põhialuseid

Õpilane oskab:

- tegeleda iseseisvalt õpitud spordialadega, valida alaspetsiifilisi soojendusharjutusi,
- treenida, võistelda, taastuda
- harjutada jõusaalis
- uisutada
- suudab orienteeruda kaardi ja kompassi abil

Õpilane suudab:

- täita kehalise arendamise ülesandeid

2. ainekursus

Õpilane teab:

- enesekontrollivõtteid ja õpitud spordialade ohutusnõudeid
- sagedamini esinevaid spordivigastusi, nende põhjusi ja esmaabi
- iseseisva harjutamise põhimõtteid ja õpitud spordialade metoodikat

Õpilane oskab:

- kasutada treeningvõtteid oma kehaliste võimete arendamisel
- arendada oma kehalisi võimeid, valida üldarendavaid vahendita ja vahendiga harjutusi erinevatele lihasrühmadele
- joosta erinevas tempos
- hüpata paigalt ja hoojooksult
- visata hoojooksult

Õpilane suudab:

- koostada esinemiskomplekse

- hüpata hüpitsaga
- tegutseda meeskonnas

3.aineкурсus

Õpilane teab:

- kuidas vältida kahjustusi ja traumasid
- põhiliste füsioloogiliste näitajate parameetreid puhkeolukorras, treeningul ja taastumisel
- rahvusvahelisi ja tähtsamaid kohalikke võistlusi ja tuntud sportlasi

Õpilane oskab:

- kasutada kehalisi harjutusi pingeleevendajana
- lihtsamaid enesekontrolli teste
- kavandada lihtsaid treeningprogramme
- harjutada harrastussportlase tasemel
- kasutada vaba aja veetmise vorme

Õpilane suudab:

- loovalt sooritada sotsiaalset ja kultuurilist keskkonda kajastavat tantsulist liikumist
- mängida võistlusmääruste kohaselt
- ujuda treeninguks ja lõõgastuseks

Hindamine

1.aineкурсus

Hindamisel arvestatakse õpilase tervislikku seisundit ja aktiivset osalemist oma võimete arendamisel

Hindamise kriteeriumid:

osalemine õppetööl

aktiivsus, omaalgatuslik sportlik tegevus, kooliväliline tegevus

Õpilase praktilise oskusi hinnatakse arvestuslikult:

koordinatsiooniharjutus

võrkpalli ülalt sööt

hüpitshüpped eest taha.

2.aineкурсus

Hindamisel arvestatakse õpilase tervislikku seisundit ja aktiivset osalemist oma kehaliste võimete arendamisel

Hindamise kriteeriumid:

osalemine õppetööl

aktiivsus tunnis ja omaalgatuslik sportlik tegevus.

Õpilase praktilisi oskusi ja teadmisi hinnatakse arvestuslikult

vabakava muusika saatel

korvpall, sammuga vise korvile

kõhulihaste test

3.aineкурсus

Hindamisel arvestatakse õpilase tervislikku seisundit ja aktiivset osalemist oma kehaliste võimete arendamisel

Hindamise kriteeriumid:

osalemine õppetööl

aktiivsus tunnis ja omaalgatuslik sportlik tegevus.

Õpilase praktilisi oskusi ja teadmisi hinnatakse arvestusliku hindega.

soojenduskomplekside koostamine ja läbiviimine.

Cooperi test

Ujumine 50m.

Õppeaine kokkuvõttev hindamine: Õpilane saab hinde õpitulemuste eest. Nende hinnete alusel saab kokkuvõtva hinde (lõputunnistuse hinde).

2.4 Müüja eriala lõpueksam

1. Eesmärk

Müüja eriala lõpueksami abil tõendatakse õppija teadmiste ja hoiakute vastavust õppekavaga püstitatud eesmärkidele ning valmisolekut tööks kaubanduskeskkonnas. Lõpueksam loetakse sooritatuks ka siis, kui õpilane on edukalt sooritanud Müüja I kutseeksami.

2. Nõuded mooduli alustamiseks

Õppija on läbinud edukalt Müüja eriala õppekava täies mahus ning on sooritanud praktika töökeskkonnas edukalt.

3. Õppesisu

Eksam koosneb kahest etapist:

1. teadmiste eksam (teooriatest)
2. oskuste eksam (praktiline müügisituatsioon).

3.1. TEADMISTE EKSAM

Teadmiste eksamina tuleb sooritada teooriatest, mille läbimine annab õiguse osaleda oskuste eksamil. Teooriatest koosneb 30 valikvastustega küsimusest, igale küsimusele on 3 vastusevarianti, millest 1 on õige.

Küsimused on koostanud eksamikomisjon, kes on määratud kooli direktori käskkirjaga. Aluseks on müüja I kvalifikatsiooninõuded.

Testi küsimused puudutavad järgmisi valdkondi:

- **kaubanduse valdkonna õigusaktid** – 10 küsimust (algtase);
- **kaubatundmine** – 10 küsimust (algtase);
- **müügitöö korraldus** – 10 küsimust (algtase).

Konkreetsed küsimused saab eksaminand teada vahetult enne eksami algust. Teadmiste eksami edukalt läbinu võib osaleda oskuste eksamil. Teadmiste eksam loetakse edukalt läbinuks, kui eksaminand vastab 65% (19 küsimust) küsimustest õigesti.

3.2. OSKUSTE EKSAM

Müügi protsess ehk müügikontakt on teadmiste ja oskuste esitamine. Müügi protsessis osaleb eksaminand müüja rollis ja vastavalt eksamikohale on ostja rollis spetsiaalse ettevalmistuse saanud kaubandustöötaja, kutsekooli kaubanduseriala õpilane või õpetaja.

Müügi protsess koosneb kolmest etapist:

- **Klienditeenindus** (kesktase) – 50 punkti;
- **Kaubatundmine toidu- ja esmatarbekaupade osas vastavalt juhendi lisa toodud kaubagruppidele** (algtase) – 20 punkti;
- **Arveldamine kassas** (algtase) – ka käsitsi arve koostamine 10 punkti.

Praktilise eksami sooritamise järel on võimalik saada maksimaalselt 80 punkti. Exsam loetakse sooritatuks, kui tulemuseks on vähemalt 52 punkti. (Eksamijuhend lisa 2)

4. Õpitulemused

Lõpueksami sooritaja teab ja tunneb loetletud kaubagruppe, oskab neid tutvustada ja soovitada

- liha ja lihatooted
- kala ja kalatooted
- leiva- ja saiatooted
- piim ja piimatooted
- toidurasvad

- konservid
- teraviljasaadused. pastad
- suhkur, sool
- aedviljad
- maiustused
- kohv, tee, kakao
- mahlad
- vesi
- karastusjoogid
- suuhügieenitarbed
- seebid
- juuste- ja soenguhooldusvahendid
- pesu- ja puhastusained
- puhastus- ja koristusvahendid
- kodupaberikaubad

Teab ja tunneb:

- toidukaupade sortimenti
- tööstuskaupade sortimenti
- Kaubandustegevusseadust
- Tarbijakaitseadust
- Pakendiseadus
- Toiduseadust
- Toiduhügieeni üldeeskirja
- Töö- ja puhkeajaseadust
- Alkoholiseadust
- Tubakaseadust
- Võlaõigusseadust (müügilepingu osa)

5. Hindamine

Hinnatakse: eksami sooritamisel hinnatakse teadmiste ehk teooriaeksami ja oskuste eksami tulemusi eraldi:

- Teooriaeksami eest on võimalik saada maksimaalselt 30 punkti.
- Oskuste eksami eest on võimalik saada maksimaalselt 80 punkti.
- Oskuste eksami sooritamisele pääsemise eelduseks teooriaeksami tulemus vähemalt 65% (19 punkti).
- Oskuste eksam loetakse sooritatuks, kui on saavutatud vähemalt 65% (52 punkti).

3 LISAD

3.1 Õppekavaga seonduva õppebaasi kirjeldus

Müüja õppe läbiviimiseks on olemas järgmised põhiseadmed, vahendid ja ruumid:

1. kaasaegse sisustuse ja metoodiliste materjalidega õppeklassid,
2. kaasaegse riist- ja tarkvaraga arvutitöökohad
3. õppeklass teenindustöö õppimiseks valge tahvli ja grafoprojektoriga, praktiliste tundide läbiviimiseks :
 - kassaseadmed: keskklassi elektronkassaaparaadid kui ka koodikassad
 - skannerkassa
 - lindiga kassapidaja töökoht
 - kaaluseadmed, elektronkaale PLU ja otsevalikmäluga
 - markeerimisseadmed - hinnapüstolid
 - raha kontrollimisaparaat
 - kaupade väljapaneku jaoks riiulid
 - töötav video- ja stereoseadmete komplekt: teler, kaamera ja magnetofon.
4. õppekööök (söökla ja kohvik) müügitegevuste harjutamiseks
5. raamatukogu

Õppekavaga seotud õpetajad

Õpetaja ees- ja perekonnanimi	Õpetatav moodul/teema	Haridustase	Kvalifikatsioon
Külli Šorin	Müügitöö alused; turunduse alused; müügitöö õpe	Kõrgem	Kutseõpetaja
Kaie Pärn	Kaubatundmine, toitumisõpetus	Kõrgem	Kutseõpetaja
Janne Ojala	Arvutikasutus; kaupade arvestus ja sruandlus	Kõrgem	Kutseõpetaja
Anu Laas	Asjaajamine	Kõrgem	Kutseõpetaja
Aino Juurikas	Tööseadusandluse alused; majanduse ja ettevõtluse alused; töökeskkonnaohutuse alused	Kõrgem	Kutseõpetaja
Maie Jesjutina	Vene keel	Kõrgem	Vanempedagoog
Sirje Tamm	Inglise keel	Kõrgem	Õpetaja-metoodik
Kristel Sepp	Klienditeenindus; stiili- ja värvuseõpetus	Kõrgem	Vanemkutseõpetaja
Astrid Sinisalu	Teeninduspsühholoogia; suhtlusõpetus	Kõrgem	Õpetaja
Ljubov Jürgenson	Soome keel	Kõrgem	Õpetaja

3.2 Lisa praktika moodulile

PRAKTIKANT ON KOHUSTATUD:

- ilmuma praktika alguse ajaks praktikakohta
- täitma kohusetundlikult ja korrektselt ettevõttepoolse juhendaja, samuti teiste tööd juhtima volitatud isikute seaduspäraseid korraldusi ja vastutama oma tegevuse tulemuste eest võrdselt koosseisuliste töötajatega.
- hoidma praktikakoha äri- ja ametisaladusi ning head mainet

PRAKTIKANDIL ON KEELATUD:

- kasutada praktikaettevõtte vara ja infot eesmärkidel, mis ei ole kooskõlas ettevõtte tegevuse või praktika eesmärkidega
- võtta iseseisvalt vastu juhtimisotsuseid, välja arvatud juhul, kus viivitamatu sekkumine on vajalik olulise kahju ärahoidmiseks

PRAKTIKA JUHENDAMINE JA KONTROLL

KUTSEÕPPEASUTUS:

- sõlmib ettevõttega praktika lepingu, milles informeeritakse kirjalikult ettevõtet praktikandi ettevalmistuse tasemest ja kooli poolt määratud kontaktisikust
- on õigustatud kontrollima praktika sooritamist
- ei reglementeerii praktikandi poolt ettevõttes tehtud töö tasustamist
- annab hinnangu praktikale esitatud praktikaaruande ja ettevõttepoolse iseloomustuse põhjal

PRAKTIKA ETTEVÕTE:

- kindlustab praktikandile töökaitsealase instrueerimise vastavalt töökaitsealastele õigusaktidele ja ettevõtte töösisekorraeskirjadele
- kindlustab praktikandile ohutud ja tervislikud töötingimused vastavalt töökaitsealastele õigusaktidele ning selgitab talle tema töö võimalikke ohtusid
- kindlustab praktikandi vajalike kaitse- ja töövahenditega ning tutvustab nende kasutamise- ja hoidmistingimusi vastavalt kehtestatud korrale
- võimaldab praktikandil tutvuda ettevõtte tegevuse ning õpitava kutsealaga ning täiendada oma kutsealaseid teadmisi ja oskusi
- iseloomustab praktikandi töötamist ja käitumist tööpraktika ajal ning annab hinnangu praktikandi kutsealase ettevalmistuse kohta
- määrab praktikandile juhendaja, kes juhendab ja kontrollib praktikandi tegevust, abistab praktikanti praktikaülesande täitmiseks vajaliku informatsiooni hankimisel ja lahtimõtestamisel ning annab praktika lõppedes praktikandi kohta kirjaliku tagasiside, mis sisaldab hinnangu praktika sooritamise kohta.

3.3 Hindamisleht

	Praktikandi enesehinnang: hea / rahuldav / vajab arendamist	Ettevõtte hinnang: hea / rahuldav / vajab arendamist
Erialased põhiteadmised (seni koolis käsitletu alusel)		
Erialased oskused (seni koolis käsitletu alusel)		
Peamiste tööoperatsioonide omandamine		
Sõbralikkus ja viisakus klientidega suhtlemisel		
Kliendi soovide väljaselgitamine		
Telefonisuhtlus		
Toimimine probleemsetes olukordades		
Tööaja efektiivne kasutamine		
Tööülesannete täitmise korrektsus		
Töötamise kiirus		
Vastutustunne tööülesannete täitmisel		
Meeskonnatöö oskus		
Asjakohane omaalgatus		
Praktikandi välimus ja riietus tööl (asjakohasus, korrektsus)		
Kutsesobivus		
HINNANG PRAKTIKALE		

3.4 Juhend praktikaaruande koostamiseks

Sisu ja maht

Praktikaaruanne on kokkuvõtte praktikandi tegevusest kaubandusettevõttes, kus kajastub õpilase poolt kogutud informatsioon, analüütiline hinnang kaubandusettevõtte tegevusele ning enda poolt tehtud tööle. Aruande vormi valib kutseõpetaja..

Soovitav praktika aruande sisu ja maht on järgmine:

1. Praktikaettevõtte lühike iseloomustus

- tegevusvaldkond
- ettevõtte juhtimise struktuur
- seal tehtavad tööd (põhitegevus)
- tehnilise varustatuse iseloomustus
- kuidas oli töö organiseeritud
- milliseid puudusi esines

2. Minu osa praktika käigus

- milliseid töid tegin
- kuidas tulin toime mulle antud töödega
- milline oli praktika juhendaja osa ettevõttes (firmas), mida oleksin temalt rohkem soovitud
- kuidas toimub OT instruktaaz
- millised tööoperatsioonid õnnestusid, millised valmistasid raskusi
- milliseid lisaüleandeid (ühiskondlikke) tuli täita
- erialase kirjanduse kasutamine teadmiste täiendamiseks lisada kirjanduse loetelusse
- ettepanekud ja arvamused õppepraktika kohta

Soovitav praktikaaruande struktuur (kirjalik):

Tiitelleht

Sissejuhatus

Püstitatud praktikaeesmärkide ja -ülesannete lühikirjeldus.

1. Praktikaettevõtte lühiiseloomustus

Ettevõtte asukoht, ümbrus, viidad, juurdepääs transpordiga, parkimisvõimalused.(anda omapoolne hinnang). Kaubasortimendi iseloomustus.

2. Praktika sisu ja töö põhiosa

Jaotatakse peatükkideks ja nende alajaotusteks lähtuvalt praktikaprogrammist ja ülesannetest. Praktikaülesanded tulenevad praktika eesmärkidest. Praktikaprogrammiga määratletakse konkreetsemad tööoperatsioonid ettevõttes, mida õpilane peab sooritama, mille kohta informatsiooni hankima, analüüsima ja omapoolseid järeldusi tegema. Praktika sisu on tihedas seoses kutseõppeasutuse teoorias läbitud teemadega.

3. Eneseanalüüs

Hinnang ettevalmistusele: teoreetilise ja praktilise ettevalmistuse tase praktika tegevusteks – enda tugevad ja nõrgad küljed

Hinnang toimetulekule: praktika käigus sooritatud tööde ja tegevuste loetelu ja tööülesannetega toimetuleku analüüs

Hinnang uutele teadmistele ja oskustele: (mida uut ja huvitavat kogesid ja õppisid praktika ajal).

Hinnang praktikaettevõttele (tööle võtmine ja juhendamine praktika vältel).

Kokkuvõte

- lühidalt sissejuhatuses püstitatud eesmärkideni jõudmine
- ülevaade praktika käigust ning tulemustest
- mida töö käigus kindlaks tehti ja mida on vaja edasi teha ja arendada
- kokkuvõttes ei esitata seisukohti ega järeldusi, mida töö eelnevates osades pole käsitletud

Kasutatud kirjanduse loetelu

Lisad

Skeemid, joonised, tabelid, fotod, koopiad vajalikest dokumentidest jne. Praktikaaruanne vormistatakse vastavalt kutseõppeasutuse kirjalike tööde vormistamise juhendile. Praktika aruannet hinnatakse viiepallisüsteemis ja see moodustab osa praktika üldhindest.